RADU PARASCHIVESCU

AȘTEPT SĂ CRĂPI

(DE ASTĂZI, ÎN PRIME TIME)

MADE IN EU

HUMANITAS

RADU PARASCHIVESCU AȘTEPT SĂ CRĂPI

Radu Paraschivescu (n. 1960, București) trăiește în Balta Albă și se visează la Roma. E mefient față de avioane, reptile și sfaturile medicilor. Croiește articole pentru ziare și reviste, traduce romane, se ocupă cu hermeneutica ofsaidului în emisiuni de analiză fotbalistică și – mai rar decât i-ar plăcea – scrie cărți. Are câțiva prieteni francezi de nădejde (Millefeuilles, Plaisir Sucre, Macaron etc.), fără să-și fi trădat prima iubită: ciocolata de casă. Se îmbată cu vocea lui David Gilmour și chitara lui Mark Knopfler. La Humanitas, domiciliul lui profesional, publică niște cărți de „Râsul lumii". Se îndrăgostește repede și-i trece greu. Detestă clișeele, laptele și broccoli. A scris despre nesimțiți, Ines de Castro, Maradona și Caravaggio.

Cărți: *Efemeriada* (2000, Libra); *Balul fantomelor* (2000, RAO, reeditare Humanitas, 2009); *Bazar bizar* (2004, Mașina de scris, reeditare Humanitas, 2007); *Fanionul roșu* (2005, Humanitas, Premiul Ioan Chirilă pentru cea mai bună carte de sport a anului); *Ghidul nesimțitului* (Humanitas, 2006); *Fie-ne tranziția ușoară. Mici rostiri cu tâlc* (Humanitas, 2006); *Mi-e rău la cap, mă doare mintea. Noi perle de tranziție* (Humanitas, 2007); *Cu inima smulsă din piept* (Humanitas, 2008); *Răcani, pifani și veterani* (coord., Humanitas, 2008); *Dintre sute de clișee. Așchii dintr-o limbă tare* (Humanitas, 2009); *Fluturele negru* (Humanitas, 2010); *Toamna decanei. Convorbiri cu Antoaneta Ralian* (Humanitas, 2011), *Astăzi este mâinele de care te-ai temut ieri* (Humanitas, 2012), *Maimuța carpatină* (Humanitas, 2013), *De la Waters la Similea,* (coord., Humanitas, 2013), *Muște pe parbrizul vieții. Nou catalog de perle* (Humanitas, 2014), *Noi vorbim, nu gândim. Nouă colecție de perle românești* (Humanitas, 2014), *Povești de dragoste la prima vedere* (coautor, alături de Ioana Pârvulescu, Gabriel Liiceanu, Ana Blandiana și Adriana Bittel – Humanitas, 2015), *România în* 7*gesturi* (Humanitas, 2015).

RADU PARASCHIVESCU

AȘTEPT SĂ CRĂPI

(DE ASTĂZI, ÎN PRIME TIME)

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Enya la Malu Spart

Marin Gârjoabă închise ochii și încercă să memoreze cele citite. „Padocul bibilicilor poate fi înlocuit printr-un adăpost înalt de doi metri, cu suprafața cel puțin dublă, asigurând pentru fiecare pasăre cel puțin zece centimetri de stinghie, conform normativelor în vigoare stabilite de Uniunea Europeană." Numai de padocul bibilicilor nu se ocupase până acum Uniunea Europeană. Hotărât lucru, ori cineva bramburise totul, ori autorul cărțuliei pe care o răsfoia nedumerit Marin Gârjoabă avea probleme cu propria lui bibilică. Ca să se convingă pe loc că nu nimerise în altă parte, țăranul redeschise ochii, scoase din buzunar o hârtie mototolită, o netezi cu palma și mai citi o dată, în gând, cele câteva rânduri pe care ar fi putut deja să le recite pe de rost. Adresa era corectă, data corespundea, ordinea de zi așijderea. Singurul lucru care nu părea să se potrivească era cărțulia verde ca o perdea de mătasea-broaștei.

Cum până la începerea celei de-a treia zile de cursuri mai erau destule minute, Gârjoabă își continuă explorarea. Mai dădu câteva pagini cu o mutră acră și se opri asupra unui alt pasaj care-l contrarie. Era clar, textul avea ceva esopic. Dacă i-ar fi oferit cineva cheia decodării, poate că lectura i-ar fi folosit cu adevărat. Așa, însă, Gârjoabă își pironi ochii pe pagina cu pricina, o parcurse și țâțâi dezaprobator din buze. Pe urmă, pradă unui impuls masochist, o luă de la capăt. „Organismele de certificare pot permite vânzarea producției agricole ca produs agricol organic obținut din perioada de conversie sau sub o denumire similară, când toate cerințele standard au fost respectate timp de un an înainte de începerea ciclului de producție. Totuși, în general se recomandă evitarea utilizării etichetelor de conversie. Când se folosește eticheta de conversie, aceasta trebuie să fie foarte clar distinctivă față de toate etichetele ecologice."

Marin Gârjoabă începu să regrete că plecase din Spârchița natală și venise la Malu Spart. Ceva îi spunea că zilele pe care urma să le petreacă aici aveau să fie o mare pierdere de vreme. Și numai el știa cât era de lucru acasă. De fapt, la început fusese tentat să nu participe la aiureala asta despre care încă nu aflase dacă era seminar, instructaj, schimb de experiență, colocviu, sesiune de comunicări științifice sau o simplă mostră de dirigenție agricolă cu iz eurointegrator. Cea care-l convinsese să se ducă fusese nevastă-sa, Vica. „Nu ți-e bine, omule, cum să lipsești? Al lu' Fârnoagă merge? Da' al lu' Zăpârțan? Păi vezi? Tre să te duci și tu. Altfel te trezești că după ce se-ntorc încep să se uite de sus la tine și să-ți dea cu tifla." Oprit

la jumătatea gestului rebel, Gârjoabă acceptase cu aerul unui martir opărit să i se facă bagajul, să i se pună la pachet niște mâncare organică până la ultima fărâmă și să fie dus la gară cu căruța de Tache Frâncioc, într-o dimineață veselă ca un tribunal iranian. „Ai grijă și bagă la tărtăcuță ce-o să-ți blotocăre ăia la Malu Spart”, îl sfătuise înțelept căruțașul. „Mâine-poimâine ne trezim cu Ioropa-n casă și noi ne ușurăm în fundu' curții.” Gârjoabă dăduse abătut din cap – nu din cauza Europei, și nici a closetului primitiv, ci fiindcă îl aștepta un drum cu trenul de la Botoșani la București, apoi un autobuz până la Giurgiu și de-acolo încă unul până la Malu Spart. În asemenea condiții, nu s-ar fi mirat nimeni – iar Gârjoabă cu atât mai puțin – dacă mâncarea lui din traistă și-ar fi schimbat starea de agregare sau ar fi început s-o ia singură din loc, cât era ea de ecologică.

Gârjoabă nu era la prima vitejie de acest tip. De vreo doi ani, țăranii din Spârchița și din satele vecine primeau tot felul de invitații la întâmplări misterioase, care se țineau de obicei la dracu-n praznic și se încheiau cu paranghelii crâncene, în care toată lumea, în frunte cu lectorii, se făcea pulbere și-i ținea treji pe nefericiții din hoteluri care încercau să adoarmă. Cu trei luni în urmă, găsise în cutia poștală de la poartă un plic maroniu în care se afla o broșură cu titlul *Fermier în Europa*. Broșura se străduia, fără mare succes, să explice un program pus la cale de Ministerul Integrării Europene în colaborare cu Oficiul de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit. (Ideea fundamentală pe care toată lumea – inclusiv Gârjoabă, în ceasul al doisprezecelea – o desprinsese fără mari eforturi din cele treizeci de pagini lucioase fusese că mătușa Europa avea mulți bani în pungă și că trebuia doar să știi să-i ceri.) La câteva zile după aceea, omul fusese silit să participe la o dezbatere inflamată pe marginea uneia dintre problemele de căpătâi ale comunităților rurale: identificarea celor mai eficiente metode de evaluare a porcinelor de reproducție, conform normelor continentale. Gârjoabă aflase cu acel prilej că principala activitate pe care se cerea s-o depui odată cu pătrunderea în marele țarc european era identificarea. Toată ziua bună ziua, eurocetățenii își puneau ochelarii și identificau: probleme, dificultăți, piedici, resurse, parteneri și – în primul și-n primul rând – oportunități. Un om care nu identifica o oportunitate cât de mică era un ratat irecuperabil.

Nu după multă vreme, Gârjoabă se trezise cu o nouă invitație. Expeditorul ei era de data asta o ciudățenie intitulată Centrul de Suport al Businessului din Ungheni, care – evident – produsese la rândul său o

broșură și își propunea să-i învețe pe țărani să redacteze planuri de afaceri sau să solicite fonduri pentru achiziționarea unor furaje folosibile ca nutrețuri de bază. Deținător al unor competențe filologice limitate, Gârjoabă nu se mirase că „sprijin” fusese înlocuit cu „suport” în titulatura organizației, în semn de omagiu adus romglezei. Și cum era vorba tot de piruete birocratice pe banii altora, fără să trebuiască să scoată vreo para din propria pungă, spusese „prezent” și acolo. Mai mult, fiecare program părea să producă noi idei și inițiative. Febra integraționistă a agricultorului român instaura pe nesimțite un sistem autoreproductiv din care Marin Gârjoabă făcuse parte la început cu sfială și reticență, iar apoi cu un amestec straniu de lene, plictis și consecvență. Nu știa exact de ce pierdea timpul pe coclauri, dar simțea că la un moment dat toate aiurelile alea i-ar fi putut folosi.

De aceea, o lună mai târziu, când Vica cea mereu cotrobăitoare prin cutia poștală îi pusese sub ochi un plic gălbui, de la Ministerul Agriculturii, dacă te luai după antet, Gârjoabă suspinase doar în aparență blazat, dar în realitate cu o anume urmă de interes. Locul următoarei activități era Căciulata. Numai că elanul lui participativ fusese curentat la locul faptei de o măsură teribil de nepopulară: pentru prima dată, organizatorii le cereau invitaților să-și plătească transportul și cazarea, limitându-se să le ofere doar masa din bugetul instituției. Păi ce invitat era ăla care trebuia să se autofinanțeze? se revoltase lăuntric Gârjoabă. Plus c-ar fi trebuit să li se spună înainte să plece de-acasă, nu la sosirea la hotel. Dacă n-ar fi avut destui bani la el, ce s-ar fi întâmplat? Și cum veștile proaste nu circulau singure, truditorul gliei aflase că seminarul cu pricina era doar prima parte a unui demers mai ambițios. Mai precis, dacă voiau să intre în posesia certificatului de absolvire a cursului de perfecționare („Metode de depistare a retardanților de origine sintetică pentru inducerea și sincronizarea căldurilor la animale”), participanții trebuiau să-și dedice alte patru zile domeniului botanic. Laboratorul Central de Carantină Fitosanitară, în colaborare cu AACPSMSR (Asociația Amelioratorilor, Comercianților și Producătorilor de Sământă și Material Săditor din România), organiza un proiect de conștientizare (termenul le producea migrene până și celor mai robuști țărani) într-o serie de localități în curs de cuplare la cerințele agriculturii moderne: Calu-Iapa, Sfârleaua, Mădulari, Cicrac, Bolvașnița, Curechiștea, Malamuc, Valea Muierii de Jos, Cochirleanca, Săcălaz, Curmătura, Cioca-Boca, Ciumăfaia, Sălbăgelu Nou, Gogoșari, Săcătura,

Coțofenii din Dos, Rafailă, Rebricea, Vetrișoara, Măciuca, Șuncuiuș și Pocreaca.

Până la urmă, Gârjoabă acceptase concesia – nu de alta, dar certificatele de absolvire erau indispensabile pașilor următori pe drumul integrării, chiar dacă numărul și viteza lor de eliberare promiteau să transforme în scurtă vreme această activitate mai degrabă birocratică în sport olimpic. Singura problemă părea să fie alegerea numelui optim pentru înscrierea în calendarul celor cinci cercuri.

Iar acum, întâlnirea de la Malu Spart. În prima zi, Gârjoabă și ceilalți colegi porniți pe drumul agrointegrării aflaseră câteva lucruri de bun-simț despre dezinfecția prin termonebulizare, omogenizatoarele de elemente, alimentatoarele cu șnec, cicloanele de reținere a particulelor și eleveuze. În a doua, fluxul de informații indusese, în aceeași păsărească imposibil de memorat, date despre optimizarea abatorizării, bazinele vidanjabile, planurile de management pentru analizarea și împrăștierea dejecțiilor pe sol – o temă de căcat, după cum subliniase lectorul, clipind șugubăț spre auditoriu –, echilibrul fertilizării cu azot pe parcelă pentru toate culturile, bacteriile coliforme, fazele abatorizării la animalele de carne și-o sută de alte formule pe care cu greu le puteai rosti fără o fractură de maxilar. Meniul celei de-a treia zile urma să fie adus cât de repede la cunoștința participanților. Deocamdată, fuseseră strânși cu toții în sala de spectacole a căminului cultural care găzduia întâlnirea și invitați să aștepte. Puțintică răbdare.

Căminul arăta cumsecade, chiar dacă pentru asta fusese nevoie de eforturi pe care localnicii nu țineau minte să le mai fi făcut vreodată în ultimii zece ani. Asta și fiindcă singurele evenimente care însuflețiseră cât de cât comuna din 2005 încoace fuseseră amicalul dintre Vercingetorix Malu Spart și Astra Giurgiu, în care publicul croncănise nonstop nouăzeci de minute la adresa negrilor de la Astra, și nunta lui Narcis, manelistul, somat să ia de nevastă o elevă de școală vocațională aflată la a treia bătaie soră cu moartea livrată de tată și la al tot atâtelea chiuretaj. Între chelfăneli, părintele își făcuse timp să-l caute pe Narcis, să-l informeze că puțin îi păsa de detenta lui artistică și de brandul lui rural, să-i proptească un vârf de șiș sub burtă și să-l asigure că, în caz de refuz al căsătoriei sau, ulterior, de indisciplină conjugală, avea să-și reorienteze cariera spre *cover*-uri după Demis Roussos, Mika și Bee Gees. Din câte se auzea prin comună, manelistul asimilase corect tâlcurile scurtului interludiu pedagogic.

Până una-alta însă, indiferent de gheața subțire pe care se trezea patinând zi de zi, Narcis de la Malu Spart își dăduse acordul pentru un recital după ultima rundă de cursuri, cu binecuvântarea primăriei și spre extazul cursanților. Fiindcă nu doar Gârjoabă, Fârnoagă și Zăpârțan ardeau de nerăbdare să audă live *Strugurel bătut de piatră, Cine stă la masa mea* și *Doamne, anii cei mai buni,* ci și ceilalți participanți din toate colțurile țării, care aveau să plece acasă – cel puțin așa credeau – luminați și integrați. Pe lângă asta, cineva, probabil un localnic posesor de *inside information,* lansase zvonul că Narcis avea să cânte primele trei piese în duet cu proaspăta-i soție, ceea ce-ar fi conferit, desigur, un spor de atractivitate evenimentului. Și nu doar atât. De undeva, nu se știe de unde, apăruse ideea unui meci demonstrativ între specialiștii în împrăștierea dejecțiilor și omologii lor de la abatorizarea păsărilor. Primarul însuși fusese rugat să arbitreze meciul, după ce demersurile făcute pe lângă Mark Clattenburg, Bjorn Kuipers, Nicola Rizzoli, Viktor Kassai și Alexandru Tudor rămăseseră fără răspuns. Iar Narcis urma să joace o jumătate de meci la fiecare echipă.

Marin Gârjoabă își mai coborî o dată ochii, de data asta cu un început de lehamite, spre broșura în care se povesteau vrute și nevrute despre padocul bibilicilor. Se uită pe urmă la cei doi consăteni și constată că și pe fețele lor se lățise aceeași expresie care împletea torpoarea și mefiența. Costel Fârnoagă și Nistor Zăpârțan își plimbau privirile asupra celorlalți cursanți, ferindu-se să intre în vorbă cu vreunul dintre ei și preferând să se abandoneze unei expectative precaute. Cu toții așteptau să vină naibii cineva și să înceapă cursul. Nu de alta, dar, dacă mai stăteau mult așa, adormeau cu capetele pe spate și gurile lărgite cât să intre trei găluște odată. La drept vorbind, primejdia soporifică pândea și dinspre cursurile în sine, care erau plicticoase, lungi, fără exemple practice, expuse plat, neutru, și redactate într-un limbaj făcut să-ți transforme creierul în piftie.

— Nea Marine, ți-a spus cineva că semeni cu Brumaru?

În rândul participanților se simți un freamăt de interes. Gârjoabă întoarse capul spre dreapta, de unde se auzise vocea. Văzu un ins cu o căciulă care imita jalnic astrahanurile lui Ceaușescu. Era buhăit, clăpăug, neras de două zile, cu o mustață zbârlită, nas de boxer, păr în urechi, unghii pătrate, degete groase și aer de hangiu.

— Cu cine?

— Cu Brumaru. Emil Brumaru. Poetul.

Gârjoabă reuși, cu o apreciabilă coordonare, să clatine din cap și să ridice din umeri în același timp. Exact de poezie le ardea lor la Spârchița. Cu ochii mari ca ai melcului de Dunăre, Fârnoagă și Zăpârțan se uitară și ei la clăpăug ca loviți de dambla. Cât despre restul cursanților, nici ei nu păreau mai avizați.

— Nu cunosc, rosti Gârjoabă cu o anume trufie.

Buhăitul, care se prezentase în prima zi, la sesiunea de spargere-a gheții, „Anton Mișmășulea, comuna Podu Iloaiei, județul Ieși, ca în «ieși afară», da ziceți-mi Toni”, deduse, nu se știe cum, că interlocutorul își regreta limitările și că era dispus să lupte împotrivă-le. Își luă o figură de om transportat în nirvana, închise ochii, își împinse un pic bărbia înainte și declamă ca la serbarea școlară:

Când inima unei grădini e-un ciob de sticlă
Ce-ți amintește că ai fost și înger,
Tu cumperi murături; nimic nu strică
Să ai și-n pătlăgele moi răsfrângeri
Și să plutești, iluminat, în moarea
Spumoasă ce-nconjoară miezuri fleașcă
De dulci harbuji porniți ca o caleașcă
Spre Cerul Gurii; să le pipăi floarea
Cârcelului cu limba-mpătimită
De-atâtea bunătăți descrise-n taină
În Biblia ascunsă-n simpla-ți haină,
Când rage lung tristețea ca o vită
Dusă-n ocol de Dumnezeu, la muls,
Dintr-un nestăpânit și cald impuls…

— Din *Rezervația de îngeri*, preciză mulțumit Mișmășulea, deschizând ochii la finalul poeziei și revenind în teluric. Dar să știi că semeni binișor cu Brumaru, nea Marine.

Spaima contrariată din privirea lui Gârjoabă era egalată doar de cea din privirile colegilor așezați cât de cât aproape de recitator. Aceștia nu pierduseră o iotă din momentul artistic și aveau o droaie de întrebări pe care ar fi vrut să i le pună lui Mișmășulea, dar nu îndrăzneau. Singurul care își luă inima-n dinți fu un brunet înălțuț, de vârstă incertă, cu păr lins și dantură în stare de avarie. Omul, pe nume Harry („de la Haralamb”) Gaboraș, își pescuia curajul de pe fundul unui păhărel șterpelit de la bucătărie cu o seară

înainte și umplut ritmic cu un stimulent care-l ajuta și-i dădea aripi. Nici el nu auzise de Brumaru, desigur, însă întrebarea lui – de fapt, o obiecție – ar fi putut fi punctul de plecare al unei interesante dezbateri țărănești.

— Nea Toni, cum mama dracu, bre? Vitele lu' tălică rage lung când le mulgi? Ale mele tace ca peștii. Și nu pare triste.

Mișmășulea își reprimă o vorbă grea. Ocupat cu grajdul, Gaboraș rătăcise, vezi bine, drumul spre metaforă. Nu-i vorbă, nici ceilalți nu erau mai breji. Auzi tu, să nu fi auzit în viața lor de Brumaru. Sigur, nici Mișmășulea nu ajunsese la el pe calea versului, ci dând din nimereală peste un interviu în care omul explica fără echivoc ce sentimente nutrea pentru Mihaela Rădulescu și ce i-ar face dac-ar mai fi tânăr și i s-ar afla în preajmă. Încântat de plasticitatea formulărilor și de imaginile doldora de naturalism porno, Mișmășulea își propusese să se aplece mai atent asupra lui Brumaru. Își pusese un nepot să-l caute pe Google, aflase că era unul dintre cei mai buni poeți ai ultimelor decenii, iar asta îl făcuse să-i caute volumele și să memoreze câte versuri putuse din ele. Nu de alta, dar Anton Mișmășulea din Podu Iloaiei avea o memorie de senzație și ținea morțiș să citească măcar o carte pe săptămână. Aflase că asta te făcea să pari deștept.

Pe cât de mare era pofta de citit a lui nea Toni, pe atât de mică era aderența celorlalți la literatură. Deviza lor părea să fie „carte – nu; cărți – da", judecând după febrilitatea cu care se regrupau la câteva mese slinoase în perioadele de timp liber, unde se angajau în strămoșescul tabinet, înlocuit când și când de câte-un „66" sănătos ca apa de izvor. Aici se simțea și Gârjoabă în largul lui. Ce Dumnezeu, doar nu bătuse atâta drum ca să audă o huidumă vorbind în dodii și spunându-i că semăna cu un poet. Alcătuia, împreună cu Fârnoagă și Zăpârțan, un trio care devenise, cu ani în urmă, teroarea Spârchiței tocmai prin felul cum îi curăța de bani pe clienții dispuși să accepte provocări cartoforicești.

Marin Gârjoabă era pe punctul să se lanseze într-un monolog lăuntric despre inadecvarea celor ca Mișmășulea într-o lume supusă tot mai rapid schimbărilor, când ușa din spate a sălii de festivități se deschise, iar în cadrul ei se ivi o siluetă gracilă, care înaintă printre rânduri, pe mijlocul sălii, până la masa așezată pe scenă și acoperită cu o față de masă pe care se vedeau stelele Uniunii Europene. Era o fată de vreo douăzeci și ceva de ani, cu ochelari, frumușică, dar cam slăbănoagă după gustul unor cursanți deprinși să aplice criteriile de frumusețe bovină la oameni, ceea ce însemna că singurele care se puteau ridica la nivelul exigențelor erau halterofilele de

la categoria supergrea din lotul Ucrainei. Fata luă un microfon de pe masă, îl deschise, le spuse bun venit participanților și în această a treia zi, rosti câteva fraze de umplutură și-l prezentă apoi pe Horațiu Precup, lectorul care avea să se ocupe de modulul următor. Acesta se ridică de la o măsuță aflată jos, în lateral, în dreptul primelor rânduri, se încheie la haină, luă un teanc de hârtii și o servietă, urcă pe scenă și se așeză la masa principală. Apoi îi mulțumi fetei pentru prezentare, îi lăsă timp să se retragă, își drese vocea și atacă subiectul aflat pe ordinea de zi.

— Colegul Dragostin v-a vorbit ieri despre instrumentele de optimizare a abatorizării la animalele de carne. Astăzi o să discutăm despre modalitățile de asomare a păsăretului de ogradă și despre recomandările și normativele europene de profil. Asta ca să vedeți că fiecare pasăre pe limba ei piere, hi hi.

Timp de o jumătate de oră, Precup nu-și precupeți (hi hi) energiile și-i introduse pe cursanți în arcanele asomării. El avu grijă să întreprindă mai întâi un mic demers etimologic și să-l lămurească pe Harry Gaboraș, care tocmai își mai turnase un păhărel de curaj lichid, că asomarea nu avea legătură nici cu suma, nici cu marea și nici măcar cu somnul, dacă scoteai din ecuație registrul metaforic. Pe urmă îi familiariză pe Gârjoabă, Mișmășulea, Zăpârțan și ceilalți cu cele două metode principale de asomare: asomarea cu băi de apă multiple („păsările de curte se atârnă cu capul în jos în dispozitive de suspendare și apoi sunt introduse, până la nivelul aripilor, într-o baie de apă unde sunt supuse unui șoc electric”) și sacrificarea în atmosferă controlată, zisă și SAC („păsările de curte sunt asomate în camere cu atmosferă controlată unde sunt expuse amestecului de gaze”).

— Ca să vă faceți o idee, continuă Precup, în căscaturile unei asistențe pe care cruzimea temei n-o trezise pe deplin din toropeală, în țările membre ale Uniunii Europene, optzeci la sută dintre puii de carne sunt asomați prin baie de apă și doar douăzeci la sută prin SAC, hi hi. E-adevărat, în ce privește această a doua metodă, proporția de utilizare cunoaște variații enorme în rândul țărilor membre: șaizeci la sută în Franța și doar cinci la sută în Germania. Da, aveți o întrebare? Vă ascult. Vă rog să vă spuneți și numele. Vad c-au uitat să vă dea ecusoane și oricum, de la distanța asta, aș vedea doar că n-aș vedea, hi hi.

— Dumitru Dumitru, din…

— Să nu-mi spuneți Dumitrești, hi hi.

— Din Malamuc, județul Prahova. Există și alte metode de… cum îi zice?

— Asomare.

— Așa.

— Ar mai fi câteva. Înțeleg că vă doriți mai multă acțiune, hi hi.

Dumitru Dumitru nici nu aprobă, nici nu infirmă. Rămase drept ca lumânarea până când lectorul îi făcu semn grăbit să se-așeze. Scârțâitul pe care-l scoase scaunul la contactul cu fundul lui lat i-ar fi putut evoca unui observator neatent ingerarea unei cantități considerabile de fasole.

— De exemplu, una dintre metodele folosite destul de des e asomarea electrică efectuată exclusiv la nivelul capului. Ea constă în aplicarea de electrozi individuali care înconjoară creierul și a fost introdusă abia în ultima vreme în abatoarele de păsări, unde n-a putut fi folosită pân-acum din cauza vitezei prea mari a liniei de abataj.

— Se face și la găinile ouătoare, și la curcani? se interesă Dumitru Dumitru.

— Absolut, îl asigură lectorul.

Gârjoabă se întoarse cât putu de discret spre stânga, unde, la o margine de rând, Nistor Zăpârțan se uita cu gura căscată la Precup. Simțind privirea consăteanului, îi răspunse cu un zâmbet de redus mintal și-și întoarse atenția asupra lectorului, care trecuse pe nesimțite la o altă metodă de suprimare a înaripatelor. O metodă care, din ce spunea el, nu era văzută cu ochi buni de comisarii europeni.

— Țările-membre consideră că LAPS-ul e o barbarie și nu numai că nu recomandă, dar chiar interzic categoric folosirea lui.

— Ce-i aia LAPS? vru să știe Gârjoabă, pe care privirea aruncată lui Zăpârțan îl făcuse să piardă, simțea el, informații importante.

Precup tuși diplomatic.

— Tocmai am explicat. Probabil că făceați altceva, hi hi.

— Fiecare cu păsărică lui, hi hi, interveni Mișmășulea.

Horațiu Precup lăsă să se stingă hăhăielile, se uită fără să aibă nevoie pe hârtiile din față și reluă:

— LAPS înseamnă *low atmosphere pressure stunning* și se bazează pe același principiu ca asomarea cu gaz. Diferența e că, în loc să înlocuiască atmosfera cu un gaz, LAPS elimină progresiv aerul și creează o lipsă de oxigen echivalentă cu asomarea. Cum spuneam, metoda e respinsă de țările membre ale UE, dar e folosită în America.

— Nu mă mir, rosti Mișmășulea. În fond, își gazează criminalii, de ce n-ar face la fel și cu păsările? Inclusiv…

Se opri sub privirea rugătoare a lui Horațiu Precup. Ar fi vrut să spună „inclusiv cu ciorile”, dar până la urmă se abținu.

Întreruptă fie de întrebări (unele imbecile), fie de imagini la limita suportabilului, prezentate pe un proiector, prelegerea lui Horațiu Precup dură aproape două ore, între care organizatorii strecurară o pauză de douăzeci de minute. Pe durata ei, cursanții consumară un litru și jumătate de cafea și eliminară cinci litri de urină în cele două cabine de toaletă din afara sălii. Se fumă destul de puțin, spre mulțumirea aparentă a fetișcanei gracile, care răsări într-un colț de sală spre sfârșitul prelegerii, gata să anunțe următoarea activitate.

— „Următorul modul”, o corectă Precup când o auzi, ca un captiv iremediabil al jargonului de conferință.

— Mă iertați, pufni înțepată tânăra și-și împinse ochelarii mai sus pe nas. Următorul modul. El o să fie condus – e o surpriză, îmi dau seama – de unul dintre dumneavoastră.

Dacă fetișcana se așteptase la o undă de neliniște care să înfioare auditoriul, realitatea îi provocă o mare deziluzie. Odată scăpați de detaliile indigeste din prezentarea lui Precup, cursanții păreau să fi recăzut în apatia tradițională a sesiunilor de lucru de la mijlocul programului. Unii se gândeau deja la cât aveau de făcut până acasă, alții mai așteptau un singur lucru: certificatul de absolvire. Foarte puțini erau cei care-și păstraseră interesul pentru sarcina electrică încasată de păsările de curte în condiții de SAC sau pentru cât de dureroasă era încătușarea lor înainte de atârnarea cu capul în jos. Se vede treaba însă că Mișmășulea se număra printre ei.

— Colegul nostru Anton Mișmășulea…

— Toni, vă rog.

— Mersi, Rafaella. Colegul nostru Toni, mă rog, într-un fel, complicele nostru, o să conducă acti- modulul următor, în care o să vă-mpartă în trei grupe de lucru. Fiecare grupă o să primească o temă pe care o s-o pregătească și o s-o prezinte în plen la sfârșitul zilei de curs. O să aveți cam o oră pentru discuții, iar apoi, după masa de prânz, câte-un sfert de oră pentru prezentare. Domnule Miș-Toni, ai microfonul.

Huiduma se ridică de pe locul pe care se cufundase, cu aerul că, la o adică, ar putea oricând să mai recite șapte-opt poezii de Brumaru. Atâta doar că asomarea păsăretului de curte nu se număra printre temele lui

predilecte („poetul preferă păsărica păsărelei”, observase judicios un critic într-o recenzie nu neapărat binevoitoare). Ajuns pe scenă, Mișmășulea își îmbrățișă colegii din priviri, își frecă mâinile preț de câteva clipe, făcu o împărțire arbitrară a cursanților în grupe de lucru, scoase o foaie de hârtie din buzunarul hainei, o despături și citi cu o intonaţie mai potrivită unui sonet shakespearian decât unei sesiuni de măcelărire a înaripatelor:

— Grupa-ntâi merge în ludotecă – cum ieșiți, a treia ușă pe stânga, după toalete – și se ocupă de documentele de referință privind abatorizarea păsărilor. Grupa a doua rămâne aici, se retrage într-un colț și discută despre tipurile de apreciere și valorificare a carcaselor. În fine, grupa a treia urcă la etaj – prima ușă pe dreapta după ce se termină scările – și are ca temă bunăstarea păsărilor înainte de asomare. Cum a spus Rafaella, aveţi o oră pentru discuții. Fiecare grupă o să-și aleagă un raportor care-o să prezinte concluziile grupei când o să ne reîntâlnim în plen, la modulul de după masa de prânz. Așa. Vă urez succes și vă spun de pe-acum poftă bună.

— Hi hi, se auzi dintr-un cotlon chicotitul lui Horațiu Precup, care se pregăti abia acum să plece din sală.

Cred și eu că-i vine să râdă, își zise Gârjoabă, scărpinându-se în cap și pregătindu-se să se mute în ludotecă. Cum naiba să-ți mai ardă de crăpelniță după ce dai din gură atâta timp despre dislocarea cervicală, bolțul captiv nepenetrant, macerare, electrocutarea în baia cu apă și injecția cu barbiturice? Îi căută din priviri pe Fârnoagă și Zăpârțan, dar pas de-i mai găsește. Probabil că o zbughiseră la o țigară înainte să treacă la lucrul pe grupe. Gârjoabă era curios cine avea să fie ales raportorul grupei. Nu era cine știe ce filosofie să dai din gură un sfert de oră în fața colegilor, dar – o știa de la alte seminarii, cursuri și simpozioane – era mult mai bine să rămâi în semiîntunericul sălii de festivități și să tragi la aghioase. Prânzul aducea cu el, contrar recomandărilor europene, diverse spirtoase care, combinate cu mâncarea și temperatura din sală, provocau o dulce moleșire a tuturor. Totul era să nu sforăi.

Cât timp cele trei grupe de cursanți își stoarseră creierii în tentativa de-a produce un set de idei cât de cât vaccinate, tânăra Rafaella petrecu o oră plină de antren în biroul îndrumătorului pentru activități socioculturale, unde se întâlni, la fel cum făcuse în prima și-n a doua zi de cursuri, cu lectorul Horațiu Precup hi hi. Aparenta animozitate dintre cei doi se topi ca prin farmec. Zbenguiala lor descătușată produse o comoție care ajunse, nu foarte târziu, dată fiind izolația precară a clădirii, la urechile grupei din

ludoteca amplasată sub biroul îndrumătorului. Cursanții care șopocăiau despre documentele de referință ale abatorizării se întrerupseră, traseră nițel cu urechea, auziră niște icnete care vesteau mari isprăvi și formulară câteva sfaturi în folosul lectorului:

— Bagă-i un bolț captiv penetrant, vere!

— Grijă mare, să n-o asomezi!

— Vezi dacă are carenă sternală calitatea-întâi!

— Bravo, nu pierde timp cu operațiunile-aferente!

Contaminat de verva colegilor de grupă, Gârjoabă intră în joc și le propuse să râdă la unison maimuțărindu-l pe Precup. După câteva secunde de tăcere și la parter, și la etaj, un zgomot sacadat urcă din ludotecă spre cabinetul îndrumătorului pentru activități socioculturale:

— HI HI! HI HI! HI HI! HI HI! HI HI! HI HI!

Se lăsă din nou tăcerea, însă doar pentru câteva clipe. La capătul unei scurte uneltiri, cursanții traseră aer în piept și scandară ostășește:

— MODULUL URMĂTOR! MODULUL URMĂTOR! MODULUL URMĂTOR!

În ciuda subiectului mai degrabă sumbru pe care-l aveau de dezbătut cursanții, ludoteca căminului cultural din Malu Spart avea un aer vesel. Iar asta în primul rând datorită felului cum fuseseră zugrăviți pereții. La inițiativa unui profesor de desen fără frică de urmări și cu aportul unor elevi încântați de idee, încăperea devenise spațiul unui maelstrom cromatic, al unei bălțături fără pereche, în care puteai recunoaște, pe rând, steagul Senegalului, curcubeul, niște zăbrele multicolore și câteva motive stilizate ale scoarțelor mehedințene. Totul era să nu zăbovești prea mult cu ochii pe pereți, fiindcă te lua cu amețeală. Policromia ludotecii avea, mai mult ca sigur, legătură cu activitățile desfășurate acolo de copiii din Malu Spart înainte de-a ajunge la vârsta la care puteau să-l aprecieze corespunzător pe Narcis, manelistul, și să-i vâneze aparițiile live.

Nu se știe dacă fără intenție sau dintr-o ironie a organizatorilor, prânzul cursanților constă în borș de curcan și papricaș de pui cu mămăliguță. Lui Gârjoabă îi veni să cloncăne și să cotcodăcească amintindu-și despre ce se vorbise până atunci la cursuri și despre apropiatul conținut al sesiunii postprandiale. În stânga și în dreapta lui, Costel Fârnoagă și Nistor Zăpârțan se hrăneau și ei cu o anume lehamite, molfăind agale și plimbând dumicatele dintr-o parte în alta a gurii, ca și cum ar fi așteptat momentul când nu se uita nimeni la ei ca să le scuipe-afară.

— Poftă bună, hi hi!

Cursanților li se păru că Horațiu Precup, care se evaporă cu viteza cu care se materializase, își făcuse drum prin sala de mese doar ca să le vadă mutrele și să trăiască gloriola câtorva clipe de sadism. Ce om revanșard, își spuse Gârjoabă. Și Rafaella aia, ce lipsă de gust! Ce disperare! Mai mare rușinea.

Harry Gaboraș gândea, pesemne, la fel, fiindcă dădu la iveală sticla de tărie și-și turnă un păhărel ca și cum ar fi vrut să facă uitat episodul. Gesticulă apoi cu sticla în direcția celorlalți, întrebând pe mutește dacă mai erau amatori. Mai erau, normal că mai erau. Rând pe rând, participanții trecură pe la Harry, care oficie ritualul cu o mândrie inabil camuflată. Ce Dumnezeu, era prună cinstită, de la mama ei. Lacrimă, nu alta.

Cei trei raportori care prezentară concluziile grupelor după masa de prânz avură mult de furcă. Asistența pendula deja între inerție comatoasă și catatonie, știut fiind că tăria înmoaie. Raportorii înșiși ajunseseră în faze mai mult sau mai puțin avansate de matoleală, ceea ce complica ecuația sesiunii în plen.

— Dacă sunteți de acord, vă propun să-ncepem cu grupa a treia, spuse Mișmășulea, care părea unul dintre puținii cursanți cărora nu le patina limba. Cine-i raportor la grupa a treia?

Dumitru Dumitru din Malamuc ridică mâna ca la școală.

— Nea Mitică, te rog. Ai cuvântul. Vino aici, pe scenă. Care-a fost tema voastră? A, da, bunăstarea păsărilor înainte de asomare. Ai nevoie de flipchart? De markere?

Dumitru Dumitru declină oferta cu un gest regesc și urcă treptele care duceau la masa acoperită cu însemnele UE.

— Bun, s-auzim. Ai un sfert de oră, nu mai mult. Domnii colegi, atenție la raportor, da? La sfârșit, vă aștept întrebările.

Dumitru Dumitru făcu mărunțele din buze câteva clipe, ca și cum și-ar fi testat cuvintele de început, ca să vadă dacă-i puteau decola din gură în condiții de siguranță. Pe urmă își pironi ochii în spatele sălii de festivități și începu:

— Deci practic, grupa noastră a… cum îi zice… a făcut…

— A întocmit, rosti cineva din sală.

— Așa. A întocmit un set de condiții care asomatorii trebuie să țină cont de ele. Care în aceste condiții păsările trebuie să beneficieze de o serie de lucruri înainte de-a fi asomate mortal. În primul rând, fiecare pasăre are

nevoie de spațiu vital care să se plimbe-n el și să nu se incomodeze cu alte păsări. Spațiul vital per pasăre variază între 1,8 și 2,4 metri pătrați, care nu e voie să fie mai mic. În al doilea rând, trebuie avute în vedere factorul lumină și factorul temperatură, care păsările să nu le fie nici cald, nici frig și care să poată să-și efectueze în condiții normale activitățile de dinaintea, cum îi zice, asomării. În al treilea rând, păsările trebuie să realizeze cu ușurință contact vizual între ele, care asta-nseamnă că incintele unde sunt ținute nu pot fi compartimentate, cum îi zice, abuziv.

Dumitru Dumitru își scoase batista și-și tamponă fruntea greu încercată de această probă de oratorie.

— Care pe urmă trebuie avută în vedere starea de spirit care-o are pasărea în așa fel încât la momentul asomării fluxul de adrenalină să nu se reverse în sânge în cantități peste limita admisă. Starea de spirit cea mai optimă la păsări e împăcarea. Aceasta se realizează prin crearea unui ambient corespunzător, care e de datoria tehnicienilor însărcinați cu operațiunile pre-asomare să le pună la punct. Împăcarea sau armonia se realizează cel mai bine prin expunerea păsărilor la o muzică liniștitoare, relaxantă. Am trecut în revistă cu colegii câteva exemple de muzică relaxantă *(chill,* îngână cosmopolit Mișmășulea, fără să-l audă cineva) și am stabilit că variantele cele mai bune sunt, cum îi zice, piesele instrumentale ale lui Kitaro.

Dumitru Dumitru se întrerupse, se mai șterse o dată pe față (era cald al naibii, iar aer condiționat, ioc) și-și miji ochii spre cursanții așezați în fața lui. Poate că i se părea, dar avea impresia că majoritatea soileau profund. Se uită mai atent, constată că impresia corespundea integral realității și-i făcu semn lui Mișmășulea că terminase. Cu puțin noroc, scăpa de întrebări și putea să se ducă la loc și să tragă și el un pui (ptiu!) de somn.

— Mulțumesc, nea Mitică. Hai, că n-a fost greu. Întrebări? Are cineva întrebări?

Dumitru Dumitru se pregătea de coborâre, când o mână flutură vivace în mijlocul cursanților.

— Stai un pic, nea Mitică. Da, s-auzim, spuse Mișmășulea, mulțumit că până la urmă se respecta ritualul sesiunii.

— Kitaro în versiunea de studio sau în concert? se interesă o mogâldeață pleșuvă, aparent fără urmă de batjocură.

Dumitru Dumitru dădu din colț în colț și se apucă să-și caute colegii de grupă din priviri. Stabilirea contactului se dovedi însă imposibilă, fiindcă

zișii colegi trăgeau masiv la aghioase. Neavând cu cine să delibereze, raportorul din Malamuc, Prahova, dădu din umeri și riscă un răspuns pe cont propriu:

— Care-o fi.

Mogâldeața nu păru încântată de răspuns, motiv pentru care schimbă unghiul de atac.

— Da' la Enya nu v-ați gândit? Nu vi se pare potrivită pentru pre-asomare?

Raportorul înotă în obidă câteva clipe, după care încuviință din cap.

— Bună și-asta.

— Bună, bună, dar ce anume din Enya? insistă mogâldeața. Din prima perioadă, când cânta cu Clannad? De pe la mijloc? Din ultimii ani? Între *Orinoco Flow* și *Only Time,* de exemplu, care-ar fi mai bună pentru păsări înainte de asomare?

Raportorul coborî o privire opărită asupra mogâldeței.

— Îți bați joc de mine? Nu-i frumos.

Mișmășulea simți nevoia să intervină:

— Domnu, băi, nea, că nici nu știu cum te cheamă.

— Omidaru. Robert Omidaru, se recomandă james-bondian mogâldeața.

— Aha. Bun, nea Bobi, ia zi, ai vreo întrebare serioasă sau îți arde de glume? Vezi că mănânci din timpul de prezentare al grupei tale. Din ce grupă ești?

— Din prima.

— Aia cu documentele, carevasăzică. Abia aștept să vă văd câte parale faceți. Așa, la miștouri suntem campioni mondiali.

— Nea Toni, chiar mă-nteresează, dom'le. Am încercat și eu să le pun muzică la puicuțele mele, da' ale dracu' să fie dacă s-a simțit vreuna mai bine. La două a-nceput să le cadă penele.

— Da ce le-ai pus, tată, Motorhead? Sepultura?

Omidaru clătină din cap.

— Vechituri din astea duioase. Mai un Cotabiță, mai o Pugaciova, ce-am mai găsit pe la vecini. Eu n-am așa ceva.

— Păi, bag seama că ai Enya sau cum o cheamă.

Omidaru se însufleți brusc.

— Nea Toni, dom'le, la mine Enya e cerul și pământul, așa să știi. Nu există muzică mai frumoasă. Îi știu toate cântecele pe de rost, i-am cumpărat toate discurile, ăhă, de pe vremea vinilului. Am descărcat o

groază de concerte. Da’ n-am pus-o la puicuțele mele, că m-am gândit că, dac-aud frumusețea asta de muzică, le pare și mai rău când – harșt! Barem dacă le pun un Dorobanțu sau un Crișan n-au după ce să plângă.

Și până să apuce Mișmășulea să-l culeagă de pe miriște și să-l readucă la chestiune, mărunțelul începu să cânte, cu un glas care sugera o castrare recentă:

Who can say where the road goes,
Where the day flows?
Only time…
And who can say if your love grows
As your heart chose?
Only time…

Mișmășulea schimbă priviri alarmate cu Dumitru Dumitru din Malamuc, Prahova, iar îngrijorarea lor crescu simțitor când lui Omidaru i se alăturară ceilalți componenți ai grupei întâi, adunați la una dintre marginile sălii de festivități:

Who can say why your heart sighs,
As your love flies?
Only time…
And who can say why your heart cries
When your love lies?
Only time…

Auzind arpegiile cursanților, lectorul Horațiu Precup năvăli în sală de pe holul unde se bucura de ultimele fumuri ale unei țigări în compania Rafaellei.

— Ce-i aici, domnilor? Conservator?

— Am făcut și noi o glumă, să nu vă supărați. Hai, că n-a ieșit rău.

Corala grupei a treia rânji a satisfacție, pe când ceilalți cursanți din sală le aruncau priviri admirative. La cum lălăiseră, nu mai aveau nevoie nici de șoc electric, nici de bolț captiv nepenetrant. Ajungea o strofă cântată așa și orătania făcea infarct.

— Nea Mitică, mulțumim, spuse Mișmășulea, dându-i ocazia raportorului nădușit s-o șteargă de pe scenă. Așa, grupa-ntâi acum. V-ascultăm. Cinșpe minute, nu mai mult.

Ales printr-o combinație de vot democratic și sucire a mâinii la spate, Gârjoabă își luă în serios rolul de raportor și începu să melițeze despre normele și recomandările europene privind asomarea, conștient că numărul muzical de adineauri, la care participase și el, de bună seamă, stârnise antipatia celorlalți cursanți și în primul rând pe-a lui Mișmășulea. Aminti locvace de prevederile articolului 4 din Regulamentul Comisiei Europene nr. 853/2004, după care se dezlănțui în rafale trase cu o muniție birocratică impresionantă: Regulamentul nr. 178/2012 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, Secțiunea 2 (Carnea de pasăre de curte și de lagomorfe) din Anexa III a Regulamentului CE nr. 852/ 2004, Regulamentul nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate, plus o basculantă de recomandări, norme, prevederi și directive. La un moment dat, mizând pe neatenția auditoriului, Gârjoabă schiță și o fandare în zona encefalopatiei spongiforme, numai că Mișmășulea, vigilent ca un paznic de bancă elvețiană, i-o tăie scurt:

— Asta-i la vaci, nea Marine, la vacile alea tralala. Rămâi la păsări, te rog.

— Au și vacile păsăricile lor, se auzi o voce din sală.

Marin Gârjoabă coborî de pe scenă după treisprezece minute și douăzeci și opt de secunde, petrecut de privirile adulatoare ale consătenilor Fârnoagă și Zăpârțan. Mișmășulea îi mulțumi și chiar îi strânse mâna. După o asemenea prezentare, Gârjoabă se aștepta să fie declarat în scurt timp cetățean de onoare al Spârchiței și – de ce nu? – nemurit printr-un bust amplasat la doi pași de primărie. Unde era acum nevastă-sa Vica, să-l vadă în întreaga lui splendoare retorică? Unde era Tache Frâncioc, căruțașul care-l dusese la gara din Botoșani? Unde erau spârchițenii care-i treceau zilnic prin dreptul curții, în drum spre biserică și apoi spre cârciumă, râzând de gardul care stătea să se prăbușească la primul vânt mai serios?

— Grupa a doua, vă rog, zise Mișmășulea după ce Gârjoabă se retrase să-și guste gloria în mijlocul colegilor. Raportorul de la grupa a doua. Grupa a doua, v-ați ales un raportor? Hai, dom’le, zău, mai stau mult după voi? Alo, mai stau mult după voi? MAI STAU MULT DUPĂ VOI???

— MAI STAU MULT DUPĂ VOI???

Marin Gârjoabă își ridică încet capul de pe masă și se uită în jur. Pereții pictați în culori trășcălii parcă voiau să-l închidă într-o colivie policromă – și pe el, și pe ceilalți bărbați așezați pe banchetele acoperite cu scoarțe cu motive populare. Încet-încet, ochii i se deprinseră cu lumina și începură să distingă figurile celor din jur. Uite-l pe Frâncioc. Uite-l și pe Zăpârțan. Hă hă, uite-l și pe Fârnoagă. Și pe ceilalți. Care cu căciulă, care cu capul descoperit, care cu chelie, care cu paharul în mână. Avu nevoie de câteva secunde ca să-și aducă aminte unde era – la pomana lui Nuțu Marodin, săracul. Nici vorbă de curs de specializare la Malu Spart. Nici vorbă de lucru pe grupe. Nici vorbă de Narcis, manelistul. Era la el acasă, la Spârchița.

Habar n-avea cât dormise. Vocea care-l trezise era a Măriucăi, soția lui Nuțu, o femeie zdupeșă și autoritară, care, se vede treaba, venise să strângă farfuriile cu gustări. Probabil că urma supa. Din ce-și amintea Gârjoabă înainte să cadă în somnul ăla de plumb, era supă de pui.

Pe când în minte i se învârteau versuri dintr-un poet din care parcă i se recitase în vis – ceva despre tristețea care răgea lung, ca o vită dusă la muls –, Marin Gârjoabă se strădui să nu se gândească la felul cum fusese asomată pasărea vârâtă în oală.

În schimb, memoria îi scoase la iveală un detaliu legat de felul cum murise amărâtul de Nuțu: la masă. Înecat cu un iadeș.

Poate-și uită dracului pastila

— …și vedem cum Diavolul, Necuratul, Ucigă-l Toaca, Scaraoțchi, Dracul, spuneți-i cum vreți, își face lucrarea mârșavă zi de zi și ceas de ceas. Asta, stimate domnule Romano, și din cauză că apetitul și vocația pentru spiritual s-au atrofiat. Există în țara asta atât de binecuvântată, dar în același timp atât de urgisită, dacă-mi permiteți, în țara asta pe care Papa Ioan Paul al II-lea a asemuit-o totuși cu Grădina Maicii Domnului când a venit la București, există, spuneam, o absență a proiectului care ne face nu doar să batem pasul pe loc, ci chiar să dăm înapoi, după cum chiar dumneavoastră ați observat într-un interviu pe care am avut plăcerea să-l lecturez cu două-trei săptămâni în urmă. Trăim într-o lume ermetică, într-o lume încremenită, într-o lume predispusă la primejdia autocanibalizării. Iată, până și spațiul ecleziastic românesc, pe care am privilegiul să-l cunosc, cum s-ar spune, dinăuntru (deși nu mai sunt sigur că acesta e cu adevărat un privilegiu), până și spațiul acesta, spuneam, a devenit impur. Învățământul teologic, fie el seminarial sau universitar, e cotropit de-o buimăcitoare indigență. Bate un vânt de dispreț pentru cultura laică autentică, bate de asemenea vântul unei obsesii a ceea ce s-ar putea numi izolaționismul liturgic. Ei bine, stimate domnule Romano, cu mulțumiri reînnoite pentru că ați acceptat invitația la această emisiune și cu scuze pentru inerentele, deși nu mai puțin supărătoarele, divagări ale celui care adresează întrebările, aș fi tare curios să aflu care e punctul dumneavoastră de vedere, ca fin observator al realității de zi cu zi, ca analist și cronicar al clipei, ca rapsod sensibil al frumosului și critic veștejitor al urâtului, ca autor al unor cărți pe care, după cum v-am mărturisit și la telefon, când v-am invitat la emisiunea la care aveți acum bunăvoința să participați, le-am lecturat pe nerăsuflate, reluând ulterior din ele fragmente care mi s-au părut decisive, dacă nu cumva pilduitoare de-a dreptul, care e, așadar, părerea dumneavoastră despre felul cum arătăm în ziua de azi, care ar fi remediile și unde credeți că ar trebui căutate?

Marius Romano trase aer în piept și se pregăti să răspundă. Fusese atent doar la ultimele fraze ale părintelui Calomfir Niculiu, realizator al emisiunii *Vocile cetății* pentru postul Sanctitas TV, și îi era de-ajuns. Știa că părintele-realizator (iată o formulă cu adevărat originală) băuse apă din clopot în copilărie și era greu de oprit. Doi dintre invitații anteriori îl puseseră în gardă pe Romano când acesta le spusese de invitație. „E bine să-ți fixezi un punct în față, la care să te uiți, și o temă de gândire. O să ai

timp berechet. Până-ți pune sfinția sa întrebarea, se schimbă banii. Plus că nu prea te lasă să răspunzi”, îi destăinuise unul. Al doilea, care nu dădea doi bani pe limbajul flaușat, i-o trântise pe șleau: „Dacă ții la nervii tăi, dă-i cu flit și stai acasă”. Neobișnuit să adopte atitudini tranșante, Romano nesocotise sfatul și venise la emisiune, unde își regretase decizia încă de la primele secunde ale înregistrării. Iar acum tare ar fi vrut să-i comunice sfinției sale că oamenii care spuneau „lecturez” în loc de „citesc” erau niște dobitoci și niște snobi. Se abținu anevoie, gândindu-se, cu elanul tranzacționist pe care-l simțea la fiecare faptă bună, că menajarea interlocutorului avea să-i aducă iertarea câtorva păcate, cu atât mai mult cu cât realizatorul emisiunii era față bisericească.

— Remedii ca atare…

— Iertați-mă că vă-ntrerup și promit să n-o mai fac. Sigur, nu mă refer la remedii de tip medical, la o farmacie de unde putem lua rețete și leacuri pe baza cărora să ne-nsănătoșim în trei ore sau într-o zi. Dacă există, cu ajutorul bunului Dumnezeu și-al lui Isus Cristos, lăudate fie-Le numele, vreo farmacie, ea trebuie să fie o farmacie de resort moral, care să-și tină ușa deschisă fără întrerupere pentru oricine e-n nevoie.

— Tot suntem în era nonstopului, schiță o glumiță Romano, neștiind cât de mult se expunea punerii la punct și simțind pe neașteptate, fără să-și dea seama de ce, o slăbiciune care nu dură mai mult de două secunde.

— Vă rog, cu tot respectul, să nu mă-ntrerupeți, rosti sfinția sa, cu un luciu metalic în priviri. E un dialog totuși – eu cel puțin la așa ceva v-am invitat. Farmacia morală pe care-o am în vedere va putea să ofere, trag nădejde, și un remediu care să ducă la însănătoșirea raporturilor dintre cler și intelectualitate, despre care am discutat într-una dintre emisiunile precedente. Unii intelectuali, dintre care o parte s-au perindat și pe la microfonul acestei emisiuni, dac-ar fi să-i amintesc doar pe distinsul critic Costin Gătejescu, pe filosoful Eduard Balacciu sau pe eseistul Sorin Melniciuc, unii intelectuali, spuneam, au ridicat problema vocaționalității monahale și preoțești, imputându-ne o anume laxitate a criteriilor de selectare a aspiranților la preoție. La rândul nostru, cu mijloace mai umile și cu o retorică mai puțin luxuriantă, le-am amintit distinșilor preopinenți că au avut și ei clipele lor de șovăire, că n-au ieșit în arena publică de fiecare dată când a fost nevoie de ei, că au acceptat uneori vecinătăți, ca să nu spun complicități, deloc flatante. Ei bine, e de sperat măcar ca farmacia morală de care am făcut vorbire să aibă, într-un sertar căruia se cuvine să-i găsim

cât mai repede cheia, rețeta care să ne readucă la aceeași masă, care să ne-ajute să regăsim lungimea de undă comună, care să ne coboare de pe baricade și să ne facă din nou parteneri de dialog. Dacă aveți vreun comentariu, aș fi încântat să-l ascult, ca de altfel și preacinstiții noștri privitori, cărora le mulțumim și pe această cale că-și rup din timpul lor prețios ca să ne urmărească. Vă rog, stimate domnule Romano, vă rog.

Invitatul nu mai trase aer în piept, mizând pe efectul surpriză.

— Lucrurile trebuie cântărite…

— Fără doar și poate că trebuie. Și n-aș vrea să fiu considerat insolent sau bolnav de păcatul trufiei. Dar, cu toată stima pe care v-o port, mai ales fiindcă știu că sunteți unul dintre oamenii prețuiți ai cetății, e momentul să spunem răspicat că fiecare dintre noi trebuie să-și facă ordine în ograda proprie înainte de-a se uita peste gard. Avem, desigur, libertatea gândului și a cuvântului – și ce poate fi mai înălțător decât să le împărtășești celorlalți câte ceva din experiența și înțelepciunea personale? Asta însă, stimate maestre, dacă-mi permiteți, cu toată considerația, nu înseamnă că fiecare dintre noi are dreptul să zică orice despre oricine la orice oră. Diavolul, despre a cărui lucrare vorbeam ceva mai devreme, și-a vârât coada și aici, cu nădejdea că va semăna dezbinare, că ne va asmuți pe unii împotriva altora, că ne va împinge la vrajbă și dispreț. Altfel spus, lăsați-ne să ne descoperim și să ne îndreptăm singuri greșelile. Vorbiți despre privatizarea religiei – a, nu, nu dumneavoastră personal, cei despre care am amintit adineauri – și despre efectele ei?! Lăsați-ne pe noi s-o facem. Vă deranjează „iarmarocul liturgic” din ultimii ani?! Și pe noi, numai că noi vrem să reparăm lucrurile fără mari jocuri de gleznă, fără spectacole în piața publică, fără polemici la televizor. Luați în derâdere faptul că harul a ajuns obiect de studiu la orele de dogmatică și anticipați – ironic, cum altfel? – că nu peste multă vreme o să fim obligați să predăm cursuri de statistică în cadrul programei teologice? Nici nouă nu ne place direcția în care se îndreaptă anumite lucruri din sânul B.O.R., însă am prefera să ni se dea șansa să luăm măsuri fără presiunea ochiului public.

Marius Romano nu avea cum să-și cronometreze perioada efectivă în care vorbise ca invitat. Dac-ar fi făcut-o, ar fi aflat la sfârșit că, din cele patruzeci și opt de minute ale emisiunii *Vocile cetății,* vocea lui se făcuse auzită preț de cincizeci și șapte de secunde. Debitul sfinției sale friza torențialul, după cum îl preveniseră victimele anterioare. Cât despre timidele încercări ale lui Romano de-a duce o frază la bun sfârșit, ele erau

totuna cu a aprinde un chibrit în inima taifunului. Părintele Calomfir Niculiu nu acorda șanse și nu lua prizonieri. Erai invitat la el în emisiune, ascultai și, în caz că dispuneai de minime calități actoricești, dădeai din cap, ridicai din sprâncene sau oftai. Nimic altceva. Ca moderator, Niculiu prezenta multe dintre simptomele subspeciei: îndrăgostire de sine, cultul venerator al propriului glas, capacitatea de-a trăncăni incontinent, despărțirea de simțul măsurii. Vorbea frișcos, cu o anume sfătoșenie care se voia empatică, și te înfășură în complimente care să atenueze cât de cât sentimentul de jenă pe care-l încercai dându-ți seama că „preacinstiții privitori" se uitau la tine ca la un pește de acvariu care deschidea gura fără să iasă nimic din ea.

La plecare, slăbiciunea care-l cuprinsese pe Romano în timpul înregistrării reveni fără avertisment, silindu-l să se apropie de perete și să se sprijine câteva clipe de el. Să fi fost de vină ora matinală la care se trezise? Posibil. Mai ales că nici măcar nu apucase să-și bea cafeaua, iar în zeama maronie de la automat nu avea încredere. Dacă mai punea la socoteală căldura din platou (aerul condiționat se stricase cu un minut înainte de începutul discuției) și vorba uleioasă a sfinției sale, Romano avea deja premisele disconfortului. Maestru al inadecvării, Calomfir Niculiu își luă pe după umeri invitatul chiar în clipa aceea, dezlipindu-l practic de perete, și-i susură afabil în timp ce parcurgeau coridorul lung la capătul căruia se afla ieșirea:

— Sper că v-ați simțit bine la noi.

Romano dădu din cap într-un fel misterios, aproape oblic. Ce gâscan imbecil! Bineînțeles că nu se simțise bine. Încă de la intrarea în clădire, când un preoțel pirpiriu, cu mustăcioară și chelie, îl pipăise mai ceva ca la aeroport, îl târcolise cu un aparat menit pesemne să detecteze prezența armelor și apoi îl bătuse pe umăr cu un „Doamne-ajută" conspirativ, știuse că acceptarea invitației fusese o greșeală. Romano se încumetă să facă un bilanț mintal al prestației, pe când sfinția sa clămpănea mai departe, și ajunse la concluzia că aportul lui la buna desfășurare a discuției constase în următoarele: un „Vă mulțumesc pentru invitație" (în minutul 4, dac-ar fi putut urmări înregistrarea), un „Vă mulțumesc, sunteți amabil" (minutul 9), un „Remedii ca atare" pe la jumătatea emisiunii, un „Tot suntem în era nonstopului" (minutul 32), un „Lucrurile trebuie cântărite" (minutul 37), un „Cred că România" (minutul 43) și un „La revedere" abia șoptit în ultimul minut. Pentru cineva care scrisese douăzeci de cărți, publicase trei mii de

articole și avea reputația unui vorbitor efervescent, în tot felul de emisiuni în direct sau înregistrate, nu era o contribuție tocmai notabilă.

Chiar înainte să iasă, ușurat că depășise și al doilea moment de slăbiciune, Marius Romano dădu peste un combatant ezoteric principal (corect și complet definit). Nu în carne și oase, ci în ecran și pixeli. La un ditamai televizorul aflat cam pe la jumătatea coridorului, omul părea lansat într-un discurs din care nu l-ar fi putut întrerupe nici al Treilea Război Mondial. În colțul din dreapta sus al ecranului scria „reluare”, ceea ce-i dădu de înțeles lui Romano că era vorba de un delir nocturn pe care postul respectiv îl redifuza pentru cei care nu rezistau în direct până se crăpa de ziuă. Calomfir Niculiu dădu să schimbe programul, nu înainte de a-l fulgera pe părintele-portar cu o privire care anunța suplicii asiatice. Romano își opri gazda și deveni brusc atent, nebănuind cum arătau lucrurile pe care avea să le audă. Bărbatul de la televizor avea totuși o fixitate a privirii și un început de spume la gură de care nu puteai să faci abstracție.

— O să vă detaliez mai multe aspecte legate de anti-creștinismul meu, care nu este motivat de un ego exacerbat, așa cum pretindeți dumneavoastră, stimate telespectator care mi-ați adresat întrebarea pe mail, ci de îngrijorarea și chiar disperarea că populația acestei țări a căzut pradă, în mare parte, unei religii false, oculte și subversive, care, prin ideologia religioasă specifică, pe care o promovează, la adăpostul, nemeritat, al semanticii cuvântului sacru, nu doar că-și bate joc de practicanții săi, ci îi și distruge ființial, prin bigotism (adică prin idioțenie specific religioasă), de care cu greu se poate scăpa, fără un sprijin corespunzător, din afara acestei mlaștini ideologice. Trebuie să știți că și eu am fost, la fel ca și ascendenții mei genealogici, botezat după ce m-am născut, adică la o vârstă la care eram inconștient din punct de vedere intelectual, ca rob al lui Dumnezeu, și că destul de târziu, chiar foarte târziu pentru un intelectual, am reușit să mă deștept, ajutat corespunzător și de alții care, știind că sunt cadru didactic universitar și cercetător științific, cu rezultate nu doar cunoscute, ci și recunoscute, m-au sfătuit să verific, din punct de vedere științific și istoric, în ce mi-am investit credința. Le-am urmat sfatul, iar ceea ce am aflat nu doar că m-a dezamăgit, ci m-a îngrozit și m-a adus într-o stare de disperare, referitor la soarta populației țării mele, atunci când am înțeles că nenorocirea cvasipermanentă la care este supusă această populație se explică tocmai prin faptul că o mare parte a acestei populații – și mă refer în special la practicanții religiilor ortodoxă și catolică – din punct de vedere

ezoteric sunt înrobiți, respectiv aserviți existențial, adică au parte de un destin existențial de rob, respectiv de servitor, destin aflat la cheremul unor ființe individuale superioare, extralumești, intitulate Cristos pentru religia creștină ortodoxă, respectiv Catolus pentru religia creștină catolică, care, pentru starea în care au fost aduși practicanții religiilor respective, nu doar că nu merită cinstiți, ci chiar trebuie dezocultați, respectiv demistificați, ca atare, de către acele persoane care reușesc să conștientizeze această situație și chiar trebuie acuzați de criminalitate ființială și pedepsiți, ceea ce pentru inițiații în ezoterism, care cunosc aspectele specifice ale acestei probleme, înseamnă că trebuie să fie și blestemați corespunzător.

— Vă rog, ajunge, gata, vă rog, spuse părintele Calomfir Niculiu, încercând să-și urnească invitatul din fața televizorului.

Marius Romano respinse asediul și se înfipse și mai bine pe picioare. Uitase și de amețeală, și de slăbiciune. Avea sub ochi o pasăre rară.

— Dacă-mi dați voie, m-aș mai uita puțin.

Sfinția sa își dilată primejdios pupilele, semn că adulmecase în această intenție urma unei complicități infame cu Necuratul. Totuși, avea o grămadă de lucruri pe cap și nu putea să stea toată ziua după fundul invitatului.

— E pierdere de vreme, stimate domn, rosti el cu un glas căruia avu grijă să-i monteze un tăiș amenințător.

— A, nu, nici vorbă. Ați uitat că fac o cronică TV pentru *Absoluft*? Am impresia că tocmai am găsit un subiect, spuse Romano cu părere de rău că nu putea să-și aprindă o țigară, după care își concentră din nou atenția asupra vorbitorului.

— V-am expus motivele pentru care nu doar că am renunțat la religia creștină ortodoxă, dar l-am și blestemat pe Cristos, ca pe un ticălos și criminal ce este, precum și pe Catolus, din motive de combatanță ezoterică, dar și pentru că mama mea a avut parte de o viață extrem de nenorocită, în ultima parte a existenței sale, suferind un accident care a lăsat-o infirmă, după ce a ieșit din biserica catolică, din orașul în care domicilia, unde, potrivit obiceiului ei, atunci când mergea în oraș, s-a rugat la Maica Domnului.

Părintele valsă strategic spre telecomanda de pe măsuță, dar Romano îl opri din nou. Cu puțin noroc, cronica TV era aproape rezolvată pentru numărul viitor al *Absoluftului*. Trebuia doar ca sfinția sa să-l lase în plata Domnului și să-și vadă de treabă.

— Vă rog, vă rog frumos. Chiar vreau să mă uit mai departe. Mă interesează, pe cuvânt. Dacă aveți alte lucruri de făcut, nu vreau să vă țin legat de mine. Mă descurc, știu drumul spre ieșire.

Părintele Calomfir Niculiu icni și se controlă anevoie. Marius Romano fusese un ficus convenabil în emisiune, dar uite că acum manifesta simptome de personalitate. Îngrijorător și neplăcut. Barem dacă ar fi nimerit peste ceva mai puțin scandalos. Dar cum să-i dea voie lui Romano să se uite tocmai acolo, în inima ortodoxiei carpatine, la o bazaconie unde Mântuitorul Nostru Isus Cristos era făcut, Doamne apără și păzește, albie de porci?

— Știind că mulți dintre cei care mă urmăresc sunt intelectuali de relativă notorietate, poate chiar cadre universitare familiarizate cu rigorile cercetării științifice, continuă bărbatul cărunt de la televizor, tamponându-și ușor fruntea cu o batistă, vă recomand insistent, mai ales celor tineri, să începeți o cercetare a istoricului religiei jeshuiste, adică a religiei fondate pe baza învățăturilor și activităților desfășurate de evreul esenian Jeshua, denumit ulterior, în cadrul altor religii, Isos, Iisus, Isa, respectiv la partenera sa Maria din Magdala, cu care a avut și copii, respectiv la personalitatea Menahem Esenianul, descrisă în manuscrisele de la Qumran, în cadrul unei epopei ce îi este dedicată, precum și să țineți cont, cei care sunteți filologi, de faptul că Jeshua, ca evreu esenian, vorbea și eventual scria în limba aramaică și nu în limba greacă, iar cele mai vechi copii ale așa-numitelor Evanghelii (referitor la care, dacă veți cerceta atent, veți putea constata că aparțin, de fapt, ca inițiativă, lui Saul din Tars, falsul apostol Pavel) au fost realizate într-un atelier de scriere și concepție literară, în limba greacă, specific la acea vreme, precum și că nu există, și probabil nici n-a existat vreodată, un original sau o copie a vreuneia dintre Evangheliile respective, în limba aramaică.

Calomfir Niculiu simți că era pe punctul de-a renunța la buna creștere. Toată lumea știa că ocultistul apostat care bătea câmpii cu șerpilienii, gorilienii și peștilienii lui câte trei-patru ore pe noapte (și în reluare a doua zi dimineață) era plecat cu cercul, dar țăcăneala nu era o scuză. Mai ales dacă se găsea vreun părințel să șoptească o vorbă la urechea cui trebuia din ierarhia B.O.R-ului. Avea un post pe care-l vânau destui colegi de la Sanctitas TV, așa că n-ar fi trebuit să se mire că toți se uitau la el ca pisica la smântână. Pe de altă parte, dacă l-ar fi silit pe Romano să-și întrerupă vizionarea, l-ar fi putut enerva. Și, din câte auzise, musafirul avea obiceiul

neelegant, dar sănătos de-a se răzbuna. Sfinției sale nu-i trebui mult să-și dea seama că, dacă nu-și lăsa invitatul să caște gura mai departe la elucubrațiile combatantului ezoteric principal (corect și complet definit), s-ar fi putut trezi el însuși încondeiat în cronica TV din paginile *Absoluftului*. Ceea ce, pentru părintele moderator, ar fi fost la fel de neplăcut.

— Citind scrisorile lui Saul, alias Pavel, veți constata că sunt adresate exclusiv unor biserici din afara Palestinei și vă veți convinge că acest Saul, din prigonitor inițial de adepți ai religiei jeshuiste, prin viclenia sa specifică, precum și în calitate de absolvent al Universității din Alexandria, secțiile teologie, respectiv actorie, s-a dovedit suficient de întreprinzător și de abil, dar și de viclean, pentru a reuși în misiunea încredințată de către Sinedrul sau Sanhedrinul religiei iudaiste, căruia îi aparțineau pe atunci conducătorii Palestinei, precum și promotorii cei mai agresivi ai religiei iudaiste, adică farisei, pentru a ajunge la concluzia că soluția optimă de anihilare a religiei jeshuiste putea fi combinată cu transformarea unei ramuri a respectivei religii, mai întâi într-un cult disident, apoi într-o altă religie, care să poată fi utilizată ca armă ezoterică, specific religioasă, împotriva altor religii ale vremii, care concurau religia iudaistă, despre care ar trebui să cunoașteți că nu se confundă cu mozaismul, iar pentru a vă convinge, vă invit să comparați steaua lui David în șase colțuri (simbol religios specific iudaist) cu steaua lui Moise în opt colțuri (simbol specific mozaist), existent și pe frontispiciul templului Coral din capitală, prin modul în care este construită fereastra principală, precum și pe templul sefard din Timișoara, de pe strada Mărășești, spre deosebire de sinagogile de tip așkenazi, pe care este prezentă crucea lui David.

Dacă ar fi avut un smartphone sau măcar un prăpădit de reportofon, Marius Romano ar fi consemnat delirul combatantului ezoteric principal (corect și complet definit) fără efort și ar fi făcut rost de materia primă nu doar pentru o cronică TV, ci pentru un serial care, la o adică, putea să țină trei sau patru luni. Știa că publicul abia aștepta texte despre rinoceri, nebuni sau lichele reciclate în emisiunile de zi, de seară sau de noapte. Cum însă venise la înregistrarea de la Sanctitas TV doar cu un exemplar al celei mai noi cărți, garnisită cu un autograf ipocrit pentru părintele Calomfir Niculiu, era silit acum să-și solicite memoria și să spere la rezultate spectaculoase.

— Vă recomand să mai remarcați, continuă combatantul, împungând aerul cu un arătător decis, că transformarea lui Jeshua în Isus Cristos este

tot inițiativa lui Saul din Tars, precum și că în cadrul religiei isusist cristice au fost introduse o serie de elemente de practică religioasă, subversive și chiar blasfemiatorii, unele preluate din religia iudaistă, care promovează un singur Dumnezeu, pe Iahve, respectiv pretenția că mântuirea unui practicant al religiei în cauză se poate obține exclusiv printr-o credință suficient de puternică, referitoare la faptul că personalitatea emblematică a religiei în cauză, adică Isus Cristos, care, din punct de vedere istoric, este un personaj care nici nu a existat, a venit și s-a jertfit pentru ca toți cei care aderă la religia respectivă să fie mântuiți, de atunci și până la sfârșitul acestei lumi. Vă mai recomand să analizați și rolul împăratului roman Constantin, precum și pe al mamei sale Elena, în confecționarea unei religii noi, prin combinarea unei variante religioase a religiei jeshuiste, care se practica, pe vremea sa, în cadrul Imperiului Roman, sub coordonarea religioasă, dar și morală, a personalității Arius, cu pseudoreligia ctitorită de Saul din Tars, și nașterea în cadrul Conciliului de la Niceea (325 e.n.) a unei noi religii, rezultată din amalgamarea celor două religii menționate anterior, cu includerea unor elemente noi, aparținând lui Constantin (de exemplu, învierea din morți), inițiativă continuată ulterior, până la marea schismă din care a derivat religia creștin-ortodoxă de astăzi. În același context, vă mai semnalez că sintagma „Doamne miluiește” este specifică unei religii în care practicanții solicită milă și nu sprijin existențial, acolo unde nu pot răzbate singuri, și în consecință este degradantă nu doar la nivel religios, ci și la nivel moral, respectiv civic, deoarece înlocuiește efortul existențial de autoafirmare prin performanță existențială cu cerșetoria specific religioasă, exprimată prin intermediul sintagmei menționate anterior.

— Îmi pare rău, chiar trebuie să vă conduc, răbufni Calomfir Niculiu. Nu mai pot să vă aștept.

— Uitați cum facem, propuse Romano conciliant. Rugați pe cineva să-mi cheme un taxi și, cum vine taxiul, cum ies și-ați scăpat de mine.

Sfinția sa îi întoarse spatele și își scoase telefonul mobil, pe care tastă furios de câteva ori, după care se așeză pe un scaun și pufni iritat. Romano speră că sunase la o companie de taximetre, nu la o firmă de pază și protecție.

— O ultimă remarcă, turui mai departe la televizor combatantul ezoteric principal (corect și complet definit), ștergându-și cu batista urmele de detergent din colțul gurii, se referă la oficierea civilă a căsătoriei, care se realizează, conform legislației actuale, în România între doi oameni liberi,

care optează pentru a se căsători, de bunăvoie și nesiliți de nimeni, fără a condiționa căsătoria în cauză de menținerea ei până la moartea unuia dintre soți, căsătorie care pentru practicanții religiilor de tip cristic se transformă ulterior într-un ritual religios de căsătorie între doi robi ai lui Dumnezeu, cu angajamentul că vor rămâne împreună până când moartea îi va despărți. La final, vă mai transmit că în prezent sunt implicat în mișcarea specific antireligioasă denumită popular „anticristică", deoarece în cadrul religiei creștin-ortodoxe s-a renunțat și la numele Isus Cristos în favoarea sintagmei „Cristos- Dumnezeul nostru"…

— Bun, văd că ne-ntrecem cu gluma, hârâi Calomfir Niculiu cu pumnii încleștați, departe de imaginea evlavioasă pe care-i plăcea s-o proiecteze în stânga și-n dreapta. Lăsați odată mizeria asta, că sparg televizorul.

— A venit taxiul? Încă nu? În regulă, când vine, am plecat, se ținu tare Romano.

— …și le recomand celor care doresc să mă asculte, își văzu de-ale lui combatantul ezoteric principal (corect și complet definit), să revină, dacă vor, la religia inițială jeshuistă, înlăturând numele lui Hristos-Cristos, precum și practicile religioase blasfemiatorii de înrobire, respectiv de aservire, ființială, prin botez, căsătorie și înhumare, precum și renunțarea la alte practici degradante și blasfemiatorii, precum și pretenția de-a putea ierta păcatele, prin spovedanie, de către clericii respectivelor religii, precum și de a se împărtăși, chiar și simbolic, din trupul, respectiv din sângele personalității emblematice a religiei respective (adică Isus), într-un context în care, din câte se cunosc, Isus nu a solicitat adepților religiei pe care a fondat-o efectuarea unei asemenea practici (rit religios specific canibalismului și nu omenismului), episodul în cauză, asociat în cadrul evenimentului numit Cina cea de Taină, fiind, din câte știm, inventat de către Saul din Tars, tocmai pentru a justifica introducerea unei astfel de practici religioase, în cadrul unei religii confecționate nu pentru uzul evreilor, ci pentru uzul neevreilor (denumiți goimi), știindu-se că evreii de rit sefard și chiar cei de rit iudaic consideră ei înșiși practicarea religiilor de tip cristic o blasfemie. Toate cele expuse anterior motivează, probabil, și refuzul ferm al conducerii Uniunii Europene de a recunoaște oficial că creștinismul, ca ansamblu de religii de tip cristic, ar avea un rol civilizator la nivel european, fapt care ar justifica o recunoaștere oficială în acest sens, știut fiind că, dintre constitutorii cei mai importanți ai Uniunii Europene, majoritatea au fost masoni care nu venerează, din punct de vedere religios,

specific masonic, pe post de conducător suprem, o ființă individuală superioară cu numele generic Dumnezeu, ci o ființă individuală superioară cu numele generic de Mare Arhitect al Universului. Din respect pentru cei care mă urmăresc, am enumerat o motivație bogată referitoare la faptul că nu doar că am părăsit religia creștin-ortodoxă, în care am fost botezat, ci și că în prezent militez cât pot pentru a elibera de sub jugul religios al religiilor de tip cristic și alte persoane, considerând că așa cum eu am fost ajutat să mă deștept, din punct de vedere religios, din practicarea unei religii extrem de nocive, atât la nivel ființial, cât și societal, la rândul meu mă simt obligat moral să ajut, pe cât pot, alte persoane aflate în situația în care am fost eu, să se deștepte și să se elibereze de povara jugului religios prin care sunt înrobite existențial. Vă supun atenției, în calitate de cercetător societal, cele menționate anterior și vă invit pe cei care mă contestați să vă motivați corespunzător, tot prin argumente, întristarea profundă pe care poate că ați resimțit-o când ați aflat că sunt anticreștin. Las deoparte alte probleme legate de demnitatea morală, la nivel societal, pe care, în ce mă privește, m-am străduit, pe cât am putut, s-o păstrez nu doar în mod pasiv, adică refuzând să fiu racolat în serviciul unor agenturi politico-polițienești, ci chiar militând public împotriva existenței acestora, precum și împotriva regimurilor totalitare bazate pe protecția asigurată de către aceste agenturi, inclusiv prin participarea mea activă și autentică, la Revoluția Română din decembrie 1989. Pe de altă parte…

Marius Romano nu mai apucă să audă sfârșitul frazei, din care mai prinse doar un crâmpei – „blestem civilizația arahnidică tarantulară” –, căci părintele Calomfir Niculiu îl anunță cu un glas în care clocotea amenințarea că taxiul îl aștepta la ieșire. Mieroșenia din emisiune i se topise total și ceva îi spuse lui Romano că, dacă n-ar fi fost lume de față și dacă musafirul n-ar fi ținut nenorocita aia de cronică de televiziune, sfinția sa i-ar fi ars niște înjurături strașnice.

La coborârea din taxi, Romano simți din nou, pentru a treia oară, amețeala care-l încercase la Sanctitas TV și se întrebă dacă nu cumva părintele avea puteri de vătămare de la distanță. Oricum, prezența la *Vocile cetății* fusese cea mai proastă idee de când văzuse, cu Mirela și cu fetele, *Șefa* la Cinema City Mega Mall, pe același rând cu un cuplu care se afla în pragul copulației și cu vreo cinci metri mai sus de o liotă de copii proaspăt evadați din balamuc.

— Ți-ai uitat pastilele.

Romano auzi vocea Mirelei în secunda când descuie ușa apartamentului. Mirela era în bucătărie și prăjea chiftele, cu părul prins într-o plasă și cu urme de faină pe șorțul roșu pe sub care nu purta nimic. Fetele veneau de la școală abia după două, așa că Mirela se gândise să copieze un personaj feminin (Renata? Parcă Renata, dar nu era sigură) dintr-o carte a lui Saul Bellow și să-și aștepte bărbatul goală pe sub șorț, în ideea unei uverturi erotice, fie ea și cu miros de prăjeală. Atâta doar că, vigilentă din fire, observase pe urmă că soțul ei uitase să-și ia pastilele și se decisese, fără să treacă înapoi la o ținută care nu promitea nimic, să-i servească o cicăleală în loc de sex.

— Parcă ești un copil de doi ani, zău așa, începu ea. Ți-am spus de atâtea ori, da' parcă vorbesc cu pereții. Nu te juca, măi, omule, că nu-i de joacă. Pastilele alea se iau în fiecare zi la aceeași oră. N-ai voie să uiți de ele, cum n-ai voie să uiți să te-ncalți când ieși din casă.

Exemplul nu era dintre cele mai bune. Romano ieșise de două ori din bloc în ciorapi și o dată desculț: ca să arunce gunoiul, ca să plătească întreținerea și ca să-și ajute soția să care în sus pe scări cumpărăturile pe care le deșertase din portbagajul mașinii. De fiecare dată fusese întors din drum de privirile contrariate ale unor vecini care își făceau de lucru în casa scării, unde puneau murături sau stăteau la un șpriț și o țigară.

— Te pomenești că de-asta oi fi amețit, murmură el, turnându-și apă în pahar și dând pe gât pilulele care-l ajutau să funcționeze fără sincope.

— Amețit? Cum adică, amețit? Ți s-a făcut rău? se aprinse Mirela.

Romano dădu neglijent din mână, cum alungi o muscă.

— A, nu, am avut două-trei secunde de nesiguranță. Hai, bobocel, te rog, ia mâna de pe butonul de panică.

Mirela își înfipse mâinile în șold ca înaintea oricărei dispute conjugale. Era poziția care-i adusese repararea tabloului electric („o să luăm naibii foc într-o zi"), schimbarea covorului din camera de zi („e patruzeci la sută covor și restul păr de pisică"), înlocuirea gresiei din baie („asta zici că-i de la cantina combinatului") și cumpărarea unui televizor pentru bucătărie („dacă tot stau juma' de viață aici, măcar să am la ce să mă uit").

— Mâine dau telefon la doctor și mergem să vedem ce-i cu tine. Când e vorba de sănătate, nu ne prostim. Nu, nu, să n-aud nimic.

— Mâine până-n prânz trebuie să scriu cronica pentru *Absoluft,* obiectă Romano. Iar după-masă sunt la Tavi în emisiune până seara. E etapă. N-am

cum mâine. Dar o să mergem, bobocel, îți promit c-o să mergem. Stai să-mi fac un pic de timp.

— Așa zici de fiecare dată, se bosumflă Mirela, și ceva din supărarea ei se repercută asupra setului nou de chiftele puse la prăjit, care intrară pe nesimțite în faza de calcinare. Cum a fost la popime? întrebă ea, după ce pescui boțurile de carne arsă și le aruncă la gunoi.

Romano îi rezumă eșecul dialogal pe care-l suferise sub asediul părintelui Calomfir Niculiu și insistă asupra prestației combatantului ezoteric principal (corect și complet definit), din care avusese norocul să prindă mai bine de un sfert de oră. Încercă s-o distreze și la un moment dat chiar dădu să-i cuprindă sânii din spate, pe sub șorț, și să se frece de fundul ei gol, dar Mirela nu răspunse pe măsura așteptărilor. Își aminti cum glumise medicul cu ea când ieșiseră împreună de la consultație. „Dacă nu se ține de tratament, atinge-l unde știi că e mai sensibil. Mai bine zis, nu-l atinge." Romano oftă, se duse la el în birou, deschise un document Word și începu să se gândească la un titlu de cronică TV pentru *Absoluft.* După două minute, se ridică fulgerat de o inspirație bruscă, își plimbă un pic ochii pe rafturile bibliotecii și extrase cu grijă o nestemată pusă la păstrare între un roman de Carlos Balmaceda și o antologie a eseului englez. Nestemata se numea, temerar, *Antologie* și cuprindea nici mai mult, nici mai puțin decât câteva zeci de scremete lirice ale combatantului ezoteric principal (corect și complet definit). Romano primise cartea de la un văr dobrogean cu simțul grotescului. Se uită pe coperta a patra și găsi acolo titlul pe care inspirația proprie i-l refuzase, poate și din cauza apatiei pe care o arătase Mirela avansurilor lui: NEBUNII BEZMETICI N-AU LOC ÎN AZIL. Îngroșă titlul pe documentul Word și, înainte de scrierea cronicii propriu-zise, găsi de cuviință să treacă o strofă din creația combatantului pe post de motto (deși, dac-ar fi fost după el, toată cartea ar fi trebuit să servească drept motto derapajului uman în forma lui cea mai spectaculoasă):

Îmi percep existența, deseori, ca pe arta
De-a rămâne tu însuți într-un mediu ostil,
Când lipsește busola și-i absentă chiar harta,
Iar nebunii bezmetici n-au loc în azil.

„În azil, nu, dar la emisiunile de televiziune, din belșug", își începu el cronica.

A doua zi, Tavi Dobrotă, realizator de emisiuni sportive la Omega TV, îl luă în primire chiar la intrarea în studioul unde aveau să discute despre arcanele campaniei de transferări ale echipelor din Liga I.

— Te simți bine? Arăți ca după cutremur.

Romano dădu din cap fără chef.

— Sunt obosit, am dormit puțin și prost. Dar e OK, stai liniștit.

Cam după douăzeci de minute de emisiune, simți din nou slăbiciunea care-l împunsese cu o zi mai devreme în prezența sfinției sale. Se uită în față, la televizorul de lângă unul dintre operatori, și constată că vedea două aparate care nu se suprapuneau perfect. „Tensiune intraoculară”, îi trecu prin minte, după care auzi sfârșitul unei întrebări imposibil de reconstituit.

— Iartă-mă, te rog să repeți, îi zise el lui Tavi.

Octavian Dobrotă îl privi cu un ușor circumflex al sprâncenelor și puse întrebarea din nou. Dialogul continuă normal, pe când pe ecran curgeau imagini cu țintele cele mai recente ale cluburilor care încă aveau bani pentru achiziții de jucători. După un minut, la prima pauză de publicitate, Dobrotă observă transpirația de pe fața invitatului permanent. Și fața lui mai albă ca de obicei.

— Ce-ai pățit, Marius?

— Nimic, mi-e foarte cald. Aerul merge?

— Merge, altfel muream aici.

Romano simți o vibrație în buzunarul din stânga al pantalonilor. Probabil că era Mirela, care-l văzuse la televizor, chit că lucrul care o interesa cel mai puțin după fotbal erau emisiunile dedicate lui, și-i remarcase paloarea. Scoase telefonul și citi mesajul. Era, într-adevăr, de la bobocelul lui.

Iar ți-ai uitat pastilele.

Romano simți că transpiră și mai abitir. Nu-și uitase niciodată medicamentele două zile la rând. Ce naiba era asta?

— Cât mai ține pauza? întrebă el

— Încă două minute jumate, i se răspunse din regie.

— Ești sigur că te simți bine? îi șopti Tavi.

— D… da, dar mi-e cald. Și am avut două secunde de buimăceală. Am văzut dublu.

— Poate-ar trebui să dormi mai mult.

— Poate.

Cum-necum, Tavi Dobrotă și Marius Romano duseră emisiunea la bun sfârșit, după care musafirul își însoți gazda la o țigară. Jos, la locul de

fumat, se strânsese destulă lume. Romano intră în vorbă cu doi-trei amici care se pregăteau să intre în emisiune, glumi cu ei și dădu uitării momentul delicat prin care trecuse în direct. Avusese noroc cu pauza de publicitate, intrase la timp. Oricum, pe Mirela era clar că nu avea s-o mai prindă în șorț și cu nimic pe dedesubt, chiar dacă fetele erau la bunici și rămâneau acolo peste noapte. Dac-ar fi avut o uniformă a artileriei nord-coreene, l-ar fi așteptat echipată ca atare.

Când i se întâmpla să aibă parte de episoade neplăcute, Romano își căuta, ca atâția alții, fie consolări, fie alibiuri. E de la oboseală, își spuse el, revăzându-și în minte agenda pentru săptămâna în curs. Iar săptămână era aglomerată, fără discuție. Filmări pentru Omega TV, două invitații pe care avusese tot interesul să nu le refuze, revizia unei cărți pe care o terminase de scris cu trei luni în urmă și alte două promisiuni făcute unor amici de la radio. Plus cartea la care lucra acum. Plus cele pe care le avea de citit pentru filmările din luna viitoare. Hotărât lucru, nu era simplu. În fond însă, se vârâse singur în hora asta în care știai când intri, dar habar n-aveai când și mai ales *cum* ieși.

Simți impulsul să meargă la cea mai apropiată farmacie și să cumpere un flacon de Ginkgo Biloba, dar renunță imediat. Dacă i l-ar fi găsit Mirela prin rucsac (mai cotrobăia din când în când, sub tot felul de pretexte), s-ar fi alarmat peste măsură. Pe lângă asta, n-avea idee dacă flaconul putea să-l ajute de-adevăratelea. Avusese o colegă de birou care mânca Ginkgo Biloba pe pâine, ceea ce n-o împiedica să încerce, măcar o dată la două săptămâni, să-și pornească mașina fără să vâre cheia în contact.

Acasă, Mirela afișă calmul pe care-l mima ori de câte ori îl punea pe Romano în fața faptului împlinit. Iar faptul era o programare pe care i-o făcuse fără să țină cont de programul și de prioritățile lui.

— Mâine-dimineață la prima oră merg cu tine la analize, iar vineri la zece suntem amândoi la doctorul Cimponeriu. Nu mai stau după tine.

— Păi…

— Niciun păi. Am vorbit și ne-așteaptă. Pe urmă n-ai decât să-ți vezi de-ale tale. Nu ne jucăm aici.

Romano simți că-l iau din nou transpirațiile, ca de fiecare dată când îl enerva ceva și nu era vară.

— Și de unde să știu ce analize să fac?

— L-am întrebat pe doctor. I-am povestit pe scurt ce-ai pățit.

— Bobocel…

— Mă bobocești degeaba, vineri la zece suntem la Cimponeriu. Iar mâine la analize.

— Măi, fii logică, am uitat de pastile…

— De două ori în două zile. De *două* ori în *două* zile!

— Da, dar altceva n-am mai uitat. Bun, am fost zăpăcit, m-am luat cu lucrul. Se-ntâmplă. Te rog, nu-ți băga în cap mai știu eu ce prostii. Nu-i cazul.

Romano știa că își bătea gura de pomană. În materie de medici, pastile și programări, Mirela era inflexibilă ca regulile vestimentare de la Wimbledon. Se resemnă, ca de fiecare dată, își făcu o cafea („poate c-ar trebui s-o lași mai ușor și cu asta”, îl pisălogi ea), se refugie în birou și se puse pe citit. Apăruse un Munoz Molina nou și al naibii să fie dacă nu avea să-l termine în trei-patru zile.

— Văd un început de deteriorare cognitivă, îi spuse doctorul Carol Cimponeriu vineri dimineața, după ce se uită câteva minute pe analize. Liniștiți-vă, nu e grav, o calmă el pe Mirela, care tocmai pregătea o izbucnire în plâns hollywoodiană. În plus, hipercolesterolemia vă dă un pic de furcă, dar o să luăm măsuri. Mă rog, asta așa, *en passant.*

De obicei nepăsător și glumeț, Romano nimeri cu ochii peste un panou pe care erau trecuți câțiva termeni fioroși: paralizie supranucleară progresivă, sindrom Korsakoff, boală Binswanger, sindrom Creutzfeldt-Jakob. Își mută privirea asupra lui Cimponeriu, care îi sesiză începutul de panică.

— Știu, arată sinistru cuvintele alea, dar n-au nicio legătură cu dumneavoastră. Chiar nicio legătură. Sunteți uzat, atâta tot. Vă suprasolicitați. Iar stresul e o fiară sălbatică, cum cred că vi s-a mai spus. Aveți nevoie de un respiro. Poate chiar de un concediu în care să nu faceți nimic. Dar chiar nimic.

Mirela își fulgeră soțul cu o privire care nu-i scăpă medicului.

— Nici nu știți cât mă rog de el să nu se mai consume-n halul ăsta. Dar n-am cu cine să vorbesc. N-am cu cine. Poate-l convingeți dumneavoastră.

Carol Cimponeriu ridică din umeri.

— Chiar nu e greu, să știți. Opt ore de somn pe noapte, mese la ore fixe, mișcare și aer curat.

Ceea ce medicului nu i se părea greu în mintea lui Romano friza imposibilul. Cu un program ca al lui, mesele la ore fixe erau o utopie. Iar englezii numeau utopia, după cum avusese grijă s-o repete în emisiuni și în articole, „paradisul proștilor”.

— Poate măcar pe doctor îl crezi, dacă pe ce spun eu nu dai două cepe degerate, bombăni Mirela la ieșirea din cabinetul lui Cimponeriu.

— Când ajungem acasă, băgăm un pic de mișcare, îi zise Romano și-i făcu cu ochiul. Iar diseară îți promit că te invit la o cină la oră fixă. În aer curat, nu oricum.

Mirela se uită la el neștiind dacă să-l ia în brațe sau să-i tragă o palmă. Avea din ce în ce mai des dilema asta.

La următoarea emisiune, o dezbatere despre premii și coterii literare, Marius Romano se prezentă cu pastilele înghițite, dar tot degeaba. De data asta, amețeala îl cuprinse la mai puțin de două minute de la începerea discuției, care, ca un făcut, era tot în direct. Își încleștă brațele de scaun și închise ochii, simțind că se învârte studioul cu el. Operatorii puseră camera pe rând pe ceilalți invitați, pe măsură ce vorbeau, și evitară planul general, așa că Mirela, care se postase în fața unuia dintre televizoarele de acasă cu un pahar de suc de morcovi și un bol de müsli, nu observă impasul. Și nici Romano nu suflă vreo vorbă când se întoarse. Asta ar mai fi lipsit.

Cum însă secretele din lumea televiziunii nu rezistă mai mult de o oră-două, nu trecu mult și se află în breaslă că afabilul, ironicul și mereu disponibilul Marius Romano, autorul savuroaselor cronici TV din *Absoluft*, începuse să amețească în platou și să se comporte ciudat. Lucrurile luară o turnură de-a dreptul neplăcută într-o după-amiază de marți, când Romano avu o cădere în emisiunea lui Dobrotă și își puse hodoronc-tronc capul pe masă într-un plan general, fără să dea timp operatorilor să acționeze. Aceștia comutară cu viteză maximă, dar degeaba. Imaginea lui Romano culcat cu scăfârlia pe masa din studio ca după un chef la birtul din sat ajunse în presă, inclusiv în *Absoluftul* unde își publica cronicile TV („Luft în *Absoluft!*” titră un ziarist de știri mondene care-l pândea de mult la cotitură), dar, mai grav, ajunse sub ochii lui Călin Ișfănuț, coordonatorul general al programelor de la Omega TV, care se simți obligat să-i dea de veste și directorului general Toader Papanaum. Spre norocul lui Romano, de data asta Mirela nu văzuse emisiunea.

Două zile mai târziu, Marius Romano se trezi invitat în biroul lui Ișfănuț și ceva în tonul secretarei îi dădu de înțeles că lucrurile nu arătau bine. Când intră în birou, îl văzu și pe Tavi Dobrotă, al cărui aer încurcat făcea inutile cuvintele. Cu toate acestea, Ișfănuț se simți obligat să-și spună poezia.

— Marius, am văzut ce s-a-ntâmplat. Și-am aflat că n-a fost prima oară. Habar n-ai cât îmi pare de rău, dar povestea asta nu mai poate să continue.

Afectează prestigiul emisiunii și până la urmă pe cel al postului. Iar asta riscă să se vadă în încasări și-n publicitate, înțelegi, sper, că nu putem lăsa să se întâmple așa ceva. Păcat, îți spun sincer. Mare păcat, dar n-avem ce face. Șapte ani ai fost un *asset,* poate cel mai bun. Acum ai devenit un *liability.*

— O, îl corectă Romano.

— Poftim?

— O *liability,* parcă sună mai bine.

Ișfănuț se uită la el cu un aer perplex. Tocmai îl dădea afară, iar lui îi ardea de pedanterii lexicale.

— Înțeleg prin ce treci. Încă o dată, îmi pare rău. O să vorbesc mâine la HR, să facem hârtiile.

Mai schimbară câteva banalități, după care Romano ieși din biroul lui Ișfănuț și se duse în redacție, unde își lăsase câteva lucruri. Pe coridoare i se păru că fiecare dintre cei cu care se intersecta îl privea într-un fel ciudat. Cunoștea bine reacția asta. Nu de alta, dar o avusese și el. Când treci pe lângă cineva despre care ai aflat că a fost zburat din schemă, te dai un pic într-o parte, ca nu cumva să te freci de el. Ca și cum concedierea ar fi ceva contagios.

Fusese un *asset,* așa îl consolase Ișfănuț. Romano se abținuse să-i spună că el, în schimb, fusese și rămăsese un *ass.* Sau un *asshole.* Sau poate o *asshole.* Naiba să-l pieptene.

Așa *asset* cum era, i se întrerupsese colaborarea cu Omega TV. În schimb, combatantul ezoteric principal (corect și complet definit), de care Romano își aminti în drum spre ieșire, nici gând să pățească așa ceva, deși ai fi putut spune multe despre el, numai că era un *asset,* nu. Era adevărat, în același timp, că postul la care se dădea combatantul în spectacol de patru ori pe săptămână nu-și pusese niciodată problema prestigiului. Romano își aminti de înregistrarea de la Sanctitas TV, de aversele verbale ale părintelui Calomfir Niculiu și de încercările neizbutite ale sfinției sale de a dezlipi ochii invitatului de pe televizorul de la jumătatea coridorului. Își dădu seama că aceea fusese ziua în care începuse s-o ia în jos pe tobogan. Atunci avusese primul moment de slăbiciune și tot atunci uitase pentru prima oară să-și ia pastilele. Vezi ce se întâmplă când râzi de cele sfinte? se întrebă Romano în gând, chiar dacă nu el fusese blasfemiatorul, ci combatantul ezoteric principal (corect și complet definit). Se vede treaba însă că aveau și martorii oculari vina lor. Și trebuiau pedepsiți.

Ziua ajunsese abia la jumătate, dar veștile proaste nu se terminaseră. Roxana Varnițchi, redactorul-sef de la *Absoluft*, nici măcar nu găsi oportună o întâlnire față în față cu el și-i comunică întreruperea contractului printr-un sms în romgleză și fără diacritice, „încheiem colab. as of sapt. viit. Sorry. Urmeaza formalit. si paperwork." Contrar propriilor așteptări, Romano nu avu nici cea mai mică amețeală după încasarea celor două lovituri de baros în bugetul familiei. Ba chiar se simți… da, ușurat, într-un fel. Își aminti de câte ori îi spusese Mirelei că-l bătea gândul să iasă din carusel și să ia o pauză. Și de fiecare dată când Mirela îl încuraja s-o facă, tot el se răsucea și rămânea cu gâtul în jug: „E simplu ca bună ziua să pleci, bobocel, dar e al naibii de greu să te-ntorci. Nici n-apuci să ajungi la parter și ți-a luat altul locul."

Știa că avea să regrete colaborarea cu Omega TV și mai ales cu Tavi Dobrotă, dar deocamdată nu era dispus să-și facă nici sânge rău, nici griji pentru ziua de mâine. Pentru asta o avea pe Mirela, al cărei radar depista premisele catastrofei până și în căderea unui fir de păr.

Coborî la metrou și, în timp ce aștepta pe peron, își dădu seama brusc de un lucru: nu avusese momente de slăbiciune sau amețeli nicăieri altundeva decât în platoul emisiunilor de televiziune. Nici acasă, nici la piață sau prin magazine, nici la film, nici la restaurant. Nicăieri, în afara studiourilor TV. Prin urmare, doctorul Carol Cimponeriu putea să-și ia „începutul de deteriorare cognitivă", despre care-i vorbise cu două-trei săptămâni în urmă în prezența Mirelei, și să și-l bage în fund. Nu asta era problema lui, ci cu totul alta.

Dar care? Cum îi spunea? Și ce soluții existau? Romano își puse întrebările, dar nu găsi răspuns pentru niciuna. Acasă, la un pahar de vin, întoarse chestiunea pe toate fețele cu Mirela și nu ajunse nici așa la vreun rezultat. Îi trecu prin cap să intre pe forumuri și, din aproape în aproape, să descopere dacă exista vreo afecțiune produsă de prezența camerelor de televiziune. Sau poate a luminilor din platou. Numai că era tardiv. Contractul cu Omega TV încetase oricum și gustul cu care rămăsese după întâlnirea cu Ișfănuț nu-l stimulă să mai facă vreun demers. În plus, ceva îi spunea că nu era vorba de o manifestare des întâlnită, ci mai degrabă de o bizarerie fără explicații.

Și totuși, ce ironie, își zise Marius Romano în creierii nopții, după ce deschise computerul și se apucă să-și recitească paginile din romanul la care lucra. Ce ironie perversă. Să faci franjuri niște impostori într-o cronică de

televiziune și tocmai televiziunea să-ți vină de hac. Probabil că toți fanții cu urme de păr în briantină și toate vampele cu ventuze în loc de guri simțeau pe limbă dulceața răzbunării.

Odată cu informația reală despre amețelile lui Romano din platou – pesemne că pe aceleași canale și de la aceleași canalii –, în breaslă apucase să se scurgă și o informație falsă: că Romano avusese momentele acelea de vertij din cauză că uitase să-și ia pastilele. Nu conta că asta se întâmplase doar de două ori. Nici că Romano le spusese câtorva foști colegi că „începutul de deteriorare cognitivă” era o bazaconie cu dop. Nu, acum toată lumea știa că fostul cronicar TV și invitat la emisiunile de la Omega TV avea grave probleme de memorie. Și că uitarea pastilelor acasă se materializa în tot felul de sincope și de accidente în direct.

Lucrurile virară neprevăzut din seara când Pleiada TV, principalul rival pe piață al lui Omega TV, difuză în reluare, la o emisiune de noapte, momentul în care Romano își pusese capul pe masă în emisiunea lui Tavi Dobrotă, luând pe nepregătite pe toată lumea, în frunte cu operatorii. La măsurătorile de audiență din zilele următoare, se dovedi că publicul gustase cu frenezie momentul, fie el și în reluare. Pleiada TV încercă marea cu degetul și difuză o nouă reluare după două zile, cu aceleași rezultate. Era limpede, oamenii salivau la răul altora, fără să se fi inspirat din Montaigne și din panseul lui, cum că „fericirea e suma nenorocirilor de care n-am avut parte”. Le plăcea pur și simplu să-și vadă semenii în situații delicate, stânjenitoare sau penibile. Romano se întrebă cât mai trebuia să aștepte până la transmiterea unui viol sau a unei execuții în direct. La cum arătau lucrurile și la cât de adânc dormea CNA-ul, probabil că nu foarte mult.

Încă din săptămâna când Pleiada TV difuză, în reluare și în reluarea reluării, momentul neplăcut din emisiunea lui Dobrotă (fără să se simtă amenințat de perspectiva unui proces pe bani mulți cu Omega TV), Marius Romano începu să primească invitații peste invitații de la tot felul de posturi TV. Realizatori cu care nu schimbase o vorbă sau pe care nu-i văzuse niciodată în viață îl pofteau în emisiune. Producători cu nume rostite în grabă la telefon îl pețeau de dimineața la nouă până seara la zece. Teleaști scăldați în lumina gloriei îl chemau să se înfrupte împreună din adorația fanilor. Tema de discuție nu conta. Dintr-odată, Marius Romano se trezi îmbiat, pe tonuri care pendulau între solidaritate complice și patos senzual, să ia parte la emisiuni în care se vorbea despre condițiile din spitalele de provincie, noul acord cu FMI, barajul de promovare în liga națională de

volei, problematica șeptelului în zonele subcarpatice, însingurarea omului contemporan devenit robul gadgeturilor, Târgul internațional de carte de la Beijing și nașterile în apă.

Interesant era că niciun post TV nu-i propunea să *realizeze* o emisiune, ci doar să participe în calitate de invitat. Precauțiile referitoare la prestigiul instituției funcționau la fel peste tot. Nimeni nu era dispus să angajeze un realizator sau un moderator care risca să cadă fulgerat în plină emisiune sau să dea ochii peste cap. Invitatul, în schimb, era liber (ba chiar implorat în gând) să leșine. Acul ratingului atât aștepta ca să zvâcnească.

La început, Romano se amuză pe seama invitațiilor și le respinse. Pe urmă însă hotărî să abandoneze politica refuzului net și să ceară bani pentru participare. Jucatul la două capete i se păru o idee bună: ori nu acceptau să-l plătească și atunci măcar îl lăsau naibii în pace, ori acceptau și atunci Romano își astupa o parte din gaura bugetară provocată de afurisitele alea de amețeli. Preț de o clipă, se văzu în ipostaza absurdă de invitat la o emisiune alături de combatantul ezoteric principal (corect și complet definit) și hohoti într-un fel care o alertă pe Mirela și-o făcu să intre valvârtej în camera de zi din bucătăria unde pregătea o tartă cu prune sub patronajul zgomotos al personajelor din *Güneș*.

Mirat, dar nu din cale-afară, Marius Romano constată că televiziunile acceptară condiția și-i propuseră diverse onorarii pentru participarea la emisiuni. Una dintre ele tatonă chiar pista unui contract de exclusivitate, repliindu-se după ce Romano menționă o sumă în schimbul căreia i-ai fi putut aduce în concert pe Carla's Dreams, Smiley și Horia Brenciu. Cu toate acestea, spirala invitațiilor continuă, iar într-o bună zi, după ce încheie discuția cu un producător, Romano îl auzi spunându-le colegilor din regie, înainte să-și închidă telefonul:

— Poate-și uită dracului pastila.

Dar, cicălit corespunzător de Mirela, ba uneori și de fete, cărora mama le transmisese fără greutate ștafeta pisălogirii, Romano nu mai plecă niciodată de acasă fără să înghită setul matinal de patru pilule. Însă momentele lui de *black-out* nu ținură cont nici de medicamente, nici de foamea de rating a televiziunilor, lăsându-se guvernate întru totul de hazard. Așa că unii moderatori se dovediră norocoși, iar alții nu. Paradoxal, Romano ameți la participările pe bani puțini și se comportă fără cusur în emisiuni pentru care i se promiseseră sume mari în schimbul unui vertij cu sau fără prăbușire. (Dacă ar fi stat cineva să calculeze, ar fi constatat că micile accidente de

platou se petrecuseră la aproape o treime din numărul total de emisiuni la care fusese chemat să ia parte.) Și mai era un paradox. Romano apărea pe ecran mult mai des acum, când era considerat bolnav, decât înainte, când fusese sănătos tun, deși Omega TV îi întrerupsese contractul tocmai fiindcă avea manifestări de om bolnav.

La cinci luni de la primul moment de slăbiciune, petrecut în studioul de la Sanctitas TV, Marius Romano începu să primească invitații să apară la știrile de la ora 19.

— E o propunere amețitoare, îi spuse el ironic femeii care asigura producția știrilor de seară la Simbioza TV.

— Trimit o mașină să vă ia? întrebă femeia, de pe mintea căreia poanta alunecase ca apa de pe gâscă.

Romano declină oferta. Își cristalizase deja o tactică a acceptării și refuzului, așa că își zise că nu era cazul să accepte din prima. Mai ales că Simbioza TV nici măcar nu se sinchisise să-i facă o propunere de onorariu. Acceptă în schimb alte invitații – de obicei, pe sume decente, iar de câteva ori mari de-a binelea. Erau oameni care plăteau derapajul în direct, indiferent de forma pe care o lua. Nicio armă nu era interzisă în bătălia pentru audiență. Sigur că, după oameni vârâți în tomberon, după femei ieșite din sicriu, după încăierări între septuagenare lihnite după sex și partenerii lor cvadragenari și alcoolici, după concursuri nocturne în care diverse tinere pitite după o perdea transparentă erau puse să recunoască penisul partenerului dintr-o serie de șase, vertijul în direct părea ceva aproape banal. Dar era tot o formă de-a vinde bine ceva rău.

Postul TV care câștigă ceea ce începuse deja să circule în breaslă sub numele de „loteria vertijului” se dovedi – o formă de justiție divină – tocmai Omega TV, al cărei coordonator de programe decise într-o bună zi recuperarea parțială a pagubelor. Romano făcuse un rating oarecare ca invitat al lui Tavi Dobrotă, dar explodase în măsurătorile de audiență de când începuse să amețească pe la alte posturi. Prin urmare, percepu invitația la știrile de seară de la Omega TV ca pe un lucru perfect logic și în același timp profund neetic. Cu toate acestea, acceptă.

Cristina Stoleru, calina crainică a știrilor, anunță titlurile ediției și apoi își prezentă invitatul ca pe un vechi combatant pe frontul obiectivității și deopotrivă ca pe un talent silit de soartă să întrerupă comunicarea cu publicul. Îmbrăcat mai sobru decât de obicei și machiat cu grijă, Marius Romano răspunse laudelor în al treilea minut al știrilor căzând de pe

scaunul invitatului și întinzându-se cât era de lung în platou. Se trezi din leșin după trei ore și își dădu seama că nu ajunsese în rai: era într-un pat de spital, iar Mirela stătea pe marginea patului și-i ținea mâna stângă într-ale ei. Era plânsă și nu spunea nimic.

— Banditul ăla de Ișfănuț a bătut concurența la fundul gol, murmură Romano înainte de-a închide ochii din nou – de data asta nu din cauza vertijului, ci pur și simplu fiindcă i se făcuse somn.

Dormi pe săturate și se trezi după un vis în care se făcea că, nu se știe cum, combatantul ezoteric principal (corect și complet definit) preluase postul Omega TV și-i propusese să facă o emisiune pe teme religioase în care să-l aibă invitat permanent pe părintele Calomfir Niculiu.

Să te ia cu amețeală și mai multe nu.

Aștept să crăpi (de astăzi în prime-time)

După ce-și convinse băiatul de opt ani să meargă la culcare, Horia Mancaș deschise fereastra, o cutie de bere și televizorul – în această ordine. Se instală într-un fotoliu, își puse picioarele pe măsuța de cafea, ceea ce n-ar fi îndrăznit nici în ruptul capului de față cu soția, mama sau soacra, și dădu volumul un pic mai tare.

— Doamnelor și domnilor, bună seara, rosti Salomeea Chitic, cu un zâmbet produs de conspirația dintre periuța electrică Oral-B și pasta de dinți Lacalut Aktiv. Dați-mi voie să vă spun bine-ați venit la prima ediție a emisiunii *Aștept să crăpi*, pe care postul nostru v-o oferă de acum încolo în fiecare vineri seară, de la ora douăzeci și două până dincolo de miezul nopții. Emisiunea e realizată cu sprijinul firmei de ceramică Oale și ulcele, specializată în importul și exportul produselor de olărit.

Mancaș crezu că nu aude bine. *„Aștept să crăpi”*. Se vede treaba că nici nu apucase să tragă o dușcă și berea i se suise la cap. Se uită în colțul din stânga sus al ecranului și primi dovada că auzul nu-i jucase nicio festă și că nu se cherchelise. „Aștept să crăpi”, asta stătea scris și acolo, cu litere negre, fără înflorituri, semn că decența încă nu fugise în munți. Mancaș își trecu mâinile prin păr și căută din priviri unul dintre pachetele de țigări pe care le lăsase împrăștiate prin apartament. Emisiunile cu titluri compuse din verbe nu erau o noutate și atrăgeau atenția mai cu seamă prin numitorul comun al profitului: *Te uiți și câștigi, Știi și câștigi, Riști și câștigi, Câștigi fără să știi* și tot așa. În schimb, *Aștept să crăpi* era, cu siguranță, un produs fără concurență pe piață. Cel puțin deocamdată. Bineînțeles că, la cum mergeau lucrurile, nu s-ar fi mirat nimeni dacă în scurtă vreme ar fi apărut noutăți și în grila altor posturi de televiziune: *(M)ortu'popii* (căci românul e calamburgiu), *Ghici cine moare la cină?* (program vesperal) sau *Cine mierlește și lasă* (cu bocete interpretate de profesioniști). Spre deosebire de aceste produse ipotetice, *Aștept să crăpi* era o certitudine cu un titlu care sugera darabana bătută nervos de fiu pe testamentul părintelui expediat la azil.

— În fiecare ediție vă vom prezenta ultimele zile, poate chiar ore, sau poate chiar minute, din viața unei celebrități despre care am aflat că urmează să se ducă într-o lume mai bună, continuă Salomeea Chitic, cu o tristețe mimată fățarnic. Reporterii noștri se vor deplasa la domiciliul persoanei respective, la spital sau la sanatoriu, de unde vă vor ține la curent cu mersul lucrurilor. Bineînțeles, dacă este vorba de transmisiuni din

instituții, ele vor fi înregistrate pe durata orelor de vizită și difuzate ulterior în emisiunea noastră. Dacă persoana se află acasă, vom putea să transmitem în direct – desigur, cu acordul ei sau al familiei. Oricum, vă vom prezenta cele mai noi informații de la căpătâiul acestor oameni: cum se simt, de ce au nevoie, cine i-a vizitat, cine ar trebui să treacă pe la ei, dar îi neglijează, cum se hrănesc, la ce le zboară gândul când rămân singuri, ce părere au despre felul cum și-au trăit viața, care a fost cea mai mare bucurie, ce regretă cel mai mult și așa mai departe.

Mancaș stinse prima țigară fumată după culcarea copilului și, cu ochii ațintiți mai departe asupra Salomeei Chitic, dădu un telefon care nu suporta amânare.

— Te uiți pe Parabola? se interesă el cu o voce albă când, într-un târziu, i se răspunse.

— Nu. De ce, ar trebui?

Din ce se auzea în spatele vocii lui Cornel Georgevici, iar dădea o petrecere. Glasuri vesele ciripeau pe deasupra muzicii.

— Dacă te-ntreb, e clar c-ar trebui. Dă drumu' la televizor pe Parabola.

— Am musafiri, Rică, nu pot…

— TRECI DRACU' ÎN ALTĂ CAMERĂ ȘI DĂ DRUMU LA TELEVIZOR! mugi Mancaș. Vorbim după ce-ți pleacă ocupanții. Nu contează ora. Vezi, poate uiți să mă suni.

Închise înainte să audă răspunsul celuilalt și se concentră din nou asupra a ceea ce spunea Salomeea Chitic.

— Pentru ediția de astăzi, ne-am oprit asupra unei mari voci a cântecului popular românesc, o interpretă care nu mai are nevoie de nicio prezentare. Este vorba despre doamna Ecaterina Dimancea, cu ale cărei cântece în grai ardelenesc au crescut generații întregi de români. Laureată a numeroase festivaluri și concursuri interne și internaționale, decorată de ultimii doi președinți ai României, fost deputat din partea Partidului Pentru Țară, doamna Ecaterina Dimancea a fost timp de aproape patru decenii o prezență vie pe scenele din țară și de peste hotare. A scos, încă de pe vremea vinilului, discuri care s-au vândut în zeci și zeci de mii de exemplare. A lansat o serie de talente care au vorbit despre ea cu emoție și recunoștință ori de câte ori au avut ocazia. A înființat, cu sprijinul căminului cultural din Teiuș și al autorităților locale, o Academie de Folclor dedicată în special copiilor, știut fiind că acest oraș și localitățile din jur reprezintă un nesecat izvor de talente.

Telefonul lui Mancaș piui pe brațul fotoliului. Era Georgevici.

— Ți-au plecat musafirii?

— A, nu, nu cred că scap de ei până la două. M-am dus dincolo și m-am uitat. Dar nu-nțeleg, Rică. E ceva despre-o băbătie care stă să dea colțu'. Și?

Horia Mancaș își ridică ochii spre tavan. Uite cine ajunsese director de producție. Și uite cu cine trebuia să colaboreze el ca director general. Un prostovan cu ochelari de cal. Un papă-lapte care nu se pricepea să adulmece nici pericolele, nici chilipirurile. Un mediocru. Un pilos de care nu putea să scape. Colac peste pupăză, un bețivan și un fustangiu căruia i se dusese buhul pe toate coridoarele de la Hermes TV.

— Scoate-ți un pic mintea din alcool și pune-o la treabă, Lușule. De ce face Parabola o emisiune cu viitoare cadavre? Ia să te-aud.

Urmă o tăcere în care Mancas auzi înfundat vocile pe care cu un sfert de oră mai devreme le auzise ca și cum ar fi vorbit lângă el în cameră. Pe urmă chibzuirea luă sfârșit și Georgevici se hotărî să răspundă.

— Nu știu, să moară Stalin.

— Fiindcă se uită lumea, de-aia. Pălărie-ntr-un picior. E psihologie elementară, băi băiatule. Fiecare om care vede la televizor sau citește în presă că moare cineva o ia ca pe-o victorie personală. „El a mierlit-o, eu am scăpat.” Așa gândește talpa țării, bă. Și de-aia cască toți ochii la mortăciuni și la babete cu perfuzii. „Moartea lui e viața mea”, asta e-n mintea lor. Ascultă-mă, că mă pricep la oameni.

Georgevici își drese vocea și dădu televizorul mai încet.

— Și… mă rog… unde vrei s-ajungi?

Mancaș se plesni cu palma peste frunte și mai dădu o dată ochii peste cap. Mamă, bou era. Ar fi dat orice să-i facă vânt din funcție, și asta cât mai repede.

— Ia ghici, unde vreau să ajung? Unde eram până ieri cu măsurătorile, acolo vreau să ajung. Adică vreau să-mi iau înapoi publicul care-o să se mute cu arme și bagaje la Parabola și o s-o soarbă din ochi pe blondina asta care, dacă aveai un dram de creier, nu pleca de la noi.

Ce-i drept, Salomeea Chitic fusese până nu demult una dintre momelile cele mai sigure ale publicului de la Hermes TV. Trecuse la Parabola abia după ce Georgevici îi refuzase o creștere de salariu pe care, de altfel, avusese grijă să i-o promită într-un city break furtunos la Sevilla, pe terasa unui restaurant cu vedere spre Guadalquivir, înainte de-a se întoarce la hotel și de-a rupe patul cu ea până spre dimineață. Ca plată pentru refuzul plății,

Salomeea împânzise târgul la întoarcere cu zvonul că, în ciuda reputației lui de crai, Georgevici părea zdruncinat de ravagiile disfuncției erectile și abia dacă putea fi adus, cu mari strădanii și perversiuni, în situația de-a presta convingător două minute. Mai mult, irascibila doamnă Maia Georgevici, soția directorului de producție, primise, prin amabilitatea unui anonim atent la moravurile semenilor, informații cu privire la ce se întâmplase în hotelul andaluz de patru stele, ceea ce-o făcuse să împacheteze fără să stea pe gânduri, să-și caute o garsonieră cu chirie și să intenteze ditamai procesul de divorț. Marin Timofte, patronul Hermes TV, aproape că se încovoiase de nervi când văzuse numele lui Georgevici în paginile presei de scandal și singurul motiv pentru care nu-i desfăcuse pe loc contractul de muncă fusese acela că fustangiul îi era, ce să vezi?, nepot. Dobitoc, dar din familie.

Sigur, lui Mancaș nu-i păsa nici cât negru sub unghie de sifonarea prestigiului sexual al lui Georgevici. Iar de divorțul lui, cu atât mai puțin. Ceea ce-l interesa era cum să oprească migrația publicului de la Hermes TV spre emisiunea Salomeei Chitic, care chiar în clipa aceea își dezveli dentiția într-un nou surâs holywoodian, sporindu-i lui Mancaș regretul că, din cauza lui Georgevici, o scăpase din mână. Ba chiar o făcuse cadou concurenței. La rândul lui, Cornel Georgevici nu avea de unde să știe că, în locul primei de instalare, Liviu Tărchilă, omologul lui de la Parabola, o dusese și el pe Salomeea într-un city break, dar nu în Andaluzia, ci în romantica Florență, unde pierduse șapte ore și două mii de euro pe Via Tornabuoni, ieșind dintr-un magazin de firmă doar ca să intre în altul. Ce-i drept, generozitatea lui se văzuse răsplătită în camera rezervată la boutique-hotelul de lângă San Miniato al Monte, unde Salomeea Chitic se lansase într-o serie de procedee tantrice care-l lăsaseră pe Tărchilă lat și cu limba scoasă.

— A doua zi după ce a fost externată, rosti acum vedeta, cu o evlavie falsă ca bancnota de șapte euro, doamna Ecaterina Dimancea a fost vizitată acasă de părintele Iosif Pop, care i-a vorbit despre vremelnicia vieții noastre pământene și despre făgăduiala fericirii veșnice. Părintele i-a spus că moartea nu este, citez, „un dușman care trebuie învins, ci un prieten care ne șoptește despre Dumnezeu”, am încheiat citatul.

Horia Mancaș își închipui câteva sute de mii de telespectatori adunați seara în fața televizoarelor, după ce abandonaseră concursul culinar de la Hermes TV pentru *Aștept să crăpi,* atrași în egală măsură de titlul emisiunii și de forța de seducție a Salomeei Chitic.

Gospodine și frezori, precupețe și taximetriști, vânzătoare la nonstop și mecanici de locomotivă erau cu toții ușor de prins în mreje, mai cu seamă când momeala consta în suferința unui seamăn. Iar dacă în cocktailul ăsta sinistru amestecai și câteva citate dintr-un popă, era imposibil să nu ai succes. Mancaș clătină din cap și se gândi mai departe la o soluție salvatoare, în timp ce la televizor Salomeea își rostea frazele cu ochii pe prompter și cu gândul la petrecerea din Centrul Vechi unde își anunțase prezența târziu în noapte.

— Moartea nu este ușa pe care o deschidem, ci apa pe care trebuie s-o trecem, spun înțelepții. Sfinții noștri părinți ne învață că moartea este ceea ce stă între noi și Dumnezeu. Mai mult decât atât, încercăm să ne convingem, mai ales când suntem la ananghie și simțim că rostul nostru pe pământ se sfârșește, că moartea este singura taină de pe lume, taina iubirii dintre noi și Cel de Sus, iar cele rânduite de Dumnezeu pentru fiecare dintre noi nu sunt străine de această taină și nu sunt rodul întâmplării. Dar există semeni de-ai noștri – poate cei urgisiți sau, cine știe?, dimpotrivă, cei aleși – care trebuie să treacă prin suferință înainte de-a ajunge la taina de pe urmă. Exact de acești oameni se ocupă emisiunea noastră. Oameni cunoscuți, chiar celebri, cum este doamna Ecaterina Dimancea, oameni care s-au cheltuit cu generozitate în folosul nostru, al tuturor. Oameni pe care, din păcate, n-am învățat să-i merităm.

Mancaș observase încă de la primele fraze că tonul Salomeei și textul pe care-l recita se potriveau ca nuca-n perete cu titlul agresiv-insolent al emisiunii. Acum însă își spuse că era o simplă formă de *captatio* pentru oamenii de vârsta a treia. Și nu greși. După ce termină introducerea pe care i-o scrisese un scenarist de la Parabola, blondina trecu la subiect și cucernicia moale din glas făcu loc fermității.

— O echipă a postului nostru a stat de vorbă atât cu doamna Ecaterina Dimancea, cât și cu unicul ei moștenitor, trompetistul Viorel Dragavei. Cu îndrăgita interpretă am reușit să discutăm pentru prima dată în rezerva de spital unde și-a petrecut peste trei luni de zile. Vă propun să urmărim împreună cum a decurs dialogul între doamna Dimancea și reporterii de la *Aștept să crăpi* Diana Cernat și Matei Romilă, dar asta după câteva minute de publicitate.

Cât timp rulară reclamele – săpun lichid, medicamente, cașcaval, medicamente, pastă de dinți, medicamente, Coca-Cola, medicamente, ultimul model de Renault, medicamente, șampon, medicamente, credit doar

cu buletinul, medicamente, iPhone 7, medicamente, „pentru o viață sănătoasă, evitați excesul de sare, zahăr și grăsimi” –, Horia Mancaș se mută în birou și căută niște informații pe laptop. Deschise câteva site-uri, își notă ceva într-un carnețel de care nu se despărțea nici la closet și se întoarse în camera cu televizorul, nu înainte de-a trece pe la frigider și de a-și mai lua o bere.

— Doamnelor și domnilor, se auzi vocea înfășurată în compasiune a reporterului Matei Romilă, se fac o sută de zile de când celebra interpretă de muzică populară în grai ardelenesc Ecaterina Dimancea a fost internată într-o rezervă a Spitalului Fundeni. Am vizitat-o astăzi împreună cu colega mea, Diana Cernat – săru’ mâna, Diana –, și am găsit o femeie suptă de boală, dar demnă. O femeie slăbită, însă iertătoare. O femeie fără niciun rinichi și conectată la aparate care-i înlocuiesc funcțiile organelor lipsă, dar gata să treacă peste toate cumpenele de care a avut parte în cursul îndelungatei ei cariere și mai cu seamă în ultimii doi ani. Sărut mâinile, doamnă, și vă mulțumesc în numele telespectatorilor noștri pentru înțelegere și pentru amabilitatea de-a ne primi aici, în locul unde soarta vă silește să rămâneți, iată, de mai bine de trei luni.

— Și unde voi n-aveți ce să căutați, hiene scârboase ce sunteți! răcni Mancaș din fotoliu, la un pas să-și trezească băiatul din somn. Cine mama dracului v-a dat autorizație să filmați într-o rezervă de spital? Cu cât ați șpăguit pe-acolo? Și de ce mă-sa nu aveți nici măcar amărâtele alea de halate pe voi?

Ocupat cu apostrofarea reporterilor de la *Aștept să crăpi*, Mancaș nu prinse primele cuvinte rostite din rezerva de spital de marea doamnă a cântecului popular în grai ardelenesc. Pesemne însă că nu fuseseră foarte multe.

— Am fost și ieri la doamna Cati, preluă ștafeta Diana Cernat, cu ochii în lacrimi și în cameră. I s-a scos și al doilea rinichi, așa că organismul dânsei funcționează doar cu dializă, de care are nevoie de trei ori pe săptămână. Este o procedură destul de complicată, care însă n-a reușit să-i slăbească moralul doamnei Cati. Dumneaei nu mai are energia de altădată, e normal, dar și-a păstrat umorul și, mai ales, și-a păstrat cumpătul. De aceea ne pare foarte bine și suntem foarte fericiți că avem ocazia să stăm de vorbă cu dânsa, după mai bine de trei luni de absență din spațiul public. Ne pare la fel de bine că doamna Cati are o natură robustă, în felul acesta, cu ajutorul medicilor și mai ales al lui Dumnezeu, sperăm că va trece și peste

momentele astea. Acum când stați de vorbă cu noi, cum vă simțiți, doamna Cati?

De data asta Mancaș tăcu și, făcând asta, filosof rămase. În plus, el izbuti să deslușească un firicel de voce ieșind din gura bolnavei, care, ridicată în capul oaselor și sprijinită de perne, îngăimă stins:

— Mor, mamă. Mor, mă duc…

Horia Mancaș aproape că auzi simfonia batistelor stoarse de lacrimi din atâtea mii de case de pe cuprinsul țării. Să vezi tu că nenorociții de la Parabola dau lovitura, mai ales dacă taie profi interviul, își zise el. Și cum odioșenia era înregistrată, nici nu riscau să le moară bolnava sub ochi. Cel puțin, nu în prima parte. Deși, dacă te gândeai bine, o emisiune cu cadavre ar fi parcă și mai tentantă pentru prostime. Iar ratingul ar urca până la cer.

— Moartea lui – mă rog, a ei – e viața mea, repetă el în șoaptă panseul cu iz de motto pe care i-l spusese lui Georgevici mai devreme.

Nici nu termină Mancaș de repetat această prezumtivă mantră a succesului și puse iar mâna pe telefon. De data asta directorul de producție răspunse repede, semn că îi cam trecuse cheful de petrecere, chit că zumzăiala invitaților se auzea în continuare prin telefon.

— Mâine la nouă ești la mine-n birou, Lușule. Avem treabă. Multă.

— S-a făcut, s-a făcut. La zece e târziu?

— NOUĂ! răcni Mancaș și închise.

— Îmi spuneați înainte să începem filmarea, zise Matei Romilă, că în lunile astea a venit foarte multă lume să vă vadă. Colegi de azi și de ieri, oameni din televiziuni, ziariști, prieteni, cunoștințe. Nu mai departe de ieri a fost în vizită băiatul dumneavoastră, nu?

— Ba da, confirmă femeia, pungindu-și gura. Voia să știe dacă mai respir.

Romilă râse de formă și schimbă o privire derutată cu Diana Cernat peste capul bolnavei.

— Nu v-ați pierdut simțul –

— Abia așteaptă să mă vadă pe năsălie, i-o tăie bătrâna cu firicelul ei de voce, înfigându-se mai bine în perne.

— De ce spuneți asta?

Doamna Cati surâse concesiv.

— Păi așa e. De moștenire îi pasă lui, nu de mine.

Horia Mancaș termină și a doua bere, râgâi vitejește, ca vikingii lui Eric cel Roșu, și se întinse cu un căscat zgomotos. Ce bine era să nu te supraveghezi! Cu nevasta în vizită la o soră din Alcorcon, cu mama la băi și

cu soacra în apartamentul ei din celălalt capăt al orașului, viața dobândea alte culori. Mai vii, mai aprinse, mai apropiate de ce-și dorea directorul general al unui post de televiziune. Singura piedică în calea fericirii depline era Codruț, băiatul care dormea alături, dar poate că mâine sau poimâine reușea să scape și de el. Îi trebuia doar un pic de șmecherie. Dacă izbutea să-l cazeze peste noapte la un prieten (cu riscul de-a sta pe Facebook până dimineața), avea drum liber pentru planul care-i încolțise în minte pe durata primului sfert de oră din *Aștept să crăpi*.

Mai simplu spus, Horia Mancaș voia s-o recâștige pe Salomeea Chitic pentru Hermes TV. Și în același timp s-o câștige pentru sine, până i se întorcea soția din Spania. Cu o ofertă, cum se spunea una-două pe toate posturile, de nerefuzat.

Închise televizorul, convins că văzuse tot ce avea nevoie. Intui, fără să simtă nevoia confirmării, întrebările următoare ale celor doi clovni din rezerva unde bolea Ecaterina Dimancea: „Pe cine v-a părut cel mai bine să vedeți, doamna Cati?” „La cine v-ați fi așteptat să vină și n-a venit?” „Ce le transmiteți acum, de pe patul de suferință, celor care se uită la dumneavoastră, telespectatorilor noștri fideli?” Și alte asemenea porcării.

Dacă totuși ar fi avut puțintică răbdare și ar fi dat curs invitației-surpriză a Salomeei („Între interviul înregistrat în rezerva de la Spitalul Fundeni și discuția pe care o vom transmite în direct, nu peste multă vreme, de acasă de la doamna Cati, reporterii noștri v-au pregătit o surpriză de proporții.”), Horia Mancaș ar fi fost martorul unei întâlniri epocale între Ecaterina Dimancea și poetul parlamentar Pompiliu Condor, ale cărui bune raporturi cu Parabola erau cunoscute de mult. Altădată apropiați, îndrăgita doamnă a cântecului popular în grai ardelenesc și poetul cu nume răpitor nu-și mai vorbiseră în ultimii ani, după un schimb de insulte care trezise în fine CNA-ul din picoteală și-l convinsese să aplice postului în culpă, între timp intrat în faliment, cea mai mare amendă din ultimul deceniu. Cu atât mai mare se dovedi surpriza reconcilierii, despre care Mancaș află a doua zi dimineața în redacția de la Hermes TV, înainte de întâlnirea cu Georgevici. Așa că până la apariția directorului de producție, care întârzia, conform obiceiului, directorul general căută pe Youtube, unde dialogul din rezerva de la Fundeni strânsese deja câteva sute de vizualizări.

În costum alb, cu eșarfă roșie și ochelari de soare, Pompiliu Condor se prezentase cu un buchet mare de trandafiri, o cutie de bomboane (ideale pentru cineva silit să facă dializa) și un exemplar din cea mai nouă carte de

versuri, intitulată misterios *Lincși și sfincși, zei și derbedei*. Volumul conținea, scrisese singurul critic care avusese curajul să-l deschidă, „revărsarea de sulf și ranchiună a unui versificator care nu depășește nivelul unui elev de clasa a patra dintr-o regiune defavorizată”. Cum însă calul de dar nu se caută de versuri, doamna Cati murmurase o mulțumire și pusese toate cadourile pe pat, ca să-i fie aproape, iar operatorul să le poată filma.

Încă de la prima replică, Mancaș își dori ca Georgevici să întârzie suficient ca să vadă înregistrarea până la capăt. În același timp, își impuse ca, odată ajuns acasă, să caute pe Youtube și cearta birjărească din urmă cu câțiva ani, terminată cu blesteme, înjurături și flegme. Poate că nu era o idee rea ca, pe modelul lui *Then and Now* de pe VHi, să înceapă o serie de emisiuni *Atunci și acum* în care să difuzeze înregistrări cu certuri și împăcări celebre. Bineînțeles, ar fi fost greu de smuls înregistrările din ghearele celorlalte posturi TV, dar vorba englezească *where there's a will there's a way* nu apăruse din nimic. Până la urmă, totul era de vânzare.

În prezența lui Matei Romilă, care îl introdusese pe Condor în rezervă, doamna Cati și poetul se treziseră din nou față în față.

P.C.: Ia uite ce bine-arată, dragă! Parcă-i o actriță de cinema!

E.D.: Vai, dragă, da' și tu ce frumos ești! Și, ce să zic, parcă nu ne-am văzut de ieri, de alaltăieri.

P.C.: Te-ai gătit bine, îți stă bine așa. Serios, ești gigea.

E.D.: Și ție îți stă. Da' știi de ce te-am primit eu pe tine aici?

PC.: De ce?

E.D.: Că nu mai avem timp să trăim.

P.C.: Asta zicea Zaharia Stancu, pe care l-am cunoscut: nu mă mai cert cu nimeni, că nu mai am când să mă-mpac.

E.D.: Exact. Asta e, cu alte cuvinte.

PC.: Am vorbit cu profesorul care te-a operat. Lucrurile merg spre bine și vreau să-ți spun un lucru: spitalul ăsta e o uzină de sănătate. Aici au fost părinții mei, aici au fost alte rude. Așa că sfârșitul o să fie cât mai târziu.

E.D.: Tot o să fie.

P.C.: Tot o să fie, sigur, fiindcă astea sunt legile cerești. Dar tu ești încă tânără, Cati. Îți spun eu. Păi uite, sunt oameni de nouăzeci și doi, de nouăzeci și trei de ani și care fumează. Tu nici n-ai fumat.

E.D.: Mi-a făcut foarte rău fumul.

P.C: Iar dacă ne întoarcem la ce ai tu, Cati dragă, e foarte important să crezi că o să te vindeci. Trebuie să crezi. Sunt masluri, sunt rugăciuni, sunt slujbe pe care, dacă ți le asumi și crezi cu tărie, te vindecă și de cancer. Au fost rezolvări și curățiri spectaculoase.

E.D.: Să nu mă curăț și eu.

PC.: E bine că-ți arde de glumă. Dar să știi că exact ce ți-am spus eu mi-au spus și mitropolitul Ardealului, și arhiepiscopul Tomisului. Am vorbit cu amândoi despre tine. Și uite, fiindcă nu vreau să stau mult pe capul tău…

E.D.: Stai cât vrei, Pompi dragă, n-am niciun program.

PC.: E bine să te odihnești. Dar uite, înainte să plec, vreau să-ți citesc dintr-o poezie pe care am scris-o azi-noapte pentru tine.

E.D.: Pentru mine? Vaaaai, Pompi…

P.C.: Pentru tine și pentru sufletul tău bun. Ce-a fost a fost. Știi cum se spune: cele rele să se spele, cele bune să se-adune. Uite, zice-așa, poezia asta a mea: „Mă rog pentru cei din spitale, / Dă-le, Doamne, puterile Tale, / Ia-le Tu boala cu mâna, / Fă-le ușoare ca fulgul ziua și săptămâna, / Atunci când ni se ia sânge / Inima mea, fără voia ei, plânge, / Îmi amintesc de iubita mea mamă / Când ofta din rărunchi: Doamne, ia-mă! / În pijamaua ei de diftină / Mama părea o martiră creștină, / Nu-i mai nimereau infirmierele vena, / Era albă ca marmura din Atena.” Mă rog, e mai lungă poezia, am scris la ea vreo trei ore, dar nu vreau să te fac să suferi. Ia uite, săraca de ea, are lacrimi în ochi. Hai, Cati dragă, nu mai plânge, te rog, că mă faci și pe mine să plâng, ditamai bărbatul.

— Salut, Rică. Iartă-mă, e nenorocire-n trafic. Nu mai vezi asfaltu’ de-atâtea mașini, se scuză Cornel Georgevici, în așteptarea săpunelii.

Atâta doar că Mancaș, care închise site-ul la intrarea directorului de producție, nu era în pragul unei crize de nervi, cum se așteptase Georgevici. Dimpotrivă, râdea și clătina mefient din cap. Dumnezeule, ce farsor era Condor! Și toată tocana aia prezentată de Salomeea, ce mizerie! Ce perfecțiune a promiscuității și a kitsch-ului! O scârboșenie teribil de greu de depășit, oricât ți-ai pune mintea pe bigudiuri. Totuși, acum că venise în sfârșit și Georgevici, era nevoie de măsuri urgente și decisive. Existau momente când nu-ți mai alegeai mijloacele, iar acesta era unul dintre ele.

— Te-ai uitat azi-noapte la directul de la babă de-acasă? întrebă Mancaș.

— M-am uitat și m-am crucit. Tu nu?

— Am văzut doar ce-au dat de la spital, după aia am avut treabă. Cum a fost?

Georgevici se scărpină în cap.

— Nu știu cum să-ți zic, Rică, să nu te superi. A fost cel mai mare jeg de când mă uit eu la televizor. Nu de când lucrez în televiziune, de când mă uit. N-am văzut porcărie mai mare.

— Își merită titlul?

— Oho, făcu Georgevici.

— Să nu-mi spui c-a mierlit-o live.

— Tehnic, nu.

— Cum adică, „tehnic, nu”? se încruntă Mancaș.

Georgevici își mobiliză forțele narative și înjură în gând interdicția fumatului în birouri.

— Până la urmă a murit, dar n-au mai arătat. Era direct, ce dracu. Când au simțit că-i groasă, i-au dat legătura Salomeei în studio. Au mai bătut apa-n piuă un pic și pe urmă au lăsat-o pe blondă. Dar cic-ar fi dat colțu’ cam la zece minute după ce-au terminat directu’. Am pe cineva la ei care mi-a zis.

Horia Mancaș frământă un pix între degete până-l rupse.

— Dacă tot ai pe cineva la ei, era bine să-ți fi zis din vreme de chestia asta. Făceam ceva, luam măsuri. Acum suntem cu ochii pe ceas. Și graba strică treaba. Ne trebuie ceva greu de tot.

Un *ping* brusc îi dădu de știre că primise un sms. Citi în grabă, râse amar și mai clătină din cap de câteva ori.

— Pe surse, Parabola o să spargă audiențele, îi zise apoi directorului de producție. Bun, era de așteptat. Dar ascultă-mă bine, Lușule, dacă nu ne mișcăm și nu ieșim repede pe piață cu marfă trăsnet, ne zboară Timofte din scaune. Mă rog, pe mine, tu n-ai treabă.

Nu doar Mancaș, ci toată lumea de la Hermes TV știa că principala calitate a lui Cornel Georgevici era înrudirea cu patronul.

— Stai să vedem dacă nu și-o iau de la CNA, murmură acesta, pe când Mancaș răspundea unui mail.

— CNA-ul trebuie întors din când în când pe partea cealaltă, să nu mai sforăie, ricană Mancaș, ridicându-și ochii din laptop. Oricum, n-avem voie să așteptăm. Timpul nu lucrează pentru noi. Dacă Parabola mai vine cu două ediții din șmecheria asta și noi nu răspundem cu nimic, mai bine ne-apucăm de poale-n brâu.

Directorul de producție își împreună mâinile sub bărbie, cum văzuse prin filmele unde se simula gânditul.

— Ai vreo idee? întrebă el.

Mancaș râse strâmb.

— Am, chit că asta ar cam fi treaba ta. Dar am. Roagă-te să ne iasă.

Parabola mai apucă să stea singură doar zece zile pe nișa emisiunilor cu miros de cimitir. În a doua ediție de la *Aștept să crăpi*, Salomeea Chitic, care alterna dezmățul petrecerilor nocturne cu recitaluri de ipocrizie înlăcrimată, se ocupă de Laurențiu Corbean, un fost campion balcanic la ciclism din care cancerul rosese câțiva ani, până făcuse din el o epavă cu ochi mari și stinși. Diana Cernat și Matei Romilă, reporterii de teren rodați deja în arta de-a nu roși niciodată, respectară până la un punct scenariul întâlnirii cu Ecaterina Dimancea. Atâta doar că trebuiră să se mărginească la discuțiile de acasă de la Corbean, în prezența unui fiu îmbrăcat deja în negru, fiindcă spitalizarea devenise, după părerea medicilor, inutilă. Pe de o parte, nu aveau ce să-i mai facă. Pe de alta, costurile erau peste puterile bănești ale bolnavului, care avusese grijă să-și topească economiile prin cazinouri și pe la agențiile de pariuri.

Între timp, creierele luminate de la Hermes TV se strânseră circumvoluțiune lângă circumvoluțiune și se dedară unei sesiuni de brainstorming în care avură de rezolvat două probleme: prin ce produs să răspundă emisiunii de la Parabola și cum să se numească? Știind ca nimeni altul că moartea se vindea acum ca telemeaua pe vremuri, Horia Mancaș propuse o emisiune în care să se transmită – dacă se putea, în direct, dacă nu, înregistrat la o oră de maximă audiență – înmormântări ale V.I.P.-urilor din bătătura națională. Nu pomeniri, nici parastase, nici priveghiuri. Nu, doar slujba de băgare în pământ. Cu bocitoare, cu lacrimi, cu microfonul vârât sub nasul preotului și cu interviuri în buza gropii, luate altor V.I.P.-uri care fuseseră în relații amicale sau tandre cu răposatul. Acestea din urmă nu aveau voie să lipsească.

— Ați văzut ce-a fost prin ziare când s-a dus Dolănescu? întrebă Mancaș.

— Văzut, confirmă corul subalternilor.

— Dar Dinică?

— Văzut.

— Dar Dan Spătaru?

— Văzut.

— Dar Fane Spoitoru? -

— Păi și ăsta-i V.I.P.?

— Pentru unii e. Oricum, vreau să știu, mai dă cineva îngropăciuni pe post? În direct sau în reluare? Sau în direct *și* în reluare? continuă Mancaș în aceeași notă.

— Nț, nu prea, i se răspunse pe mai multe voci.

— Păi vedeți? Ăsta-i drumul, pe el mergem. Trebuie să ne luăm publicul înapoi de la Parabola. Cu orice preț.

După ce se stabili, nu întru totul democratic, profilul produsului, se trecu la a doua chestiune: cum să se numească emisiunea? Horia Mancaș aștepta soluții cu impact, dar în locul lor primi, cel puțin la început, sugestii de nefolosit.

— Eu zic să mergem pe înmormântări de țigani, aici e show-ul cel mai mare. Și-i zicem *Coliva unchiului rom,* propuse Doru Melinte, de la marketing.

— S-a umflat literatura-n tine, nu? bombăni Mancaș agasat. Vino naibii cu un titlu ca lumea. Și oricum, ce merită să filmezi în țigănie sunt nunțile. Uite, vezi, asta ar putea să fie o idee pentru la anu'. Dar acum avem alte urgențe. Așa că săriți cu lucruri valabile.

— *Parol, să mă-ngropi*, susură caragialesc Corina Măstăcan, de la comunicare.

Mancaș trânti un pumn în masă.

— Băi, nu sunteți sănătoși?! Ce dracu', nu v-am chemat să ne jucăm de-a cine e mai deștept! Îmi trebuie un titlu tare, care să bubuie. Ați uitat cum se cheamă oroarea de la Parabola? *Aștept să crăpi.* De așa ceva am nevoie, nu de jocuri de glezne.

— *Cimitiriada* merge? se auzi un alt glas.

— Nu merge, respinse Mancaș propunerea. Seamănă cu Daciada.

— *În țărână ne întoarcem*?

— Prea poetic.

— *La loc cu verdeață*?

— Prea subtil. Riscăm să inducem în eroare. Unii o să creadă că transmitem de prin piețe.

— *Amin*?

— Prea scurt, prea bisericesc, prea Idi Amin Dada.

— *În cele din urmă?*

— E bun doar pentru incinerări. Și oricum, a ieșit o carte cu titlul ăsta. Ne mai trezim naibii cu vreun proces. Hai, mai stoarceți-vă neuronii.

Soluția salvatoare veni după vreo douăzeci de minute din partea cui se așteptau mai puțin. După ce-și făcu de lucru desenând niște sâni cu sfârcuri întărite (preocuparea lui predilectă la ședințe), Cornel Georgevici se uită în stânga și-n dreapta, își drese glasul și rosti:

— *Ți-am pus cruce.*

Se lăsă o liniște respectuoasă. Fiecare dintre cei de față simți că licitația pentru titluri ajunsese într-un punct din care nu mai avea cum să urce. Și în fiecare îmboboci, preț de o clipă, invidia.

— Asta e, băi Lușule, bravo, destrămă Mancaș tăcerea, după care se ridică de pe scaunul din capul mesei, făcu doi-trei pași și-i arse o palmă camaraderească pe spinare directorului de producție.

Georgevici dădu din cap cu falsă modestie, ca la primirea unei distincții înalte, și profită de ocazie să adauge:

— Trebuie să vedem cu cine ieșim la bătaie ca s-o îngropăm pe Salomeea.

— Bună asta cu îngropatul, murmură Melinte, notându-și ce spusese Georgevici, în ideea că ar fi putut avea nevoie de citat în campania de promovare.

Directorul general râse asigurator.

— Aici suntem blindați, copii. Avem exact ce ne trebuie. Închipuiți-vă o combinație de Dida Drăgan în criză de colici, o pisică murată de ploaie, Morticia Addams, un meci al lui Dinamo și o zi de februarie la Cugir.

Participanții la ședință analizară datele și livrară soluția cam în același timp, cu o măruntă umbră dubitativă:

— Otilia Vornicu? Văduvioara?

— *Jackpot!* exclamă vesel Mancaș. Ea însăși. Să nu-mi spuneți că aveți alte propuneri.

Chiar dacă ar fi avut, participanții la sesiunea de brainstorming își dădură seama că nu exista variantă mai bună decât clorotica Otilia Vornicu, o făptură de treizeci și cinci de ani și cam tot atâtea kile, cu hainele ude pe ea, și care, după ce-i murise soțul, nu se lăsase convinsă de nimeni să se mai îmbrace vreodată altfel decât în negru.

— Oricum, felicitări, Lușule, reveni Mancaș asupra celui care emisese titlul câștigător. *Ți-am pus cruce.* Perfect. Drept să-ți spun, m-ai luat prin surprindere.

— Știu ce crezi despre mine, Rică, zise Georgevici, cu un zâmbet strâmb. Dar mai am și câte-o zi din asta.

Corina Măstăcan ridică o mână.

— Spune, păpușel.

— Crezi că Văduvioara o să accepte? Îți dai seama că o s-o bușească plânsul la fiecare ediție. O să-și amintească de bărbatu-său.

— La cât bănet umflă, pun capul jos că acceptă. Dacă nu, își caută de lucru, asta-i bună. Doar n-o să mă rog de ea. Iar dacă pișă ochii, și mai bine. Trebuie să barem Parabola cu tot ce-avem.

Lucrul la *Ți-am pus cruce* începu de a doua zi, cu motoarele la turație maximă. Documentariștii scanară toată presa ultimilor ani și pescuiră detalii importante dintr-o puzderie de înmormântări cu asistență copleșitoare: Nicolae Dobrin și Corneliu Vadim Tudor, Dumitru Sechelariu și Marioara Zăvoranu, Adrian Pintea și Anca Parghel, Florian Pittiș și Ștefan Iordache, Adrian Păunescu și regina Ana, Nicu Constantin și Teo Peter. Cei de la decoruri și recuzită rămaseră în fiecare noapte în platou până la trei. Tudor Ciubotariu, scenaristul ales să scrie textele Otiliei Vornicu, își notă toate clișeele pe care prezentatoarea trebuia să le rostească pentru ochii și urechile poporului.

Pe de altă parte, Horia Mancaș își dădu seama că, luat de valul inspirației, o propusese ca prezentatoare pe Otilia Vornicu, deși inițial își pusese în cap s-o aducă pe Salomeea Chitic înapoi de la Parabola și să-i ofere ei emisiunea. Sigur, nu trebuia să fii specialist ca să-ți dai seama că Văduvioara era mai potrivită decât blondina. Oricum însă, chiar și fără *Ți-am pus cruce*, recuperarea Salomeei tot merita încercată, fie și pentru șubrezirea rivalilor. Așa că, după ce se convinse că lucrurile avansau repede și bine cu pregătirea primei ediții din *Ți-am pus cruce*, Mancaș se pregăti să-i pună și el cele cuvenite blondinei. Iar pentru asta îi dădu voie lui Codruț să rămână peste noapte la Paul, prietenul și colegul lui de bancă, sub paza a doi părinți care aveau fiecare câte o mașină cu iconițe cu Arsenie Boca lipite de bord.

Dacă ar fi trecut prin panseurile lui John Lennon, Horia Mancaș ar fi aflat că viața este ceea ce ți se întâmplă când ești ocupat cu făcutul altor planuri. Iar dacă s-ar fi adăpat nițeluș și din izvorul de înțelepciune al lui Woody Allen, ar fi aflat că-l poți face pe Dumnezeu să râdă spunându-i ce planuri ai. Pe scurt; Salomeea Chitic se găti pe principiul *dress to kill* și ajunse acasă la directorul general de la Hermes TV pe la opt seara, ceea ce, în orice alte condiții, ar fi putut fi perfect. Atâta doar că, prins până peste cap cu meciul dintre Parabola și Hermes TV și cu lovitura de răspuns pentru *Aștept*

să crăpi, Mancaș uitase că era exact seara când i se întorcea soția din Alcorcon. Prin urmare, pe la zece și jumătate, după consumarea polițeturilor preliminare, tocmai când directorul general îi expunea blondinei oferta de nerefuzat (bârzoiată și tumescentă, nu-i vorbă, dar un picuț iritată în vârf), iar beneficiara se apleca asupra ei pentru o cât mai adâncă înțelegere, *la señora* Mancaș descuie ușa de la intrare și se văzu în fața unei erecții de care ea, una, uitase când avusese parte ultima oară și a unei perechi de țâțe care-i puneau furunculele într-o flagrantă inferioritate. Deliei Mancaș nu-i trebuiră mai mult de două clipe ca să prelucreze informațiile (printre care și aceea că dragul ei Codruț se vede treaba că fusese parcat cine știe unde), să-și ia bagajele nedesfăcute, să-i comunice directorului general că urmează să se întâmple lucruri și să trântească ușa după ea, dispărând într-o direcție necunoscută.

Că Mancaș se simți obligat să-și retragă oferta (care, la drept vorbind, parcă se blegise un stropșor) mai treacă meargă, dar Salomeea Chitic se văzu deodată în postura de-a fi declanșat, într-un timp relativ scurt, dublul divorț al directorului general și al directorului de producție de la postul concurent Parabolei. N-ar fi provocat asemenea daune nici dac-ar fi fost trimisă în misiune de Liviu Tărchilă sau de șeful lui. Mulțumită că nu trecuse prin trauma unei păruieli, blondina își refăcu moralul vag deteriorat într-un bar de noapte unde se trăgea masiv pe nas și unde nimeri lângă un tânăr îmbrăcat în negru în care-l recunoscu, nu fără o strângere de inimă, pe băiatul fostului campion balcanic la ciclism Laurențiu Corbean, cancerosul pentru care își vărsase cotizația de lacrimi la *Aștept să crăpi* nu cu mult în urmă.

În logica titlului de emisiune proaspăt născocit, Horia Mancaș îi puse cruce Salomeei Chitic și se consolă cu ideea că pe firile sensibile le podideau lacrimile doar văzând-o pe Otilia Vornicu, fără ca prezentatoarea să trebuiască să deschidă gura. Dacă mai și vorbea, Văduvioara era în stare să-l cufunde în depresie până și pe cel mai vesel om de pe pământ. Din acest unghi, se părea că Mancaș făcuse cu adevărat alegerea optimă. Ca urmare, nu era deloc surprinzător că acum aștepta ediția inaugurală de la *Ți-am pus cruce* cu o nerăbdare crescândă. Și, firește, cu emoțiile pe care le are orice armator când își lasă nava la apă.

La rândul lui, Cornel Georgevici petrecu minimum o oră pe zi la repetițiile pentru premiera emisiunii. Gurile rele îl cuplară imediat cu asistenta Otiliei Vornicu, însă fără aplombul de altădată (și, întâmplător, fără

motiv de data asta). Nimeni nu uitase că titlul plin de bruscheţe şi totodată de promisiuni i se datora. Atâta doar că preocupările de acest tip erau insuficiente câtă vreme echipa de la Hermes TV nu găsea prilejul oportun pentru explozie. Cu alte cuvinte, Văduvioara şi ceilalţi repetau de pomană dacă nu murea niciun V.I.P. Fructificabil şi dacă nu începeau negocieri fulgerătoare cu familia pentru transmiterea în direct a înmormântării. Unde mai pui că Parabola nu-şi aştepta concurenţa şi înregistrase deja, umbla vorba prin târg, materie primă pentru nu mai puţin de şapte ediţii din *Aştept să crăpi*, la care trebuiau adăugate doar transmisiunile în direct. Asta e legea firii. Numărul bolnavilor şi muribunzilor îl depăşeşte mereu pe cel al decedaţilor.

Şi mai era ceva. Nimeni nu le garanta celor de la Hermes TV că avea să moară o celebritate în fiecare săptămână – cu atât mai puţin *în aceeaşi zi* a săptămânii. Era nevoie de supleţe şi de inteligenţă. O emisiune care îşi schimba ora şi ziua de difuzare în funcţie de programul cimitirelor nu avea cum să reziste, oricâtă promiscuitate ar fi oferit. Publicul era, nimic nou aici, sclavul reflexelor şi al deprinderilor. Trebuia să ştie ce şi când să aştepte.

Cum însă norocul îi ajută pe cei îndrăzneţi, tocmai când conducerea de la Hermes TV se uita implorator la calendar, iar patronul Marin Timofte spumega zgomotos în biroul lui de la etajul doi, celebrul actor de film Damian Hulubei se îndură de soarta tabloidismului autohton, suferi un accident vascular cerebral şi trecu la cele sfinte cu puţine săptămâni înainte să împlinească 64 de ani. Echipa de negociatori expediată de Hermes TV acasă la Hulubei se tocmi cam o oră şi jumătate cu fiica actorului şi cu soţul ei, după care se întoarse la sediu cu o minunăţie de contract semnat şi cu obligaţia de-a achita familiei o sumă binişor mai mică decât cea estimată. Presa se ocupă pe larg de moartea neaşteptată a lui Hulubei, îi evocă palmaresul burduşit de premii şi nu uită să insiste pe mărinimia cu care îşi pusese talentul la dispoziţia tinerei generaţii – un alt mod de-a spune că, în ultimii ani, actorul se trezise în fiecare lună în patul altei studente a Academiei de Teatru şi Film. Ziarele de cancan nu-şi uitară nici ele obiceiul şi-l înălţară automat pe Hulubei la rangul de maestru, ceea ce era, într-un fel, sinonimul ceremonios al lui „defunct” sau „răposat”. România era, de peste douăzeci de ani, ţara maeştrilor postumi.

Dribling afectiv? Cu siguranţă. Escrocherie sentimentală? Fără doar şi poate. Cinism? Da. Calcul de audienţă? Iarăşi da. Horia Mancaş răspunsese

afirmativ când fusese descusut cu privire la viciile etice ale emisiunii pe cale de-a fi lansată. Directorul general de la Hermes TV se autoconsola mereu cu argumentul francheței, așa cum făcu și în conferința de presă care anunță primul episod din *Ți-am pus cruce:*

— Spre deosebire de anumiți lupi îmbrăcați în blană de oaie, eu spun clar ce-mi doresc. Așa cum D.D.-ul a vrut să otevizeze România, eu vreau ca toată țara să caște gura la emisiunile noastre despre morți iluștri. Și băcanul, și academicianul. Și tenorul, și frezorul. Scurt și cuprinzător. Nu vreau cultură, nu vreau spirit, nu vreau educație. Vreau *couch potatoes.* Vreau audiență, fiindcă audiența aduce publicitate, iar publicitatea, bani. Când mă duc la piață, am grijă să nu plec fără bani. Încercați voi să cumpărați morcovi sau cireșe cu spirit sau cultură și vedeți ce vă spune țăranul de la tarabă.

A doua zi la prânz, după un generic în care se amestecară așchii de recviem, marș funebru și Bregovic, Văduvioara deschise prima ediție din *Ți-am pus cruce* cu o tristețe câtuși de puțin jucată.

— Bună ziua, doamnelor și domnilor. Bine v-am găsit. Sunt Otilia Vornicu și vă invit să ne fiți alături în încercarea noastră – o premieră în orice caz națională, dacă nu cumva mondială – de a-i conduce pe ultimul drum pe oamenii noștri mari și dragi. Oameni care, părăsindu-ne, ne lasă mai săraci. Oameni care ne-au bucurat sufletele ani la rând, oameni pe care poate că n-am știut să-i iubim sau măcar să-i apreciem cum se cuvine cât timp au fost printre noi. Oameni care ne-au înnobilat viața, oameni care au lucrat în orizontul vocației, al pasiunii, al dragostei pentru semeni. Oameni care au ajuns la capătul drumului lor pământean și care își încep acum marea călătorie spre dincolo. Spre vămile văzduhului. Lor le este dedicată emisiunea *Ți-am pus cruce,* pe care o difuzăm începând de astăzi. Lor și, bineînțeles, dumneavoastră.

Văduvioara vorbi mai bine de cinci minute în deschidere, ceea ce lui Mancaș i se păru cam mult. Vocea ei calmă și sigură la început se gâtui după primele fraze, pentru ca, înaintea legăturii directe la cimitir, telespectatorii să aibă parte de o smiorcăială și apoi de un plâns în toată regula, care-i compromise machiajul și o făcu să semene cu protagonista unui film cu vampiri.

— Of, Tică, șopti ea, după ce predă legătura.

— Oftică? se repezi Georgevici. A apucat-o oftica? De ce? Ce nu-i convine?

— Și-a adus aminte de bărbatu-său, îl lămuri Corina Măstăcan. Doar v-am zis.

În criză de timp, echipa care făcea emisiunea nu apucase să instruiască doi reporteri de teren de calibrul lui Romilă și Cernat de la Parabola. Singura soluție fusese detașarea unui băiat de la Sport și a unei fete de la Monden, ceea ce se văzu încă de la prima intervenție în direct de la cimitir. Băiatul, Alin Corșatea pe nume, preluă legătura și uită pentru o clipă că nu mai era la meci.

— Da, Oti, mulțumesc. Dragi telespectatori, suntem aici, la marginea gazonului – Cavoului, îl corectă Sorina Manciu, colega lui de teren.

— …iertați-mă, la marginea cavoului de pe aleea centrală a cimitirului Veșnica Pomenire, de unde transmitem în direct și în exclusivitate pentru telespectatorii postului Hermes TV ceremonia de înmormântare a marelui actor Damian Hulubei (îi veni să scandeze „Hu-lu-bei! Hu-lu-bei!”, dar se abținu), plecat pe neașteptate dintre noi la nici 64 de ani. După cum vă arată operatorii noștri, în spatele meu se poate vedea o mare de oameni, ceea ce arată, nu-i așa?, cât de iubit a fost maestrul. Flori, lacrimi și lumânări. Ele îl vor însoți pe marele dispărut în drumul lui de pe urmă. Mai trebuie spus, stimați telespectatori, că, după ce cortegiul a ieșit din biserica unde slujba funerară a fost oficiată de șaisprezece preoți, mulțimea adunată în fața așezământului a început să plângă și să aplaude la scenă deschisă acest ultim rol al maestrului.

— Cineva o să trebuiască să le explice la un moment dat idioților ăstora ce înseamnă aplauzele la scenă deschisă! răbufni Mancaș, abținându-se vitejește să-și aprindă o țigară.

Sorina Manciu preluă ștafeta de la colegul de teren, după obiceiul crainicilor de știri. La câțiva kilometri de sediul Hermes TV și la tot atâția de cimitir, Matei Romilă, Diana Cernat, Salomeea Chitic și Liviu Tărchilă stăteau în sala de consiliu de la Parabola și se uitau, cu expresii nu dintre cele mai vesele, la desfășurarea de forțe a rivalilor. Lucrurile nu arătau grozav. Chiar deloc.

— Admiratorii au aruncat flori în calea mașinii mortuare de la biserică până la cimitir, turui Sorina Manciu, pe când Alin Corșatea încuviința din cap. Florile au fost procurate de la Visul din Petale, una dintre florăriile exclusiviste din București. („Plătești din leafă amenda pentru reclamă mascată, fi-ți-ar mondenul de râs!” tună Georgevici). Înainte să ajungă aici, la Veșnica Pomenire, de unde transmitem în direct pentru dumneavoastră,

cortegiul a făcut două opriri: una în fața teatrului Cortina, cealaltă la locuința maestrului. De fiecare dată cei prezenți au păstrat un moment de reculegere, ocazie cu care a putut fi remarcat superbul *deux-pieces* negru al Marilenei Roșu, partenera de scenă preferată a maestrului Hulubei. Dacă nu mă înșel, rochia aparține cunoscutei creatoare de modă… mă rog, n-are importanță, se cenzură Sorina Manciu, avertizată în cască despre riscurile cărora se expunea dacă nu renunța pe loc la mondenități. E bine să știți, doamnelor și domnilor, că, de la intrarea în cimitir și până la locul de veci, sicriul a fost purtat pe umeri de doi foști colegi de teatru ai maestrului și de patru militari în ținută solemnă. Asistența a izbucnit în aplauze, iar la slujba de înmormântare care se încheie chiar în aceste clipe asistă câteva sute de oameni, poate chiar o mie. Cei mai defavorizați sunt cei din ultimele rânduri, care sunt gata să facă orice ca să vadă ceva. Unii s-au cățărat din timp pe ghereta paznicilor, alții stau ciorchine prin copaci, pe stâlpi sau chiar pe crucile mai înalte din cimitir. Mai trebuie spus că au existat și trei cazuri de leșin – este foarte cald astăzi la București –, dar, spre cinstea lor, medicii de pe ambulanță au intervenit la timp și și-au făcut datoria.

— Sorina, Alin, dacă mă auziți, spuse Otilia Vornicu din studio, cine a oficiat slujba de înmormântare?

— Un preot, Otilia, un preot echipat în tradiționalul – se repezi Alin Corșatea, întrerupt însă, din fericire pentru el, de murmurul celor de față, care se transformă repede într-un vuiet pigmentat ici și colo de fluierături și huiduieli.

Otilia Vornicu simți un nou nod în gât când întrebă:

— Ce se-ntâmplă, Sorina, Alin? Vă rog să ne spuneți.

— Se pare, Otilia, se pare, doamnelor și domnilor, că sicriul nu intră în groapă, răspunse Sorina Manciu cu o figură consternată. Lucrătorii de la cimitir parlamentează acum cu fiica și cu soțul maestrului. Se gesticulează intens și, din câte văd, nervos. Dacă vă uitați bine, fiicei maestrului Hulubei i se vede inelul cu safir achiziționat cu două luni în urmă… ăăă… să trecem. Mă apropii chiar acum cu microfonul de locul unde se poartă discuția și încerc să aflu câteva detalii pentru telespectatorii noștri. Bună ziua și Dumnezeu să-l ierte. Ce faceți aici? îl întrebă ea pe cel mai apropiat dintre gropari.

Bărbatul se șterse pe frunte cu dosul palmei.

— Încercăm să-l băgăm pă om la beci, da’ nu-ncape, ’tu-i basca mă-sii.

Conducerea de la Hermes TV se crispă, în timp ce pe chipurile concurenței de la Parabola înfloriră, măcar o dată, zâmbete mulțumite. *Dacă tot vor rating, măcar să bage mâna-n buzunar.* Și înjurătură, și în miezul zilei, și într-un cimitir. Normal era să-i doară.

Sorina Manciu și Alin Corșatea schimbară unghiul de atac și se insinuară lângă fiica răposatului.

— Lângă mine se află Anca Hulubei, fiica maestrului. Bună ziua, doamnă, sunteți în direct. Am înțeles că sunt probleme cu sicriul, nu?

— Sicriul n-are nimic, răspunse înțepată fata actorului. Tâmpiții ăștia au măsurat prost și-acum trebuie să spargă nu știu câți centimetri – cinci, zece sau mai mulți – din peretele cavoului. Zău, vă dați seama în ce situație ne-au pus? Cu atâta lume aici. Ne-au zis c-au măsurat de trei ori. Înseamnă c-au fost beți.

În studioul de la Hermes TV, Otilia Vornicu își suflă nasul, cu dâre simetrice de rimel despicându-i grotesc obrajii. Bine măcar că nu era în direct, atât i-ar fi trebuit.

— Am tot vorbit despre *marele* actor, despre *marele* dispărut, despre *marele* maestru, spuse Alin la marginea gropii, chipurile ca să dezghețe atmosfera. Avem acum o ultimă dovadă că a fost cu adevărat mare, fiindcă, iată, nici măcar nu încape în cavou.

— Ești un cretin, îi spuse de la obraz Anca Hulubei, iar soțul ei, un om mai degrabă de acțiune decât de cuvânt, dădu, fără succes, să-l ia de guler.

— Oho, comentă Georgevici din fața televizorului, n-aș fi crezut. *Good for the business.*

— Uneori e bine să-i lași pe proști să vorbească, mârâi Mancaș, notându-și ceva pe o hârtie.

La cimitir, o voce pițigăiată despică deodată aerul din spatele reporterilor.

— E semn de sus, mamă, ascultați la mine. N-a vrut să plece. Nici el, nici oamenii. A plecat prea devreme și de-aia n-a încăput. E semn de sus că-i pare rău că ne-a lăsat.

Alin Corșatea și Sorina Manciu se dădură în lături, ca s-o aducă în față pe cea care vorbise, dar femeia care delirase astfel se răsuci pe călcâie și se îndepărtă, clătinând din capul îmbăsmălit și făcându-și cruci peste cruci.

— Dacă-mi dați voie, spuse un bătrânel bondoc, cu părul alb și cu o mustață haiducească, ale cărei margini i se prelingeau pe bărbie. Sunt numerolog și pot să fac lumină. Iorgu Restivan mă cheamă, am fost prieten cu Dami, vă poate spune și Anca.

Reporterii nu mai așteptară confirmarea fiicei, mai ales după insultarea în direct a lui Alin Corșatea, și-i vârâră microfonul sub nas bătrânelului. Acesta nu se lăsă invitat de două ori.

— Vedeți dumneavoastră, dragul nostru Dami mai avea de trecut al nouălea ciclu. El are, cum să vă spun, are cifra de destin opt. Adică a trăit de opt ori câte opt ani. În total, șaizeci și patru de ani. Or, opt este o cifră a extremelor. O cifră care te urcă pe Everest sau te prăvălește în Groapa Marianelor. Iar Dami a avut parte de ambele ipostaze. A trecut de la măreție la umilință și înapoi. Numai pentru el n-a avut destul timp niciodată. Și mai e ceva. Știți cât au trebuit să spargă muncitorii ca să încapă sicriul în groapă? Opt centimetri. Credeți că astea sunt coincidențe? Nici vorbă. Dami al nostru nu și-a îndeplinit menirea pe pământ. De aici regretul că a plecat din lumea noastră.

— Să mai spunem că zeci de oameni prezenți la înmormântare, tineri, dar nu numai, s-au înghesuit să-și facă selfie-uri cu maestrul înaintea slujbei. Între doi dintre ei a fost cât pe-aci să izbucnească un conflict, dar până la urmă lucrurile s-au calmat și au reintrat în normal, adăugă Alin Corșatea, pe când numerologul se retrăgea mulțumit că apucase să-și împărtășească teoria.

Cei doi reporteri continuară să transmită încă douăzeci de minute, timp în care chemară la microfon prieteni și rude ale maestrului, colegi de teatru și oameni de pe stradă, politicieni și directori de bănci, de fapt pe oricine simțea nevoia să îndruge două banalități care să-l înfățișeze nației, în direct și în reluare, ca pe un om empatic și sensibil. Când începu pomana, Alin Corșatea și Sorina Manciu dădură legătura în studio, unde Otilia Vornicu își recită poezia de final de pe prompter.

— Mulțumesc, Alin. Mulțumesc, Sorina. Doamnelor și domnilor, viața pe pământ a îndrăgitului actor Damian Hulubei a luat sfârșit. Corina… mă scuzați, cortina a căzut peste cel care a lucrat atâția ani în slujba Thaliei tocmai la teatrul Cortina. Ce frumoasă coincidență, chiar și într-un moment de o asemenea tristețe. Da, suntem cu toții mai săraci. Am rămas orfani de un suflet drag și de un om frumos. Și știm că, de acum încolo, omul acesta care a adus atâta bucurie și culoare în viețile noastre serbede nu va mai apărea în fața noastră. Cu toate acestea, doamnelor și domnilor, vă asigur că maestrul n-a făcut decât să se mute pe altă scenă. El a plecat, o, da, să joace în fața îngerilor. Cu glasul său profund, baritonal și totuși blând, le va spune poezii heruvimilor. Va declama în fața oștilor cerești. Vocea lui se va auzi la

poarta raiului, care fără doar și poate că i se va deschide larg. Cum a spus cineva despre altcineva, iertați-mă, am un lapsus, din cauza emoției, maestrul Damian Hulubei n-a murit. Cei prezenți la cimitirul Veșnica Pomenire au condus la groapă un sicriu gol.

— Zău? Și-atunci cu cine mă-sa își făceau ăia selfie-uri, gâscă proastă ce ești?! răcni inutil Mancaș din fața televizorului.

— Aceasta a fost prima ediție a emisiunii *Ți-am pus cruce*, pe care Hermes TV vă dă posibilitatea să o urmăriți în reluare la ora douăzeci și trei, după știrile nopții, continuă prezentatoarea cu același glas tremurat. Le mulțumim colegilor noștri plecați pe teren și echipei tehnice, dar în primul rând vă mulțumim dumneavoastră, doamnelor și domnilor, pentru răbdare și atenție. Vă așteptăm cu drag data viitoare. Eu sunt Otilia Vornicu și vă invit să nu ne puneți cruce. La revedere, pe curând.

Pe când curgea genericul emisiunii, Cornel Georgevici primi un sms de la concurență. „Văzut și plăcut, Lușu. Vii mâine la o cafea?” „Unde și când?” tastă directorul de producție de la Hermes TV. „Pe la 11, la sediu”, răspunse Liviu Tărchilă. „Neagră, fără zahăr”, acceptă Georgevici invitația.

Plecă acasă căznindu-se să-și pună ordine în gânduri și să evalueze onest ceea ce văzuse. În materie de kitsch, *Ți-am pus cruce* stătea fără probleme alături de *Aștept să crăpi*, așa cum dovedea și sms-ul de felicitare din partea omologului de la Parabola. Din ce se putuse citi pe figura lui Horia Mancaș, cu toate șovăielile, produsul finit corespundea așteptărilor – mai ales pentru o primă ediție făcută contra cronometru. Sigur că directorul general urma să găsească o droaie de hibe, dar mai mult ca sigur că era vorba de fleacuri. În linii mari, ținta fusese atinsă.

Pe de altă parte, renunțarea la Salomeea Chitic îl făcu să răsufle ușurat. N-ar fi vrut să reînceapă s-o vadă pe blondină fâțâindu-i-se iarăși prin fața ochilor în fiecare zi, ca pe timpuri. Ar fi fost o situație delicată și provocatoare de ranchiune, mai ales după ce aflase cam toată lumea de întâmplarea de acasă de la Mancaș. De la city break-ul andaluz se întâmplaseră destule lucruri care-i astâmpăraseră poftele lui Georgevici și-l făcuseră ca, atunci când venea vorba de Salomeea, să se manifeste prudent.

În al treilea rând, orice invitație la cafea (mai cu seamă la sediul invitatorului) era, în lumea televiziunii, preambulul unei propuneri rentabile. Lui Georgevici nu i-ar fi displăcut ideea unei plecări la Parabola, deși dezavantajele erau limpezi: revederea cu Salomeea, de care tocmai conchisese că era bine să se țină departe, și inexistența vreunei legături de

rudenie cu patronatul postului. Avantajele, căci existau și ele, constau în salariu (Parabola plătea cel mai bine pe piața media) și în evadarea de sub bocancul lui Horia Mancaș, a cărui părere proastă despre el nu se modificase spectaculos, cu tot puseul lui de inspirație privind titlul emisiunii.

A doua zi la unsprezece, Cornel Georgevici intră în biroul lui Liviu Tărchilă tocmai când acesta termina de făcut revista presei, în căutarea vreunui articol în care să se scrie de bine (puțin probabil) sau de rău (mai degrabă) despre Parabola. Tărchilă se ridică, îi strânse mâna musafirului și-i făcu semn să se așeze. Secretara intră ca la un semn cu cafelele și cu două pahare de apă. După banalitățile introductive, gazda i se adresă oaspetelui cu tonul cu care întrebi pe cineva de pe stradă cât e ceasul.

— Șefii noștri s-au pus de acord încă de ieri, de când a rulat pilotul vostru.

Georgevici simți că discuția nu avea să ia cursul anticipat, așa că se mărgini să dea din cap.

— Așa că acum e rândul nostru, continuă Tărchilă. Nu ghicești?

— N… nu, răspunse nesigur Georgevici.

Tărchilă râse subțire și începu să mâzgălească pe foaia din fața lui.

— Dat fiind succesul separat al lui *Aștept să crăpi* și *Ți-am pus cruce,* șefii au decis că e și mai bine să avem un succes în comun. Chiar dacă facem parte din trusturi diferite. O să fie cea mai mare bombă din ultimul deceniu. Două televiziuni care se bat pentru șefie fac o emisiune-cartel, cu logistică și resurse umane de la fiecare. Patronii de trust o să pună totul pe hârtie, cu băieții de la juridic. Noi trebuie să ne ocupăm de munca de jos, ca de obicei.

După ce-și reveni din stupoare, Georgevici puse întrebarea care se impunea:

— Ce emisiune? Cum o să se numească?

Tărchilă se ridică în picioare, pentru ca răspunsul să aibă un impact mai puternic.

— O emisiune comună, în care să se lipească emisiunile noastre separate. Iar titlul, hm, titlul e la mintea cocoșului: *Aștept să crăpi și să-ți pun cruce.*

Georgevici dădu să spună ceva, dar Tărchilă i-o luă înainte, cu un glas muiat în uleiul echivocului:

— Ia gândește-te, o s-o împărțim pe blondă.

Înțelepțit de pățaniile prin care trecuse după întoarcerea de la Sevilla, directorul de producție de la Hermes TV primi trimiterea la Salomeea Chitic așa cum ar fi procedat orice atlet al precauției: tăcând mâlc.

Vulturi verzi, tricouri roz și pete negre

Ce menajerie! Ce grădină zoologică fără garduri, își zise Șerban Săvescu, în aburii cafelei și cu ochii pe un document word în care erau enumerate numele și supranumele mai multor naționale de fotbal din țările africane. Sigur, nu poți să spui așa ceva în public, fiindcă se găsește imediat cineva care să te facă rasist, cugetă în sinea lui Săvescu. CNCD-ul era oricum într-un soi de șomaj bleg de când doi dintre maeștrii emeriți ai injuriilor se săvârșiseră dintre cei vii, așa că orice sesizare era acum mană cerească. Nu mai departe de săptămâna trecută, de pildă, Fundația Accept depusese o plângere împotriva unui patron slobod la gură și încuiat la minte, care declarase în gura mare că „homosexualii și caprele sunt lucrul diavolului" și că „fătălăii care defilează la *gay parade* merită stropiți cu napalm". Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării aproape că-i mulțumise patronului pentru mărgici și făcuse din țânțarul acestor ofense un armăsar care galopase timp de trei zile pe prima pagină a ziarelor.

Patronul, care se pricopsise între timp cu un loc de europarlamentar, deși singura limbă străină pe care o stăpânea era daco-gestica, nu era la prima insultă. Chiar își clădise o parte din faimă pe un baroc al injuriei la care nu te-ai fi așteptat din partea cuiva care nu știa toate literele alfabetului și scria „chiu" în loc de „q". Existau sute de scabrozități consemnate cu un amestec de amuzament și consternare în media ultimilor ani și mai cu seamă pe Youtube, unde patronul făcea albie de porci pe oricine, de la miniștri la directori de spitale, de la deputați la moderatori TV, de la bancheri la ziariști și de la moguli la actrițe.

Nici Șerban Săvescu nu scăpase fără câteva găleți de lături vărsate în cap, ceea ce nu-l împiedicase, ca pe tot românul imparțial, să intre în relații de afaceri cu europatronul și să profite vârtos de pe urma unor tranzacții nu dintre cele mai curate. Săvescu era conștient că nu ajungeai la șefia Federației Române de Fotbal cu aripi de albatros sau petale de nufăr. Trebuia să ai colți care să hărtănească pe oricine te călca pe umbră, să te lași lovit de amnezie când o cereau împrejurările și să ai tupeul de-a nega evidența ori de câte ori erai luat la întrebări sau pus în situații delicate. În plus, era nevoie de o diplomație anume, care să facă din adversarul de ieri aliatul de mâine și care să se adape de la nemuritorul proverb „Dușmanul dușmanului meu mi-e prieten". Săvescu avea toate aceste lucruri și ceva pe deasupra. Nu degeaba încărunțise în fruntea federației, nu degeaba plimbase rottweileri ai anticorupției cu avionul echipei naționale în turnee exotice de

pregătire din care-i adusese cu botul pe labe, nu degeaba învățase în timp să se descotorosească zâmbind de toți cei care încercaseră să-i pună bețe în roate.

Șerban Săvescu știa că trebuia să greseze relațiile cu Teo Varnali, patronul slobod la gură, și cu ceilalți opt proprietari de echipe aflați în zona lui de influență pentru alegerile din anul următor. Însă lucrul de care avea nevoie ca de aer era calificarea la turneul final al Campionatului Mondial, care era programat cu trei luni înaintea alegerilor federale și din care Săvescu ar fi putut face unul dintre argumentele-beton ale campaniei. Pentru asta însă, trebuia să bată neapărat Franța la Cluj, iar ca să pregătească meciul cu Franța selecționerul Viorel Cătină îi ceruse președintelui FRF să organizeze un amical cu o echipă care să semene cât mai bine cu francezii. Cătină se referise la stilul de joc, dar Săvescu luase lucrurile la propriu, așa că, după ce-i văzuse pe francezi în câteva înregistrări, decisese că partenerul pentru amical trebuia recoltat din Africa. Prin urmare, ceruse Comisiei pentru Dezvoltare și Asistență Tehnică o listă din care să aleagă, după consultări care să mimeze democrația, echipa împotriva căreia urma să repete naționala de fotbal pentru asediul final. Lista se afla acum sub ochii lui Șerban Săvescu și tocmai componența ei îi prilejuise comparația cu o grădină zoologică. Asta fiindcă, din exces de zel sau din pedanterie, cel care o întocmise avusese grijă să treacă în paranteză și supranumele fiecărei echipe.

Algeria (Vulpile)
Benin (Veverițele)
Burkina Faso (Armăsarii)
Camerun (Leii Neîmblânziți)
Coasta de Fildeș (Elefanții)
Congo (Leoparzii)
Gabon (Panterele Negre)
Guineea (Elefanții Naționali)
Mali (Vulturii)
Maroc (Leii din Atlas)
Nigeria (Vulturii Verzi)
Senegal (Leii din Teranga)
Tunisia (Vulturii din Cartagina)

Săvescu oftă și regretă o dată în plus că nu mai avea voie să fumeze. Scoase o acadea, și-o înfipse într-un colț al gurii, à la Kojak, și își trecu o mână prin păr. Mai citi o dată lista și fu cât pe-aci să-l umfle râsul. Ce mama naibii căuta Beninul printre atâtea splendori fioroase sau măcar impunătoare? De unde și până unde Veverițele? Și cum să tremure adversarul când află că are de jucat cu Chip și Dale?

Își aminti de o ședință desfășurată tot aici cu șapte-opt ani în urmă, când Sică Stanomir, fostul președinte al Ligii Profesioniste, se întâlnise cu șefii de galerie ai echipelor din Liga I. Pe atunci Săvescu era un metodist mărunt și ambițios, care îndeplinea dispoziții și nu punea întrebări. Tot pe bază de liste se lucra și în vremea aceea. Lista și tabelul erau elemente decisive ale civilizației, fapt de care Săvescu se convinsese încă din armată, când comandantul de pluton îi ordonase să facă un tabel cu militarii care știau să facă tabele.

Își aduse aminte de parcă ședința s-ar fi ținut ieri. Cu acordul lui Florin Amza, vicepreședintele de atunci al FRF, Stanomir îi silise pe șefii de galerie să vină *in corpore* la sediul ligii și să asculte niște baliverne rostite bombastic de un oarecare Max Ionașcu, un tip de la Facultatea de Psihologie, chipurile ca să-i domesticească apoi pe zurbagiii din tribune. Întâlnirea avusese loc după o înfrângere cu Spania, urmată de o etapă de campionat în care spectatorii, mai ales cei din Suceava, își dăduseră în petic. Ionașcu le aruncase o privire circumspectă șefilor de galerie (chiar așa, se întrebă nostalgic Săvescu acum, ce-or mai fi făcând șmecherii ăia de Gardone, Lecitină, Mișu Clanță, Dingo-Bingo, Măslină, Fură Zoii, Toni Șmen, Garderobă, Rică Ventuză, Pârnaie, Ciocolată și ceilalți?), după care le vorbise, cu citate din Gustave Le Bon, despre incidența și prevalența actelor de violență în grup, despre principiile lacaniene și behaviorism, despre atavisme și impulsuri gregare, despre agresivitatea nucleelor umane și despre stereotipurile cu grad ridicat de recurență. Cu ochii cât sarmaua, Săvescu observase că și liderii galeriilor se holbau similar la Ionașcu, bănuind că erau victime ale unei farse puse la cale de Stanomir. După ședința care fusese înregistrată, ceruse DVD-ul și revăzuse un fragmențel din prezentarea lui Max Ionașcu până ajunsese să-l învețe pe dinafară. Constatase ulterior că era o modalitate excelentă de a-și distra prietenii la grătarele încinse în curtea din spatele clădirii federale sau de a răspunde unei jigniri ciobănești.

— Urmează să vă decelez rațiunile pentru care grupul uman la apogeul agresivității preferă identificarea cu anumite ordine ale regnului animal și să amendez teoria potrivit căreia revanșardismul latent are neapărată nevoie de un dublu stimul, senzorial și extrasenzorial, pentru a răbufni. În plus, urmează să vă propun o soluție de pacifizare pe termen scurt și mediu în condițiile date, în care atenuarea componentelor rebarbative ale intrinsecului fiecăruia comportă o marjă de eroare de 2,48%.

„Anumite ordine ale regnului animal.” Iată cuvintele care prilejuiseră plonjonul făcut de Șerban Săvescu în memorie. Max Ionașcu le explicase șefilor de galerie, deși probabil că nici el nu credea o asemenea năzbâtie, că unul dintre motivele pentru care galeriile se comportau violent, uneori chiar sălbatic, ținea de numele lor primejdioase: Tigrii Negri, Lupii Galbeni, Șoimii Violeți, Rechinii Albaștri, Câinii Roșii etc. Profesorul de la Psihologie le propusese celor optsprezece șefi de galerie replierea pe un palier mai pașnic al zoologiei, astfel încât grupurile de *ultras* să fie botezate după fluturi, delfini, gazele, koala, mierle sau lemurieni. Sau, dacă nu le convenea, să se mute în regnul vegetal și să aleagă identități picturale și tăcute: begonii, anemone, gladiole, toporași, smirdari, lauri, rozmarini sau bulbuci. Acela fusese momentul când, împins dincolo de baliza isteriei, Gardone explodase în fața mai-marilor de la ligă:

— Și cum ceapa mă-sii desenez io un smirdar pă steag?

„Anumite ordine ale regnului animal.” Întors în prezent, Șerban Săvescu constată că și alegerea unui partener pentru amicalul naționalei înaintea meciului decisiv cu Franța avea să ajungă inevitabil la componentele aceluiași regn. Se mai uită o dată pe listă, scoase telefonul din buzunar și-l sună pe Viorel Cătină. Selecționerul nu răspunse, semn că încă nu ieșise din ședința de masaj în care se lăsase pe mâinile pricepute și excitante ale Margăi Pometcu, ultima achiziție federală în materie de resurse (nemaipomenit de) umane. Săvescu îl înjură în gând pe selecționer, apăsă pe un buton și-i ceru secretarei să-l cheme la el pe cel care întocmise lista cu opțiuni africane.

Minel Fotache, fost activist la ligă, mutat pe furiș și fără valuri la federație cu vreo patru ani în urmă, se insinuă în biroul președintelui două minute mai târziu cu grația unei moluște. După cum avea obiceiul, bătu la ușă pe dinăuntru, abia după ce avu grijă s-o închidă cu delicatețe. Era o bătaie care, într-un fel pe care doar Fotache îl știa, emana slugărnicie.

— Băi Minele, zi-mi și mie de ce bați *după* ce intri, îl descusu Săvescu, nu pentru prima dată.

— Ca să nu vă deranjez, susură Fotache.

— Domne, tre' să bați înainte, nu după, nu te-a învățat nimeni? Poate mă scobesc în nas sau o dau de chiuvetă și nu vreau să mă surprinzi cu ea pe-afară, așa că bați la ușă, îmi atragi atenția, eu o bag la loc în pantaloni și-ți spun să intri. Așa, dac-ai intrat deja, eu ce-ți mai spun?

— Stai jos? sugeră Fotache.

Săvescu se uită la el cu o privire de linx.

— Stai jos. Și uită-te un pic pe lista asta. Tu ai făcut-o, nu?

— Eu, să trăiți, confirmă Fotache. Nu e bună?

Săvescu se scărpină în cap și se strâmbă ușor.

— Păi asta-i toată Africa, băi Minele? De ce știam eu că-i mai mare? Unde-i Egiptul, unde-i Africa de Sud, unde-i Ghana? Unde-s ălelalte?

Fotache surâse ca un geniu neînțeles.

— Ce nu e pe listă nu e disponibil. Toată lumea are dată fixă în calendar pentru amicale, știți doar. Unii și-au aranjat deja, alții tocmai băteau în cuie. Am compilat de pe site-uri și asta e tot ce-a rămas. Dar nu-i rău nici așa. Avem de unde-alege.

Săvescu își mută acadeaua dintr-un colț al gurii în celălalt.

— Dacă-l întreb pe nea Vio, precis că o să vrea cu Beninul. Cu – își coborî ochii pe listă – Veverițele. Vorba aia, Premiul Nobel pentru Pace, n-au bătut în viața lor pe nimeni.

Se aștepta la un râs servil din partea lui Fotache, dar metodistul săvârși erezia de pe urmă: își contrazise șeful.

— Mă iertați, dom' preș, dar…

— Dacă-mi mai spui așa o dată, zbori pe geam cu tot cu scaun.

— Pardon, pardon. Ăăă… cu Beninu' ăsta nu-i așa simplu: au făcut egal cu Chile într-un amical și i-au bătut pe ăia din Mali în Cupa Africii. Algerienii abia- abia i-au scos la penaltiuri.

— Lovituri de departajare, Minele, penaltiurile-s altceva.

— Mă rog, înțelegeți 'mneavoastră. Dă nea Vio unde-i? Să mă duc după el?

— Lasă-l, e la Marga, la refacere, mârâi Săvescu.

Fotache surâse uleios, dar nu apucă să facă nicio speculație cu privire la specificul adevărat al prezenței lui Cătină pe masa de masaj, că președintele îi dădu de lucru.

— Pune-te pe telefoane, Minele, și anunță o ședință extraordinară pentru mâine la cinci. Și-așa suntem în urmă. Trebuie să decidem naibii cu cine jucăm, cât mai putem să alegem. Benin, ne-Benin, avem nevoie de-o echipă pentru jumatea lui noiembrie. Hai, dă-i bice.

Ședința de a doua zi se încheie după o oră de argumente și încontrări, iar decizia finală se luă cu o majoritate simplă. România avea să joace meciul amical în compania Nigeriei – firește, dacă acceptau și africanii. Celelalte variante picară din diverse motive. Selecționerul Viorel Cătină, care se văzu nevoit să renunțe la refacere în ziua ședinței, chit că nu-i era clar nimănui după ce anume se refăcea, înlătură din start varianta ca România să întâlnească o echipă cu supranume de feline, indiferent cum sau de unde ar fi fost.

— Pă altcineva n-ați găsit, mânca-v-aș uzufructu?

— Dac-ar fi după tine, Vio, ar trebui să jucăm numai cu iepuri de câmp, popândăi sau muște moarte, îl luă peste picior Săvescu. Doar la palmares ți-e gândul, nu cumva să ți-l strici.

— Nu-i așa, Bani. Doar mă cunoști.

— Păi tocmai…

— Hai, lasă caterinca. Am jucat cu tot felul de echipe. Și cu Italia, și cu Ucraina, și cu Argentina. Bașca o grămadă de echipe mai mici, deși la ora asta, știți și voi, nu mai există echipe mici. Uite, Izdraelul a făcut egal cu Croația, Turmekistanul a bătut Armenia, Licănștainul a pierdut greu în Polonia.

De fiecare dată când vorbea cu selecționerul despre alte naționale, Șerban Săvescu se simțea somat să rezolve un rebus geografic. Principala amintire a lui Viorel Cătină din anii de școală era că se pierdea nepermis de mult timp între recreații.

— Dar acum e altceva, continuă Cătină. Am nevoie de un adversar agresiv, dar nu dur. Știm că africanii sunt brutali, că nu se controlează. Intră la rupere chiar și când nu vor. Nu-și dau seama ce fac. Iar cei mai duri sunt camerunezii, marocanii, congolezii și gabonezii. Adică taman leii, leoparzii și panterele. De-aia nu vreau să joc cu ei. Numai de accidentări n-am chef acum. Și-așa echipa e subțire, dacă mai pierdem un om pentru meciul cu Franța, ăia suntem. Dar la urma urmelor, chiar nu se putea aduce altceva decât africani, mânca-ți-aș uzufructu'?

— Sunt cei mai ieftini, Vio. Cer de trei ori mai puțin decât Rusia și de cinci ori mai puțin ca Portugalia. Asta dacă acceptă, fiindcă, de pildă,

Coasta de Fildeș ne-a trimis la plimbare. Nu mai avem buget pentru amicaluri fățoase. Gata, fost-ai lele.

După tatonările cuvenite, în care Minel Fotache folosi cu aplomb cele 128 de cuvinte englezești pe care le știa, federațiile din România și Nigeria conveniră asupra unui amical care urma să se joace la București, pe 16 noiembrie, pe un stadion de la marginea vestică a orașului, unde se desfășurau lucrări de modernizare a peluzelor. În două zile de mailuri, se puseră la punct toate detaliile, după care se întocmi un contract cu clauze precise, în care fiecare parte se angaja să facă tot posibilul pentru ca acțiunea comună să fie încununată de succes. Secțiunea de penalități se dovedi cea mai stufoasă din tot contractul, iar asta din cauză că, în ciuda curtoaziei de fațadă, fiecare dintre parteneri îl bănuia pe celălalt de un dispreț suveran față de prevederi, indiferent dacă erau scrise cu litere liliputane sau normale. Trebuie spus totuși că bănuielile aveau temei. Și de o parte, și de cealaltă.

Ziarele dădură de veste despre fixarea amicalului cu obișnuitul amestec de metaforă prăfuită, joc de cuvinte preșcolar și glumiță. „Supervulturii zboară la București”, scrise mare pe manșetă cel mai citit cotidian de sport. „Vom avea peluze”, licită următorul ca popularitate, făcând aluzie la faptul că pe selecționerul Nigeriei îl chema Emanuel Ule Ampelouze. Din Cișmigiu până la druckerii timișoreni din Piața Operei, suflarea fotbalistică se scindă, ca la fiecare acțiune a naționalei. Unii microbiști aplaudară ideea, fiindcă, nu-i așa, Nigeria de azi era urmașa unei echipe cu jucători fabuloși: Amunike, Okocha, Finidi, Oliseh, Kanu, Amokachi, Yekini, Adepoju. Alții, dimpotrivă, nu văzură nicio legătură între echipa de zmei din anii 1990 și ceata actuală de leșinături care pierdeau cu Togo și nu băteau Ciadul. În conferința de presă în care se anunță perfectarea amicalului, selecționerul Viorel Cătină se adresă ziariștilor cu aceeași pasiune pentru sinonime pe care o dovedise încă de la prima apariție publică:

— Va fi un meci greu, dificil. Vom întâlni o echipă solidă, puternică. Nu va fi deloc simplu și nici ușor. Ne propunem, ca de fiecare dată, să învingem și să câștigăm. Avem un lot bun, valoros. Sperăm și tragem nădejde că vom răsplăti așteptările și speranțele suporterilor și pe ale fanilor.

— Aveți garanția că Nigeria va veni la București cu cea mai bună echipă? se trezi întrebând o ziaristă cunoscută pentru intuițiile ei uneori inexplicabile.

Cătină surâse izbăvit. La asta nu el era chemat să răspundă, ci președintele federației, care-i stătea alături. Șerban Săvescu își drese vocea, privi asistența peste marginea ochelarilor și trase microfonul în dreptul lui.

— Domnilor – și domnișoară –, știți foarte bine că nimic nu se mai face pe vorbe în ziua de azi. Cum era proverbul acela… în fine. Avem un contract ferm cu federația nigeriană, iar încălcarea lui în oricare dintre puncte va însemna sancțiuni drastice. Sancțiuni pecuniare.

— Din câte știu și cunosc, pot să vă dezvălui și să vă divulg că sancțiunile vor fi și de ordin bănesc sau financiar, completă selecționerul.

Ziariștii chicotiră pe înfundate, iar Șerban Săvescu încercă să-i acopere.

— Chiar dacă nu mai au valorile de altădată – de parcă noi, hai să fim sinceri, le-am mai avea –, nigerienii joacă la echipe tari din Europa. Unul, ba nu, doi, doi la Chelsea, alți doi la Anderlecht, unul la Inter Milano. Ce mai, o să fie treabă serioasă. Nigerienilor nu li se zice degeaba „Supervulturi”.

— Nu e riscant să jucăm un amical în noiembrie, când vremea se strică și gazonul arată prost? vru să știe un ochelarist cu figură de tocilar ranchiunos.

— Astea sunt datele libere pentru amicale, nu există altele, îl lămuri Săvescu. Aveam de ales între a juca și a număra muște. Am preferat să jucăm.

Printre ziariști se iscă un murmur. Între ce juca naționala României la ora aceea și număratul muștelor nu era mare diferență.

— Ne puteți spune cât o să încaseze Nigeria pentru meciul ăsta? întrebă un alt ziarist.

— Sperăm că patru-cinci goluri, glumi Săvescu, dar ne mulțumim și cu două, dacă echipa joacă bine.

— Vorbeam de bani.

— La momentul potrivit, o să găsiți toate informațiile pe site, răspunse președintele.

— Ce înseamnă „la momentul potrivit”? insistă ziaristul.

Ca la un semn, Cătină și Săvescu se ridicară, mulțumiră pentru atenție și se prelinseră din sala de presă, refuzând să răspundă altor întrebări. Rumoarea care le însoți ieșirea se destrămă în câteva clipe, iar ziariștii și reporterii se întoarseră fiecare pe unde era angajat.

— Tu chiar crezi c-o să vină Taiwo și Martins? își întrebă un tinerel de la *Gazetă* colegul de la *Prosport* în drum spre parcare.

— Normal. Ai auzit ce-a zis Săvescu. Nu vin cu prima echipă, plătesc. Nu cred că le convine să dea bani în loc să ia.

— Ce să zic, știi tu cum e-n Africa, ricană tinerelul. Nu l-ai auzit pe Banciu la Eurosport? Gujbeții ăia omoară găini prin tribune la Cupa Africii. Cu ei ți-ai găsit să faci contracte? Îi doare-n pălărie și de ele, și de tine. Să nu te miri dacă vin cu niște ciurucuri.

Contrar buletinului meteo și conform temerilor generale, vremea se strică rău de tot în noiembrie. Ploi după ploi, vânt, frig și – de câteva ori – burniță. Microbiștii cu ținere de minte se gândiră la meciul oficial cu Norvegia din 2002, jucat pe ceva între orezărie și câmp cu cartofi și pierdut pe final. Optimiștii invocară elicopterele armatei, care fuseseră trimise deja de câteva ori să zvânte iarba cu ajutorul elicelor. Pesimiștii suspinară nostalgic după amicalul cu Paraguay, când Bogdan Stelea le arătase degetul mijlociu spectatorilor după ce se scărpinase ostentativ cu el în fund. Măcar atunci fusese o vreme mai acătării. Și se jucase și ceva fotbal, ceea ce acum părea un deziderat utopic.

Corespondența de rutină între cele două federații continuă. Dar asta doar până cu vreo patru zile înaintea meciului, când mailurilor trimise de la București nu li se mai răspunse de la Abuja. Federalii români încercară varianta telefonului mobil – cu același rezultat. Pe nigerieni parcă-i înghițise pământul.

— Băi, i-a scăpat vreunuia o chestie, ceva politic? se interesă Săvescu la Departamentul de Relații Internaționale. Să nu-i fi închis dracului pe toți. Doar știți ce-i acolo.

Subalternii dădură din umeri, cu un gest care trăda rutina. Era răspunsul pe care-l livrau la majoritatea întrebărilor.

Cum timpul începea să aibă chiar mai puțină răbdare decât la Marin Preda, Șerban Săvescu ajunse repejor la concluzia pe care o trăseseră și alții: că în vremuri excepționale era nevoie de măsuri excepționale. Prin urmare, șeful FRF îl extrase pe Minel Fotache din fața computerului unde încerca să refacă legătura cu nigerienii și-l trimise la Aeroportul Otopeni, cu un consemn fără echivoc: să stea la sosiri cât era ziua de lungă, ca să-i repereze și să-i întâmpine pe oaspeții nigerieni.

— Da’ nici nu știm în ce zi ajung și cu ce zbor, se plânse Fotache.

— Dacă știam, nu era nevoie să facem de planton acolo. Nu te speria, o să vină cineva după șase ore și-o să te schimbe. După aia altcineva și tot așa.

Ideea era caraghioasă, dar practică – sau cel puțin asta credea Săvescu. Dacă tot nu mai avea cum să le dea de urmă africanilor, era singurul lucru înțelept pe care-l putea face. Nu era de acceptat să nu fie acolo la descinderea lor, ar fi fost o gafă de protocol care ar fi putut duce la lucruri mult mai neplăcute. Plantonul la aeroport era un sacrificiu necesar și asumat. Mai ales că musafirul nu avea cum să pună mari probleme de identificare. Fotache și schimburile lui aveau de depistat un grup de aproximativ treizeci de negri pe ale căror haine ar fi trebuit să se găsească un element cât de mic care să le trădeze naționalitatea – o insignă, o stemă, orice. Sigur, mai era o problemă. Cum nu existau zboruri directe de la Abuja la București, iar varianta unui avion închiriat ieșea din discuție, plantonul trebuia să fie practic atent la toate zborurile care veneau de pe aeroporturile unde s-ar fi putut face escală venindu-se din Africa, numească-se ele Amsterdam, Paris, Londra, Frankfurt, Istanbul sau Munchen.

Cu tot spiritul lui de prevedere și cu toată suplețea lui organizatorică, Șerban Săvescu omisese un amănunt, și anume că, împrăștiați cum erau pe la tot felul de echipe europene sau africane, nigerienii nu aveau cum să vină la București cu un *singur* zbor. Iar asta complica enorm ecuația identificării. Cu toate acestea, din ordinul lui Săvescu, doi băieți iuți de mână de la IT printară niște coli A4 pe care scriseră cu litere mari și îngroșate numele câtorva dintre fotbaliștii așteptați la Otopeni: OBAFEMI MARTINS, VINCENT ENYEAMA, TAYE TAIWO, VICTOR OBINNA, JOHN UTAKA, JOSEPH YOBO, GARBA LAWAL, PETER ODEMWIN- GIE, YAKUBU AIYEGBENI, AUSTIN EJIDE, KALU UCHE. Sigur, Minel Fotache nu dispunea de unsprezece mâini și prin urmare nu avea cum să țină toate hârtiile la vedere, spre a fi zărite de distinșii oaspeți. Magazinerul, femeia de serviciu, portarul și doi șoferi de la federație primiră de la Săvescu însărcinarea să-l însoțească pe Fotache la aeroport, să-i stea alături și să țină hârtiile cât mai sus, până când posesorii numelor aveau să se apropie de ei ca nava de rada portului pe întuneric (o imagine la a cărei frumusețe nu vibră nimeni, spre deziluzia poetului ascuns în Șerban Săvescu).

Li se întâmplă însă uneori până și planurilor perfecte să dea greș. *The best laid plans of mice and men often go awry,* scrisese cândva, cu deplină îndreptățire, Robert Burns. Sigur, Minel Fotache nu auzise nici măcar de Robert Pattinson, darămite de Burns, însă mecanismele minții lui îl

împinseră, în acea primă zi ploioasă pe care o petrecu la Otopeni, spre aceeași concluzie cu a poetului scoțian. Pe scurt, de dimineață până seara, nu călcă nici picior de fotbalist nigerian pe sfântul pământ al patriei. Avioanele deșertară tot felul de încărcături umane, de la căpșunari la soliști de muzică populară și de la chirurgi invitați la conferințe la ambasadori care își încheiaseră mandatul, dar Fotache și ajutoarele lui de la federație nu dibuiră pe nimeni care să fi venit la Otopeni pentru un meci amical de fotbal.

Situația se dovedi neplăcută în prima zi, delicată în a doua și îngrijorătoare în a treia. Hârtiile cu numele fotbaliștilor nigerieni începură să se boțească de atâta ridicat deasupra capetelor, iar Fotache și ceilalți simțiră junghiuri tot mai dese în brațe. Zeul aerului parcă își bătea joc de Federația Română de Fotbal. În biroul lui cu ușă capitonată, Șerban Săvescu trânti un pumn în masă și-o înjurătură neaoșă după ce Fotache îl anunță că nici al o sută patruzeci și optulea zbor pe care-l așteptase nu depusese la sol vreun fotbalist nigerian.

— „Pace și unitate, forță și progres”! răcni el la pereți, după ce închise mobilul. Auzi ce motto și-au pus maimuțele astea pe drapel! Singurul cuvânt adevărat e „și”!

Cum-necum, sosi și ziua meciului. Fără să știe că gazdele erau pe punctul de-a nu avea oaspeți, spectatorii tratară evenimentul cu o lipsă de interes dezolantă.

Săvescu află de la un subaltern acneic, care avea mereu o revistă porno la el, că din cele 22.000 de bilete puse în vânzare fuseseră cumpărate 32, în ciuda prețului mai degrabă simbolic. Ce-i drept, planau unele îndoieli asupra orei de începere a meciului. În programele TV fusese trecută ora 17, federația anunțase pe site că meciul începea la 18, iar selecționerul știa de 20.30.

— Să nu-i spui lui nea Vio, că-l demoralizezi, îi ordonă președintele angajatului.

— Și dacă mă-ntreabă? întrebă acneicul.

— Nu știi, habar n-ai.

Băiatul râse strâmb, aprobă din cap și o zbughi la el în birou, să-și vadă mai departe de revistă. Săvescu dădu să coboare la bufet, când mobilul îi bâzâi din nou în buzunar. Era Fotache.

— Să trăiți, tot eu sunt.

— Ca să vezi. Ceva noutăți?

— Am pus mâna pe unu’.

— Cum adică, pe unu’?

— Păi, unu singur a venit. Deocamdată. Da’ cică mai vin și alții. Așa mi-a zis.

— Ia-o de la capăt.

Iar Fotache o luă. Tocmai când voia să se ducă la closet, văzuse o arătare apropiindu-se de femeia de serviciu, care ținea ridicată hârtia pe care scria VICTOR OBINNA. Era un negru care apăruse în ploaia și vântul de la Otopeni într-o cămașă hawaiiană, șort și șlapi. Pe cap avea o pălărioară gri ca o ciupercă bleagă. Părea surprins de vremea ostilă, de parcă s-ar fi așteptat să debarce în Aruba.

— Obinna, hi hi. Vic Obinna.

— *You Obinna?* întrebase eliptic Fotache, lipindu-se de el.

— *No, no, Obinna my friend. Good friend.*

— *And you? Tu* cine mă-ta ești? *Who you?*

— *Me? I’m Orufe. Nelson Orufe.*

Fotache se uitase pe lista din buzunar, dar nu găsise numele nou-venitului. Nu era nici la rezerve. Semn rău.

— Și de unde vii, trăi-ți-ar? *From where come?*

— *Spain. Town of Motril. Small team in Tercera Provincial. Atlético de Motril.*

— Păi și cum ai ajuns la națională, bre? Ai dat șpagă? *Play national team?*

Africanul dăduse din cap fără urmă de bucurie. Primise un telefon și i se spusese să vină la București, urmând să afle restul la fața locului. Și, da, era singur. Nu, nu știa cine erau ceilalți colegi de echipă și nici când aveau să vină.

— *And coach?* întrebase Fotache.

— *Don’t know,* răspunsese Orufe întru câtva ambiguu, dat fiind că Fotache nu înțelesese dacă nigerianul nu știa cine era antrenorul sau la ce oră ateriza pe Otopeni.

— E de vis urât, mormăi Șerban Săvescu după ce trimisul la aeroport își încheie relatarea. Înseamnă că n-a venit nici nea Peluză.

Fotache confirmă. Selecționerul Emanuel Ule Ampelouze nu se număra printre pasagerii debarcați. Secundul Omotola Ekerenke, nici atât. Situația începea să scape de sub control.

— Și ce-ai făcut cu băiatu’?

— L-am trimis la hotel, ce să fac? L-a dus Mituș de la magazie cu papucu' lui. Noi rămânem pe baricade, să vedem când vin ăilalți.

Mai degrabă „dacă” decât „când”, își spuse Săvescu după ce închise. Simțind din ce în ce mai limpede că acțiunea Nigeria era pe cale să se transforme într-un fiasco, își sună un fost coleg din tinerețe, care ajunsese – a nu se întreba cum – patronul unei echipe de pe la jumătatea clasamentului.

— Țuțule, repede, că n-am timp. Joacă la voi vreun nigerian?

— Mda, răspunse Mircea „Tuțu” Marchidan. Mă rog, e mult spus „joacă”. Mai mult freacă banca.

— Fă-l pachet și trimite-l în Ghencea, îl rugă președintele, după ce-i prezentă pe scurt situația. La patru jumate să fie acolo, că e groasă. Știi că nu rămân dator.

Prietenia cu Săvescu l-ar fi făcut oricum pe Marchidan să cotizeze la naționala Nigeriei, însă ultimele cuvinte îl convinseră dincolo de orice dubiu. Îl așteptau meciuri grele în campionat și avea nevoie de arbitri cumsecade. Prin urmare, Jalade Imomotimi primi de urgență un telefon prin care se trezi convocat la o națională la care, în vremuri normale, nici n-ar fi avut curaj să viseze. Încântarea lui Jalade fu atât de mare, încât îl ajută să treacă ușor peste avertismentul „Dacă nu ești acolo la patru jumate, de mâine joci la Berceni”, pe care Marchidan i-l strecură printre dinți, pentru orice eventualitate.

Numai că Jalade Imomotimi era unul, Nelson Orufe al doilea, iar de la Otopeni nu mai veneau vești. Om al resurselor neconvenționale, Șerban Săvescu scoase din nou telefonul din buzunar și-l sună pe Iancu Strejnic, președintele Chindiei Târgoviște, care tocmai mâncase o bătaie groaznică în Liga a II-a de la ARO Câmpulung.

— Poate visez, Nino…

— Nu visezi, Bani, ne-au dat cu terenu-n cap. 7-0, ca pe maidan.

Săvescu își înăspri puțin glasul.

— Altceva voiam să spun. Visez eu sau ai niscai nigerieni pe la tine prin ogradă?

— Păi tu de ce crezi c-am luat-o-n halu' ăsta? Am, cum să n-am. Unșpe bucăți. Dacă știi pe cineva care-i vrea, le pun și fundă.

Președintele FRF râse politicos, iar apoi își formulă cererea. Urmară două-trei secunde de tăcere.

— Nino, m-ai auzit?

— D… da, răspunse Strejnic în culmea perplexității. Tu… ești serios?

— Ca leucemia. Urcă-i într-un autocar și fă-le vânt încoa'. S-ar putea să n-am nevoie de ei, dar nu vreau să risc. Dacă nu mai vine nimeni de la Otopeni, joacă toți.

— Și antrenor de unde iei?

— Vorbesc cu papagalu' ăla care spune bancuri la Național TV, răspunse președintele, căruia îi venise ideea chiar în timp ce vorbea cu Strejnic.

Ploaia continuă să cadă cu dușmănie peste București. Primul ei efect fu, ca de obicei, defectarea semafoarelor, ceea ce-i prilejui lui Nelson Orufe o călătorie de o oră și douăzeci de minute într-o Dacie papuc deșelată, de la aeroport în centru, unde nigerienilor li se rezervaseră camere la un hotel cu tot ce trebuia, inclusiv prostituate deghizate în maseuze.

Cam cu vreo patru ore înainte de începerea meciului, înlocuitorul lui Minel Fotache la postul de observație de la Otopeni mai recuperă trei nigerieni dintr-un zbor al British Airways, chit că nici numele lor nu se găseau pe lista din care Fotache avusese grijă să facă o copie pentru fiecare pândar al federației. Aminu Sani de la Giulianuova Calcio, Paul Obiefule de la Viborg și Sam Sodje de la Brentford se bucurară de primirea făcută de magazinerul Mituș, care se întorsese de la hotel la aeroport la timp ca să-i vâre pe cei trei în Dacia papuc și să treacă încă o dată prin calvarul traficului bucureștean pe ploaie. Mituș, care nu știa nici să strănute într-o limbă străină, își descusu oaspeții prin gesturi dacă mai trebuia să vină cineva. Cei trei clătinară din cap fără o expresie anume.

— Păi și restul cum ajung, Floareo? o întrebă el pe femeia de serviciu, care lăsase jos hârtiile pe care scria JOHN UTAKA și VINCENT ENYEAMA.

— Știu eu? dădu din umeri femeia. Poate dau din aripi pân-aici. Nu ziceai că-s supervulturi?

Mituș nu gustă gluma și-i înghesui pe nigerieni în mașina care mirosea a transpirație și a brăduț odorizant. Plecă din nou spre centru și își făcu cruce cu limba în cerul gurii.

Între timp, numărul biletelor vândute crescu de la 32 la 41. Bișnițarii aflaseră din timp că-i aștepta o după-amiază de relaș. În ce-l privește, selecționerul Viorel Cătină se prezentă în fața jucătorilor pentru ședința tehnico-tactică de dinaintea meciului. Nici el, nici fotbaliștii nu aflaseră că meciul era în pericol să nu se mai joace, așa că încă luau cu toții lucrurile foarte în serios, cum era și firesc la ultimul test dinaintea meciului oficial cu Franța. Selecționerul nu avea de unde să știe cum arăta și cu ce se

îndeletnicea adversarul lui la ora aceea, iar dacă i-ar fi povestit cineva, fără doar și poate că nu l-ar fi crezut.

Nimic din felul de-a fi și de-a se purta al nigerienilor nu-i făcea vrednici de identitatea superfalconidă pe care și-o confecționaseră. Mai simplu spus, cei câțiva fotbaliști adunați la hotel le dădură celor din preajma lor impresia unor copii de refugiați, mai cu seamă că nu erau însoțiți nici de selecționerul Ampelouze, nici de secundul Ekerenke. Bunăoară, încă de la sosirea la hotel, Nelson Orufe profită de statutul primului venit și goli în trei minute bomboniera de la recepție, spre siderarea blondului cu un aer constipat din spatele tejghelei. Acesta umplu la loc bomboniera, pentru ca Orufe să-i mai vină de hac o dată.

— *Hungry*, explică el *to whom it may concern.*

Fără o autoritate care să le tempereze pornirile, nigerienii începură să se certe din te miri ce. Unul nu era de acord să se cazeze la etajul opt, altul voia să stea singur în cameră, iar altul era gata să renunțe la meci pentru o partidă de sex cu șefa de la resurse umane a hotelului, pe care o luă drept altceva (nu că n-ar fi avut motive). Micile șicane îi făcură să piardă din vedere marile probleme, două la număr: cine avea să fie căpitanul echipei – și, implicit, cum avea să fie ales – și în ce tricouri aveau să joace. Din moment ce reprezentanții federației de la Abuja nu apăruseră, lipsea și echipamentul naționalei, care era în grija lor. Și, din moment ce nu aveau selecționer, alegerea căpitanului devenea o chestiune spinoasă. Cei patru nigerieni strânși la hotel avură la dispoziție două variante: fie îl desemnau căpitan pe Orufe, fiindcă pusese primul piciorul pe pământ românesc, fie își scriau numele pe niște bucăți de hârtie și scoteau unul la nimereală din căciulă. Mai precis, din bomboniera în care Orufe făcuse deja curățenie de două ori. Înțelegându-se din priviri, trei dintre cei patru fotbaliști optară pentru a doua variantă, dar, ca o ironie a sorții, numele pe care-l scoase Obiefule din bomboniera fu, ce să vezi?, tot al lui Orufe.

Alegerea căpitanului se dovedi floare la ureche prin comparație cu găsirea unui echipament de joc. Șorturi aveau cu toții (nu tocmai de aceeași culoare, dar nu mai conta), pe când tricouri, ioc. Sigur, nu erau singurele absențe. La drept vorbind, cea mai importantă era cea a încă șapte jucători, ca să se poată încropi o formulă de start. Africanii aveau căpitan de echipă, dar nu și echipă. Ei nu știau că Șerban Săvescu își luase măsuri și că unsprezece fotbaliști nigerieni ai Chindiei Târgoviște intrau chiar atunci în București pe la Doi Cocoși. Spre a nu mai pomeni de Jalade Imomotimi,

care ajunsese deja la poarta stadionului și se chinuia acum să-i explice unui soldat mefient și obtuz că avea de jucat împotriva României. La drept vorbind, după ce întreprinsese o căutare tardivă pe internet, președintele FRF descoperise și alți nigerieni legitimați la echipe obscure, dar pitorești din ligile inferioare, mai cu seamă de prin sud-vest: doi la Granplaz Ohaba Forgaci, patru la Mureșana Mândruloc și câte unul la Forest Oil Sânpetru German, Glentoran Carani, Bega Ictar Budinț, Cocoșul Orțișoara, Andezitul Vârfurile și Antarctica Sânmihaiu Român. Era un rezervor care se putea dovedi util la eventualele chixuri viitoare cu parteneri de pe continentul negru.

Cu două ore și jumătate înainte de începerea teoretică a meciului, un avion al companiei Air France depuse la Otopeni grosul delegației nigeriene: șapte debutanți, secundul Omotola Ekerenke și câțiva băgători de seamă. Toți erau în sandale și în ținută de vară, așa că primul contact cu aerul românesc de noiembrie îi smulse pe loc din lâncezeală. Cu ochii pe ceas, membrii comitetului de primire, adică Miță și Bebe, cei doi șoferi ai federației, le puseră în vedere oaspeților să nu cumva să se gândească la hotel, duș și alte chestii. Mergeau direct la stadion, fiindcă spectatorii români, care între timp se făcuseră, ca prin minune, 53, aveau fitilul scurt și răbdarea pe măsura fitilului. Doar n-o să se amâne meciul până la miezul nopții.

— *Players sleepy*, încercă Ekerenke marea comunicării cu degetul mic al englezei.

— Hai, în mașini cu voi, spuse Miță, fără să priceapă și fără să-l bage în seamă.

Ca un făcut, bagajele ultimilor sosiți se rătăciră pe undeva prin aeroport, așa că echipamentul de joc al nigerienilor dispăru fără să-l mai vadă cineva. Ekerenke se indignă la primirea veștii, dar nu găsi interlocutor. Mită și Bebe nu vorbeau nici românește corect, darămite altă limbă, iar completarea unui formular și depunerea lui la Biroul de obiecte pierdute din aeroport erau un lux pe care, în cumplita criză de timp în care se găseau, nu și-l puteau permite. Secundul Nigeriei amână protestul pentru după meci, când își puse în gând să discute chestiunea cu Șerban Săvescu la banchetul de seară.

Între timp, cei patru fotbaliști care apucaseră să ajungă la hotel se suiră într-un taxi și porniră spre magazinul Unirea. Spre norocul delegației africane, erau băieți cu spirit de inițiativă. Nelson Orufe intră în pielea căpitanului de echipă și, ghiftuit cu bomboanele de la recepție, cumpără de

la primul etaj cincisprezece tricouri rozalii (era singura nuanță din care existau atâtea bucăți), ceru factură pentru decont și urcă la etajul trei, unde aflase, uitându-se la niște panouri cu simboluri alături de explicațiile în română, că exista un centru de „imprimare-inscripționare-personalizare”. Impasul apăru când Orufe își dădu seama că nu-i știa decât pe ceilalți trei coechipieri cu care făcuse drumul până la magazin. Habar n-avea cine erau ceilalți și prin urmare era riscant să treacă vreun nume pe spatele tricourilor, deasupra numerelor. Orufe merse la sigur și-l rugă pe artistul imprimator să scrie frumos NIGERIA cu litere mari și negre pe spatele fiecărui tricou, iar dedesubt câte un nume de la 1 la 15. Abia după ce operațiunea luă sfârșit Obiefule îi atrase atenția lui Orufe că portarul avea tricoul de aceeași culoare cu cele ale jucătorilor de câmp, lucru interzis de regulament.

— *Vanka bungu rike*, mârâi Orufe, ceea ce însemna, mai mult ca sigur, „fac ceva pe portar, pe tricouri și pe regulamente, cu cine le-a inventat”.

Când vulturii verzi ieșiră pe teren în tricouri roz, celor 487 de spectatori (numărul lor crescuse vertiginos după ce Săvescu decisese în ultima clipă să lase intrarea liberă) le trecu furia pentru amânarea jocului cu șaptezeci de minute. În locul frustrării se instală o veselie de chef năprasnic, mai cu seamă când asistența constată că aproape jumătate dintre nigerieni nu aveau ghete cu crampoane, ci niște tenișі chinezești pescuiți din cine știe ce angro – în realitate, fuseseră cumpărați tot de la Unirea, la etajul de deasupra centrului de „imprimare-inscripționare-personalizare”. Ocupați cu urmărirea febrilă a africanilor („e caterincă maximă, să moară mama”), spectatorii aproape că nu observară ieșirea de la vestiar a naționalei României, cu Răzvan Raț purtând banderola de căpitan și cu selecționerul Viorel Cătină ieșind din tunel ultimul, conform obiceiului. Politicos din fire, selecționerul se apropie de banca oaspeților, unde în locul selecționerului Ampelouze dădu peste secundul Ekerenke, pe care nu-l mai văzuse în viața lui.

— *Hello, where coach?* se interesă el într-un rudiment de engleză.

— *Me coach*, răspunse Ekerenke la același nivel.

Cătină îi strânse mâna cu un rictus de om bolnav, după care se întoarse pe banca României bombănind mofluz. Un spectator din al cincilea rând putu să jure că-i citise pe buze „Ăștia ne ia la mișto, mânca-le-aș uzufructu’”, urmat de câteva înjurături adresate lui Șerban Săvescu. Claudiu Marțiș, trimisul *Gazetei* la stadion, își deschise laptopul și scrise primul paragraf al cronicii de meci în timp ce jucătorii încă se încălzeau.

Vulturi verzi, tricouri roz și pete negre

E de sperat că Franța, pe care o vom întâlni în meciul decisiv pentru calificare, nu va afla niciodată cum și-a petrecut naționala României ziua de 16 noiembrie 2005. În prezența a mai puțin de cinci sute de spectatori (un record negativ de asistență), echipa noastră a trebuit să se prezinte pentru o farsă care ar putea să-i distreze doar pe cei care râd de săraci și de proști. Amicalul România-Nigeria va rămâne în istoria fotbalului ca un exemplu de desconsiderare a publicului și a ideii de sport. Singurele lucruri care ar trebui să ne intereseze în aceste condiții ar fi cine se face vinovat de organizarea catastrofală a evenimentului și cum va plăti. Până să-i vedem pe vulturii verzi – care, apropo, seamănă mai mult a vrăbii, iar astăzi în mod sigur nu sunt verzi –, e cazul să ne întrebăm cine și în ce fel va șterge petele negre de pe demnitatea noastră de suporteri ai echipei naționale și de oameni cărora le place fotbalul.

Înainte de începerea meciului, arbitrul îi puse în vedere portarului nigerian Solomon Mokinde să îmbrace un tricou de altă culoare decât cele ale jucătorilor de câmp. Soluția salvatoare veni de pe banca de rezerve a României, de unde bluza de trening a masorului zbură spre Mokinde, care se apropiase de tușă, căutând înfrigurat o soluție. Portarul mulțumi din cap și îmbrăcă bluza matahalei care se ocupa de mușchii tricolorilor, izbutind să arate ca o sperietoare la fel de neagră precum ciorile pe care era chemată să le alunge. Spectatorii de la tribuna întâi începură să și-l arate unii altora cu degetul și să filosofeze pe tema vitregiilor din lumea a treia. Unii chiar se întoarseră spre loja oficială ale cărei geamuri fumurii îi împiedicară, din păcate, să vadă ce se citea pe fața președintelui FRF Șerban Săvescu și mai ales pe cele ale sponsorilor echipei naționale.

După o batjocură de nouăzeci de minute, în care România înscrise doar de trei ori din decență, iar Supervulturii făcură patru schimbări (Imomotimi de la echipa lui Țuțu Marchidan, plus trei băieți aduși cu autocarul din provincie), meciul se încheie într-un sentiment de jenă generală. Spectatorilor nu le mai arse să coboare la gard și să le ceară autografe tricolorilor, iar nigerienii nu știură cum să ajungă mai repede care la hotel, care înapoi la Târgoviște. Ziariștii își ocupară locurile în sala de presă în așteptarea selecționerului, pe care își propuseră să-l bombardeze cu

întrebări despre organizarea meciului, cu toate că nu era treaba lui. Spre ghinionul lor, Cătină apăru însoțit de ofițerul de presă al federației, care anunță că selecționerul va avea o declarație scurtă și că nu va răspunde la întrebări. Ziariștii zumzăiră inutil și rămaseră în sală doar fiindcă afară reîncepuse ploaia. Viorel Cătină își camuflă nervozitatea produsă de cele întâmplate pe teren și spuse cu vocea lui dogită:

— În primul rând, bună seara. A fost un meci greu, dificil. Am întâlnit o echipă solidă, puternică. Nu a fost deloc simplu și nici ușor. Ne-am propus, ca de fiecare dată, să învingem și să câștigăm. Avem un lot bun, valoros. Sperăm și tragem nădejde că am răsplătit așteptările și speranțele suporterilor și pe ale fanilor.

— Mânca-ne-ai uzufructu', murmură trimisul *Adevărului*.

În ce-l privește, Șerban Săvescu se sui pe bancheta din spate a limuzinei care-l adusese la stadion și se pregăti să meargă la recepția care urma să se desfășoare la restaurantul hotelului unde apăruseră cei patru nigerieni, în frunte cu mâncătorul de bomboane. Ajunse la poartă și constată că înaintarea mașinii era blocată de un grup de inși care păreau, și chiar erau, nervoși. Câțiva dintre ei începură să scandeze, agitându-și ritmic pumnul drept:

— De-mi-si-a! De-mi-si-a!

Ceilalți li se alăturară după câteva clipe, așa că Săvescu trebui să aștepte încetarea manifestației spontane, încurajat de berile băute în timpul meciului, unul dintre spectatori îi strigă lui Săvescu „Hoțule! Mafiotule! Banditule!”, pentru ca imediat după aceea grupul să treacă la o scandare truculentă: „Javrele din FRF / Să ne sugă p…” Amuzat ca întotdeauna de folclorul caustic al peluzei, Săvescu rulă în jos geamul limuzinei și, profitând de liniștea care se lăsase în fața acestui gest de curaj, își testă replica pentru situații speciale:

— Dați-mi voie să vă decelez rațiunile pentru care grupul uman la apogeul agresivității preferă identificarea cu anumite ordine ale regnului animal și să amendez teoria potrivit căreia revanșardismul latent are neapărată nevoie de un dublu stimul, senzorial și extrasenzorial, pentru a răbufni. În plus, vreau să vă propun o soluție de pacifizare pe termen scurt și mediu în condițiile date, în care atenuarea componentelor rebarbative ale intrinsecului fiecăruia comportă o marjă de eroare de 2,48%.

Pleoșc!

Un ou clocit se strivi de fruntea ridată a președintelui, în urletele grupului de suporteri. Șerban Săvescu închise geamul, înfruntă mirosul de hidrogen sulfurat degajat de explozia oului și-i spuse șoferului s-o ia din loc, cu orice risc. Exista totuși și o parte bună în toată afacerea, își zise el, pe când încerca să înlăture urmările agresiunii, spre a se prezenta impecabil la recepție. Măcar fusese un ou de găină, nu de supervultur.

Să invadăm cu Emilian Bădoiu

It was a time when strangers were welcome here,
Music would play,
They tell me the days were sweet and clear,
It was a sweeter tune, and there was so much room
That people could come from everywhere.

Now he arrives with hopes, and his heart set on miracles,
Come to marry his fortune with a handfull of promises,
To find they've closed the door, they don't want him anymore,
There isn't any more to go around.

Neil Sedaka – *The Immigrant*

Stăteau și așteptau înfrigurați, tun fotografic lângă tun fotografic, aidoma unor trupe cufundate în ceață înaintea bătăliei și puse acolo de mâna unui regizor de film istoric. În spatele fotoreporterilor, câteva zeci de gură-cască tropăiau ca să se încălzească și înjurau scrâșnit la fiecare pală de vânt. Aeroportul Luton nu mai cunoscuse o asemenea afluență din 2004, când se dăduseră în folosință șapte noi porți de îmbarcare. Porțile se adăugaseră celor șaisprezece existente deja, iar inaugurarea lor prilejuise un concert al lui Paul Young, născut la șapte-opt kilometri de „uzina drumurilor aeriene", cum botezase o mediocritate din presa locală aeroportul. Clădirea lui semăna cu cutia de rezonanță a unei viori și adăpostea barurile, magazinele și locurile de fumat pe care le găsești de la o vreme cam pe oriunde, de la München la Roma și de la Lisabona la Amsterdam.

Aburul dimineții geroase de ianuarie ieșea din sutele de guri sau perechi de nări. Fiind prima zi a anului, fotografii și reporterii s-ar fi cuvenit să doarmă sau cel mult să-și trateze mahmureala post-revelion. Căscătorii de guri, așijderea. Când colo, iată-i strânși la aeroport pentru ceva ce ziarele anunțau de câteva săptămâni cu surle și tobe. Și cu titluri alarmiste, bineînțeles. Teribil de alarmiste. Fiecare cu semnul lui de exclamare.

PĂZEA! PĂZEA! PĂZEA!
PERICOL DE AVALANȘĂ ESTICĂ!
ANGLIA ÎN FAȚA ASEDIULUI!

DE MÂINE, SUB CARAPACE!
PENTRU EI, JOBURI! PENTRU NOI,
FLASH-MOBURI!

Motivul de neliniște era simplu și producea scenarii care mai de care mai panicarde. Cu începere chiar din ziua aceasta în care se adunase atâta lume la aeroport, Marea Britanie decisese să ridice restricțiile de muncă pentru nouă state membre ale Uniunii Europene, printre care – oroare! – Bulgaria și – oroarea ororilor! – România. Măsura fusese primită cu ovații în cele nouă țări invitate să profite și cu un amestec de teamă și repulsie în Anglia. Englezii, în frunte cu o parte din oamenii politici, credeau că dezastrul era pe cale să se producă. Tot felul de viziuni coșmarești prindeau contur în editoriale alarmiste pentru englezi și jignitoare pentru cititorii din cele nouă state, care nu stăteau tocmai rău cu limba engleză. Motivul străinului care vine să fure șunca din fasolea britanică emoționa cu atât mai mult cu cât englezii stăteau bine și cu șunca, și cu fasolea. În ce-i privește pe români, ei atrăgeau mai multă ostilitate decât ceilalți cotropitori prezumtivi la un loc din cauza pârdalnicei confuzii dintre „român" și „rom", care le evoca englezilor tabloul unei populații în care toți bărbații purtau pălării cu boruri largi și mustăți pe oală și fiecare femeie avea pe ea câte șapte fuste.

Deși lucrurile nu stăteau chiar cum scria prin ziare, un subcurent de neliniște începu să se facă simțit pretutindeni în Anglia. Și în orașele mari, dar mai ales în localitățile mici, unde oferta locurilor de muncă era subțire, iar apariția unui străin îi scotea pe oameni din case și din pepeni. Zugravii din Oswaldtwistle, tâmplarii din Burscough Bridge, frizerii din Chorlton-cum-Hardy, taximetriștii din Knowsley, instalatorii din Failsworth și electricienii din Meadowbank se adunau la fel de des la cârciumă ca și până atunci și beau la fel de mult, numai că temele lor de discuție nu mai erau transferurile lui Burnley și ultima finală de Charity Field, ci metodele cele mai brutale de timorare și descurajare a nou-veniților care mâncau lebede și furau bucăți de cale ferată, și care aveau să profite de tâmpenia nătărăilor din Parlament. Și, da, da, trebuia spus și asta, se vorbea aprins de fițele curviștinei ăsteia prefăcute pe nume Uniunea Europeană.

Prin anii i960 rulase peste tot în lume – inclusiv în Anglia, inclusiv în România – un serial intitulat *Invadatorii*. Inginerul David Vincent, jucat de Roy Thinnes, un actor expresiv ca o găleată cu ciment, intra întâmplător în contact cu locuitorii unei alte planete, care arătau și se comportau exact ca

oamenii. Străinii veneau, bineînțeles, să colonizeze Terra și trebuiau contracarați.

Pentru asta însă era nevoie să fie depistați, iar lucrul care-i dădea de gol era felul cum își țineau degetul mic al mâinii drepte separat de celelalte, cam cum face țoapa când își duce ceașca de cafea la buze. Nici reperarea invadatorilor coborâți din cursa low-cost cu plecarea din Bacău și aterizarea la Luton n-ar fi trebuit să fie mai complicată, își spuneau cei veniți la aeroport în acest scop. Probabil că semnul lor distinctiv erau cele trei-patru sacoșe din rafie de persoană.

Oricât de gravă ar fi fost situația, iar unii englezi o considerau îngrijorătoare până la frison, ipocrizia protocolului trebuia respectată. Peste tot în lume, gazdele își întâmpină oaspeții. Sigur, e un pic nepotrivit ca tu, ditamai Anglia, să așterni covorul roșu în fața unor invadatori veniți de la granița dintre lumea doua și a treia, însă există rigori peste care nu se poate trece. Prin urmare, autoritățile locale și conducerea aeroportului amenajaseră o zonă delimitată de cordoane roșii, deasupra căreia fâlfâia un baner pe care scria WELCOME. Dătătorii de buznă din România aveau să se grupeze aici și să ia un prim contact nu doar cu iarna din Anglia, ci și cu fățărnicia declarativă a supușilor ei, în cadrul unei ceremonii în care doi membri ai Parlamentului britanic aveau să-i îmbrobodească zdravăn și să le recomande următoarele: să nu citească ziarele (doar se știe că nu publicau adevăruri, ci numai invenții), să nu pună botul la populismele euroscepticilor care bruiau seară de seară dezbaterile politice, să nu se ia după atitudinea rece a englezilor de pe stradă și să nu bage în seamă huiduielile muncitorilor masați chiar aici, la Aeroportul Luton, dincolo de șirul de fotoreporteri. Mai pe scurt, să se simtă bine-veniți, chiar dacă nu-i suporta nimeni.

Când vrei să convingi pe cineva că laptele e negru și că plouă de jos în sus, e nevoie să te comporți profesionist. Adică să recurgi la serviciile unui panglicar de vocație. Parlamentul britanic se lăuda cu o mulțime de doctori în fardarea realității, dar parcă nimeni nu mințea atât de fluent și de convingător ca onorabilii domni Keith Vaz și Mark Reckless.

Nigel Keith Anthony Standish Vaz era cel mai vechi parlamentar englez cu origini asiatice. Președinte al Comisiei pentru Afaceri Interne și fost ministru pentru Europa, Vaz se născuse în sudul Yemenului de astăzi, în ceea ce era pe atunci colonia Aden, iar părinții îi veniseră pe lume în statul indian Goa. Înainte să intre în politică fusese avocat, ceea ce-l ajutase să

obțină o imagine detestabilă în ochii multor englezi. Combinația dintre politică și avocatură poate face ravagii peste tot în lume, lucru pe care Vaz avusese suficiente prilejuri să-l ilustreze sclipitor. Cu toate acestea, autoironia nu-i lipsea. Și poate că tocmai ea îl făcuse să-și înrămeze și să-și pună pe peretele biroului de avocat (și apoi de parlamentar laburist) o glumă pe care o auzise cu douăzeci de ani în urmă, la un schimb de experiență desfășurat în Boston: „Întrebare: ce diferență e între cadavrul unui sconcs și cadavrul unui avocat-politician de pe o autostradă? Răspuns: urmele de frână din dreptul sconcsului.”

Faptul că onorabilul catolic Keith Vaz nu era tocmai onorabil fusese dovedit în multe ocazii. Cea mai cunoscută dintre ele – și cu ecourile cele mai profunde – fusese cea din martie 1989, când Vaz, pe atunci parlamentar laburist pentru Leicester East, se pusese în fruntea câtorva sute de musulmani din Leicester și mărșăluise prin oraș, cerând interzicerea *Versetelor satanice* ale lui Salman Rushdie. În seara aceleiași zile, Vaz declarase unui post de televiziune englez că trăise „una dintre cele mai mărețe zile din istoria Islamului și a Marii Britanii”. Asta încă n-ar fi fost nimic dacă parlamentarul nu l-ar fi sunat pe Rushdie cu doar câteva săptămâni mai devreme, ca să-i spună prin viu grai că era „întru totul de partea lui” și că *fatwa* pronunțată împotrivă-i de teocrații de la Teheran, cu ayatolahul Khomeini în frunte, era cu totul și cu totul oribilă. *Absolutely appalling, my dear chap, absolutely appalling.*

Nici Mark Reckless nu era, Doamne ferește, vreo icoană. Nu era de mirare, câtă vreme fusese și el tot avocat înainte să intre în politică – ba chiar cochetase la un moment dat și cu munca în poliție. Ca o ironie, Reckless ținea morțiș să trăiască la nivelul numelui, deci nesăbuit, și reușise, remarcabil de repede, să devină unul dintre cei mai rebeli politicieni conservatori din ultimele decenii. În iulie 2010 prezentase scuze publice după ce lipsise de la votul pentru aprobarea bugetului din cauza unei beții care-l lăsase literalmente sub masă. Asta nu-l împiedicase ca, două zile mai târziu, să ceară expulzarea predicatorului fundamentalist Abu Hamza al-Masri, imam al moscheii londoneze din Finsbury Park, și a salafitului iordanian bănuit de relații cu diverse rețele teroriste Abu Qatada al-Filistini, pentru ca după alte cinci zile să se lanseze într-o critică devastatoare la adresa Curții Europene a Drepturilor Omului, căreia îi imputase că erodează libertatea și democrația britanică. Pesemne că toate acestea, inclusiv beția, i-l făcuseră simpatic pe Mark Reckless lui Nigel Farage, șeful UKIP, care

începuse să-l curteze cu asiduitate și să-i promită marea cu sarea dacă se muta din barca tot mai șubredă a conservatorilor în șalupa hotărâtă a naționaliștilor. Pe de altă parte, Rochester and Strood nu i se mai părea o circumscripție atrăgătoare lui Reckless, iar perspectiva unei nominalizări pentru South Wales East îi surâdea din ce în ce mai îmbietor.

Nimeni nu știa de ce hotărâse onorabilul Parlament să trimită doi eurosceptici vociferanți în întâmpinarea hoardei de năvălitori români, mai ales sub ochii lacomi ai presei. Dacă totul ar fi fost o chestiune de simț al umorului, alegerea ar fi fost optimă. Cum însă miza era ceva mai mare decât un concurs de bancuri, opinia publică rămase cu impresia că Vaz și Reckless fuseseră desemnați cu bună știință ca să facă atmosferă proastă și să învenineze și mai mult aripa dură a sindicaliștilor laburiști din Trade Union Congress. TUC amenințase să scoată în stradă un sfert din cele 6,2 milioane de membri din Marea Britanie în cazul în care Parlamentul nu producea rapid un set de legi care să pună la adăpost forța de muncă internă, mai cu seamă în orașele și în regiunile monoindustriale.

— Vrei să începi tu, bătrâne? i se adresă aproape clănțănind Vaz lui Reckless, deși conservatorul era cam cu doisprezece ani mai tânăr decât laburistul.

— Ar fi o nesăbuință, zâmbi subțire Reckless. Începe tu, iar eu vin din urmă și înfig spada. Am alonjă și știu cum se face.

Keith Vaz se încruntă ușor. De obicei avea umor, dar acum, în gerul primei dimineți a anului, nu prea îi ardea de glume.

— Ai grijă, Mark. Șacalii ăștia sunt cu ochii și urechile pe noi, spuse el și făcu un semn ușor din cap spre fotoreporteri.

— Am glumit, Keith. O să fiu cuminte, nici n-o să mă recunoști.

Emilian Bădoiu nu era la curent cu viermuiala de la sol și nici cu uraganul xenofob din presa engleză. Avusese atâtea pe cap în ultimele zile, că numai de internet nu-i mai arsese. Cu vată în urechi și cu căciula trasă peste frunte, când alții transpirau și-și făceau vânt, Bădoiu stătea cuminte pe locul cumpărat la low-cost și se întreba cât mai avea de zburat până la Luton. Nu de alta, dar începuse să-și cam piardă răbdarea. Asta după ce își petrecuse prima oră de zbor gândindu-se la ce lăsa în urmă, în afara unei iubite care-l amenințase de câteva ori că avea să-l părăsească și să se întoarcă la părinți dacă nu-și găsea ceva din care să facă bani mulți. La drept vorbind, lăsa destule lucruri de care n-ar fi vrut să se despartă nici în

ruptul capului. Iar unul dintre ele era rezervorul inepuizabil de umor involuntar din patria lui eternă și fascinantă.

Bădoiu ajunsese la treizeci și unu de ani fără să asedieze bibliotecile sau Ateneul. Prefera oricând un șpriț cu prietenii sau un Concordia Chiajna-FC Botoșani unui roman, fie el și de aventuri, și mai degrabă ar fi spălat Palatul Parlamentului cu periuța de dinți decât să asculte un concert de vioară. Când fusese întrebat, la ultimul interviu de angajare înainte de-a se hotărî să plece din România, care i se părea întrebarea fundamentală a vremurilor noastre, se scărpinase un pic pe vârful nasului și zisese: „De ce se acoperă cu mac doar o treime din covrig?”

În treacăt fie spus, cu toate defectele lui, Emilian Bădoiu avea un apetit pentru comic care-l făcea să privească mereu România cu un amestec subtil de afecțiune, neîncredere și duioșie. Era țara lui și chiar n-ar fi părăsit-o dac-ar fi avut încotro. Numai că nu avea, așa că fusese silit să plece. Făcând asta, își dădea el seama acum, pe când stewardesa pistruiată și cu un fir dus la ciorapul negru își anunța pasagerii că începeau coborârea spre Luton, trebuise să se decupleze de la conducta de inepții care irigau în permanență sacrul sol al patriei. Iar printre năstrușniciile tărâmului carpatin, cele referitoare la nume ar fi provocat hohote chiar și saturnienilor neîmpăcați.

Mai deschise o dată ziarul pe care-l cumpărase la șase dimineața din aeroport și citi lista de nume caraghioase pe care-o întocmise un redactor pentru una dintre paginile de divertisment din ultima secțiune. *Dacă așa arată umorul involuntar*, își zise Emilian Bădoiu, *zău dacă mai e nevoie de umor intenționat.* Asta fiindcă pe listă se aflau următoarele creații ale geniului onomastic indigen: Modest Struț, Rândunel Pisică, Rozeta Ruptureanu, Supplaxa Memoranda Onac, Steluța-Luminița Întuneric, Exacustodian Păușescu, Amorel Vătămănescu, Marcelon Bunică, Fridolin Boacșă, Artaxerxe Bubulac, Tailor Căcărează, Rudolf Pufulete, Rămurel Pastramă, Andaluzia Poșircă, Geniloni Sfeclă și William Brânză. Redactorul știa și chiar consemnase, într-o paranteză de trei rânduri, că domnul Sfeclă o sfeclise la un moment dat într-o afacere legată de bazarul din Suceava și că domnul Brânză nu făcuse mare brânză la alegeri. Pesemne însă că era prea tânăr ca să-și mai amintească de Genică Boerică, Triță Făniță și Culiță Tărâță, dar în fond pentru asta exista memoria, ca s-o pui la treabă. Iar Emilian Bădoiu avea memorie, nu glumă.

Deși avionul începuse să se hâțâne, Bădoiu râse în gura mare când ochii i se mai opriră o dată pe numele Rozetei Ruptureanu. La ce te ducea cu

gândul un nume ca ăsta? La un film porno turnat într-un șopron? La inocența imbecil-adamică a celui care alesese prenumele? La un puseu de sadism onomastic? Ce vârstă avea draga de Rozeta? Și cum se simțise la școală, când se strigase catalogul? Dar la serviciu, printre colegi gata oricând de bancuri proaste? Dar în vreo ocazie când trebuia să întindă mâna și să se prezinte?

Pe când avionul cobora prin plafonul gros de nori spre Aeroportul Luton, Emilian Bădoiu se apucă să confecționeze mici povești de carieră și de viață pentru fiecare dintre cei de pe listă. Păcat că-i venise atât de târziu ideea și că aterizarea avea să-i întrerupă demersul. Lângă el, un blond cu căștile pe urechi se descălțase ca în personalul de Oltenița imediat după decolarea din Bacău și pufăia și acum fără grijă, cu ochii închiși. În partea cealaltă, o bătrânică zbârcită stătea cu palmele împreunate și cu privirea fixată undeva în față și se ruga.

Sigur, mica istorie de viață scornită de pasager în cursa Bacău-Luton nu se putea potrivi de fiecare dată cu traiectoria reală a personajului de pe listă. Când ajunse la Tailor Căcărează, de exemplu, Emilian Bădoiu își închipui un cioban cu pielea măslinie, numit așa fiindcă umbla toată ziua bună ziua printre căcăreze de oaie care i se lipeau de încălțări și-l însoțeau pe cărări în sus și-n jos. În realitate, Vasile Tailor Căcărează era un interlop timișorean din specia marilor evazioniști, care primise spre administrare, din partea distinsului clan Cârpaci, după o serie de manevre mai mult decât suspecte, o clădire în care se aflase cândva un spital. Cum ajunsese clădirea în posesia clanului Cârpaci era o altă poveste, iar investigațiile în direcția asta se sistaseră după ce doi procurori și un ziarist muriseră în accidente de mașină în care șoferul dispăruse de la locul faptei fără să i se dea de urmă. Nici forajele în viața și opera lui Vasile Tailor Căcărează nu continuaseră, după ce reporterul de investigație care se ocupa de interlop primise, în timpul unui simpozion despre clădirile de patrimoniu, un bilețel în care i se aducea la cunoștință că urma să-i fie răpită fata și violată soția dacă nu se astâmpăra.

Emilian Bădoiu vedea pentru prima dată majoritatea numelor din ziar, fără ca asta să-l împiedice să brodeze mici decorațiuni existențiale pentru fiecare.

Supplaxa Memoranda Onac – fiica unui profesor de istorie fascinat de Școala Ardeleană și de îndrăzneala episcopului orădean Ignație Dărăbanț în fața împăratului Leopold, tocilară și acneică, fără iluzii și fără partener.

Artaxerxe Bubulac – administrator de bloc care făcuse rugby în tinerețe și căruia, din această cauză, locatarii îi spun cu afecțiune „Bulumac” în loc de „Bubulac”.

Marcelon Bunică – acordeonist tandru și sentimental, care plânge la nunți și este invitat în fiecare an la „Zilele culturii alternative din Mehedinți”.

Andaluzia Poșircă – gestionară cu piept generos și gene lungi, pe care o agățaseră trei golani la Vama Veche, iar unul dintre ei o lăsase gravidă.

Exacustodian Păușescu – prim-violonist al unei filarmonici ardelene, deprins să mănânce pui fript de la MegaImage și să i se închine seară de seară lui Onan.

Rudolf Pufulete – fost chelner îmbătrânit în bacșișuri mici, ajuns șef de sală la un restaurant italienesc și gata oricând să le facă clienților trampa cu fetițe dulci ca-n București.

Steluța-Luminița Întuneric – urmașa oarbă a unei ghicitoare care avusese proces cu o divă a momentului și fusese condamnată pentru înșelătorie.

Modest Struț – traducător de literatură cu venituri mici, unghii îngrijite și o pisică tărcată, de aceeași culoare cu draperia din birou.

Amorel Vătămănescu – merceolog homosexual la o întreprindere poluantă din Baia Sprie.

Fridolin Boacșă – speranță în curs de ratare a fotbalului din Călugăreni, ajuns cândva în aceeași echipă cu o vedetă expirată, care declarase că „mașina care mi-am luat-o m-am sfătuit cu mine însăți”.

Rândunel Pisică și Rămurel Pastramă – angajați fictivi ai Circului de Stat, în realitate doi prozatori de mare insucces cu aceleași inițiale.

Pe când roțile avionului atingeau pista Aeroportului Luton, în aplauzele și chiuiturile pasagerilor, Emilian Bădoiu mai avu timp să-și spună că un alt lucru pe care avea să-l regrete, odată ajuns în Anglia, era imposibilitatea de-a mai târcoli statuia împăratului Traian de pe treptele Muzeului de Istorie Națională. Ținea minte ca ieri prima întâlnire cu cezarul căruia i se pusese în brațe lupoaica aceea cu cap de pitbull și cu colții dezgoliți. Aproape că-i ieșiseră ochii din cap – și nu numai lui, ci și celorlalți zece-cincisprezece oameni opriți în dreptul statuii, pradă stuporii. După „Biscuitul” din Piața de Gaulle și „Țepușa” de vizavi de Biserica Kretzulescu, primăria amplasase încă o ofensă vizuală cu efecte brutale asupra șoferilor care, absorbiți de urâțenia alcătuirii, tamponau mașinile din față sau treceau pe roșu la semafor și încasau amenzi de la agenții plasați strategic ceva mai încolo, convinși că bieții oameni de la volan nu aveau cum să circule corect

în asemenea condiții. Bădoiu ținea la fel de bine minte că, la două-trei zile după dezvelirea statuii, începuseră să apară pe internet tot felul de făcături în care, în locul lupoaicei, împăratul Traian, gol și cu o erecție respectabilă, le ținea în brațe pe Oana Zăvoranu, Daniela Crudu, Ramona Gabor sau Sânziana Buruiană. Încurajați de apatia de bronz a cezarului, bucureștenii prinseseră în același timp să se plimbe pe lângă statuie și fie să-și facă selfie-uri cu țâțele cam lăsate ale lupoaicei, fie să se lase pozați de prieteni ținându-și în brațe câinele de acasă, pisica sau, într-un caz, un crăpcean a cărui fixitate a ochiului dădea fiori. Șocați de statuie, și mai ales de animalul din brațele împăratului, câțiva componenți ai „Lupilor galbeni”, galeria Petrolului, veniseră cu o mașină la București și, la adăpostul întunericului, agățaseră de gâtul lupoaicei o eșarfă galben-albastră pe care era scris cu majuscule negre A ÎNNEBUNIT LUPUL! Asta în timp ce o ziaristă niciodată în pană de ironii acide se întrebase într-un articol care adunase sute de comentarii favorabile: „Care-o fi mesajul? Împăratul e gol? Fiecare Traian cu Lupeasca lui? Sau homo homini lupoaica est?”

Emilian Bădoiu puse piciorul pe pământ englez la o oră și șapte minute de la ridicarea oficială a restricțiilor de pe piața muncii. Alături de el coborâră din cursa low-cost Bacău-Luton alți o sută treizeci și nouă de pasageri români: tineri și vârstnici, bărbați, femei și copii, căsătoriți sau divorțați, văduve sau burlaci. Avionul nu fusese plin, iar asta produse o mică neliniște în rândurile comitetului de primire a invadatorilor, ai cărui membri se așteptaseră la mai mulți pasageri. În plus, o bună parte dintre cei sosiți nu păreau la prima descindere în Anglia. Cam pe fiecare îl aștepta cineva, un prieten sau o rudă, care să-l suie în mașină și să-l ducă unde avea treabă. Felul cum se îndreptau pasagerii spre controlul actelor de identitate și pe urmă spre benzile de bagaje trăda dezinvoltură și chiar indiferență. Nimic din șovăielile celui aflat la cea mai importantă răspântie a vieții, nici urmă de nesiguranță, nici strop de reținere. Nu, pasagerii din cursa Bacău-Luton erau oameni care își făcuseră deja un rost în țara de adopție. Zona delimitată de cordoane roșii pe care autoritățile o rezervaseră „invadatorilor” era dezolant de goală, iar bannerul de întâmpinare nu părea să-și găsească destinatar. Șirul pasagerilor se subția de la un minut la altul. Unde mama naibii erau invadatorii? începură să se întrebe clănțănind fotoreporterii. La rândul lor, cei doi politicieni se simțeau aproape la fel de ridicol ca atunci când mângâiau copii pe creștet, strângeau mâini și cerșeau voturi. După alte câteva minute în care tropăiră pe loc și scoaseră aburi mai

ceva ca două locomotive, Nigel Keith Anthony Standish Vaz și Mark John Reckless se hotărâră să plece din apropierea cordoanelor roșii și să se încălzească puțin în salonul principal. Fotoreporterii prinseră mișcarea și le urmară exemplul. *Mai știi?!* își ziseră ei. *Or fi aflat ceva.* Nemulțumiți că nu aveau pe cine să huiduie, englezii care veniseră la aeroport ca să-i descurajeze pe invadatori plecară care încotro mestecându-și supărarea și înjurând muncitorește. Sau laburist. Era încă prea devreme pentru cârciumă. Nu fiindcă n-ar fi putut să bea la ora aceea, ci fiindcă nu deschisese.

Cu căciula pe urechi, descheiat la geacă și ținând o geantă sport pe umăr, Emilian Bădoiu ieși din zona de bagaje, se opri câteva clipe și se uită în jur. Părea vag nelămurit, ca unul care nu mai fusese în viața lui cu avionul și nu știa ce să facă după ce-și recupera catrafusele. Câțiva bărbați țepeni țineau ridicate foi de hârtie pe care erau scrise cu majuscule tot felul de nume, niciunul românesc. Probabil că așteptau pasageri ai altui zbor. Din câte văzuse Bădoiu, nimeni din cursa de Bacău nu arăta a altceva decât a român. Bădoiu se plimbă agale prin aeroport, cu geanta sport pe umăr, și în cele din urmă se opri la tejgheaua unei cafenele. Se uită la denumirea localului. Costa Coffee. Hm, aveau așa ceva și în România. *Vezi, asta înseamnă globalizare*, își zise el. *Să zbori juma' de continent ca să găsești în Anglia ce-ai lăsat la Bacău.*

Bădoiu aflase că prețurile din aeroporturi erau duble față de cele din oraș, dar, dacă nu-și pompa câteva cafele în organism, nu era om. Se trezise la trei noaptea ca să prindă avionul. Scoase niște bani din buzunar, dar barmanița îi făcu semn să se așeze la o măsuță și-i dădu de înțeles că avea să i se ia comanda de acolo. Bădoiu își târșâi picioarele până la măsuța cea mai apropiată, își lăsă geanta sport pe care scria Aerostar Bacău-România pe un scaun și se așeză pe cel de alături. Stătea în continuare cu căciula de lână pe cap, chiar dacă în aeroport era cu treizeci de grade mai cald ca afară. Lupta împotriva curentului era sfântă în România și trebuia dusă chiar și după ce părăseai țara. Drept consecință, Bădoiu nu renunță nici la vata din urechi. Și din cauza asta n-o auzi prea bine pe barmanița venită să-i ia comanda, după ce scosese din nou revista și se apucase să rezolve un rebus.

— *Hey, mister. HEY, MISTER!!!*

Bădoiu își ridică în sfârșit capul și, după un schimb anevoios de replici, izbuti să ceară trei espressouri lungi.

— *Three*? se minună barmanița, ridicând trei degete.

— Ihî, *yes,* confirmă în ediție bilingvă Bădoiu.

Se cufundă la loc în complicațiile rebusului (Stela Rusu – S.R.; curelușă de meșină – ir; paradis – rai; între sol și si – la; usturoi – ai;), pentru ca după câteva clipe să audă iar o gâjâială difuză prin vata din urechi. Ce naiba mai voia femeia aia? Ce nu pricepuse? Nu știa să numere până la trei sau ce?

Își ridică din nou capul, dar în locul barmaniței văzu doi cetățeni în costum și cravată, mult prea protocolari pentru o dimineață petrecută la aeroport.

— *May we?* întrebă cel mai scund dintre ei, care părea pescuit dintr-un teritoriu emancipat de sub tutela Coroanei.

— Sigur, *sure*, zise Bădoiu, păstrându-și căciula pe cap, cum făcuseră și strămoșii noștri daci în fața trufașilor romani.

Cei doi se așezară de o parte și de alta a lui Bădoiu, care simți nevoia să-și ia geanta sport de pe scaunul de alături și să și-o fixeze jos, între picioare. Indivizii nu arătau a hoți de bagaje, dar era bine să fii în gardă.

Bondocul smead vru să mai spună ceva, dar pleșuvul cu ochelari și cu un cap mai înalt i-o luă înainte.

— *Do you speak English by any chance?*

Emilian Bădoiu dădu din cap. Vorbea, ce-i drept, dar nu cu accentul sclifosit al celui din fața lui. Engleza lui avea un *sound* proletar, era un cocktail de Ion Iliescu și Simona Halep.

— *Do you need an interpreter? Because we have one, you know.*

Bădoiu își puse din nou capul la contribuție – de data asta, ca să clatine din el. Nu, n-avea nevoie de interpret. La câte filme cu Jim Carrey și Bruce Willis văzuse în România, se descurca bine mersi și fără.

— *I couldn't help noticing your bag. It's from Romania, isn't it?* continuă lunganul.

— *It is, yes,* răspunse Bădoiu, certificând proveniența carpatină a sacoșei. *Why?*

— *I wouldn't be wrong in inferring you come from Romania as well, would I now?*

Nici Sherlock Holmes n-ar fi dedus mai bine. Da, îi spuse Bădoiu lui Reckless. Nu doar geanta mea e din România, și eu vin tot de-acolo. Asta da, perspicacitate. Bravo, felicitări. Da, am venit să-mi caut de lucru la voi. Nu, nu vreau să sparg parcometre și bancomate. Da, de asta am venit, fiindcă ați ridicat restricțiile de pe piața muncii. Și fiindcă aici pot să câștig zece lire pe oră, pe când acasă făceam zece euro pe zi. Sigur, sper să-mi găsesc repede ceva. Chiar am o promisiune. Nu, nici vorbă, nu vreau să

rămân aici. Stau trei-patru ani, pun un ban deoparte și mă întorc. Vreau și eu să circul pe dreapta, ca tot omul. Să mănânc chestii care nu sunt fierte. Și să merg la pescuit cu prietenii.

— Totuși, nu-nțeleg un lucru, se miră Vaz, care începuse să se simtă exclus din discuție.

Bădoiu se întoarse spre el, gata să-i risipească nedumerirea.

— Așteptam câteva sute de-ai voștri doar azi, în prima zi, vorbi mai departe laburistul. Ziarele – le am aici, dacă te interesează – au scris toate despre o invazie. S-a creat ceva între panică și isterie. Au venit o mulțime de muncitori să urle la voi să vă-ntoarceti cu primul avion. Nu vreau să par indiscret, dar… unde sunteți?

Pasagerul sorbi zdravăn din a doua cafea și ridică din umeri.

— Eu sunt eu și sunt aici, răspunse el. Despre ceilalți nu știu. Dar să nu vă mirați dacă nu mai e nimeni în afară de mine.

— O invazie cu un om? făcu Reckless, ridicând o sprânceană și încercând să se mențină serios.

Întrebarea conservatorului era logică pentru cineva care ținea la sensul corect al cuvintelor. Însă dac-ar fi știut românește și ar fi trăit o vreme în ținutul de unde venea Emilian Bădoiu și care doar ramolitului ăluia de prinț Charles putea să i se pară mirific, cei doi parlamentari ar fi conchis că existau, vezi bine, locuri pe planetă unde nu doar invazia putea fi o chestiune individuală, ci și linșajul. Vaz și Reckless nu aveau de unde să știe, iar dac-ar fi știut nu le-ar fi păsat nici cât negru sub unghie, însă destui români ajunseseră să vadă în linșaj un sinonim ceva mai elegant al bumbăcelii, al snopirii sau al căpierii în bătaie – de unde și formulele auzite fie în scara blocului („mi-a zis vecinu’ că dacă-i mai scutur preșu’ deasupra la balconu’ lui, urcă la mine și mă linșează”), fie la școală („spune-i ăleia de mate că dacă se mai ia de hainele tale, vin la școală, o scot din clasă și-o linșez”), fie la buletinele de știri sportive („Serena Williams a linșat-o în două seturi pe Garbine Muguruza”). Sigur, nu era singura chiflă a noii limbi vorbite de compatrioții lui Emilian Bădoiu. Fără a fi un inițiat în subtilitățile lexicului, chiar invadatorul care stătea acum de vorbă cu cei doi parlamentari își spusese că titlul de pe manșeta unui ziar de sport văzut la punctul de presă din aeroportul băcăuan („Filip i-a decimat piciorul lui Tănase”) ar fi putut să arate mai acătării. Pe de altă parte – *truth be told*, cum se spunea pe aici –, nici englezii nu stăteau rău la producția de gogomănii. Nu mai departe de luna trecută, un fost fotbalist recalificat în

comentator atrăsese atenția telespectatorilor că „Forța șutului i-a decapitat mâna portarului”.

În loc de răspuns, Emilian Bădoiu mai ridică o dată din umeri. Dacă trebuia să poarte singur răspunderea invaziei, fie. Cât despre Vaz și Reckless, începeau amândoi să aibă un tot mai pronunțat sentiment al inutilității. Veniseră să țină stavilă hoardei și, când colo, hoarda avea două picioare, două mâini și o geantă sport.

Oricum, odată depășite preliminariile, discuția decurse bleg, fără scântei și fără poticneli, spre insatisfacția ziariștilor și fotoreporterilor, care și-ar fi dorit ceva suculent, dacă tot plecaseră de acasă pe frig și întuneric, după ce abia dacă apucaseră să petreacă o jumătate de revelion. Ar fi fost în stare să-i mituiască pe cei trei pentru niște replici contondente sau pentru niște gesturi nelalocul lor. Barem să-i verse sălbaticul ăla cu căciula pe cap o cafea în poală ochelaristului. Măcar atât, pentru numele lui Dumnezeu. Dacă nu se întâmpla nimic neobișnuit, ce aveau să transmită în redacții? Cine naiba mai cumpără ziarul dacă-i dai vești bune?

— Din discuțiile purtate cu o parte dintre oamenii care au venit aici, am constatat că mulți dintre ei sunt oameni care s-au întors în Anglia, care lucrează aici de-o vreme. S-au întors după ce și-au petrecut Crăciunul acasă, deci nu vin aici pentru prima oară, îi declară peste umăr Keith Vaz unui reporter care aplecase un microfon spre el mai mult ca să se consoleze că nu bătuse drumul degeaba.

Laburistul observă apoi că lângă el, Reckless și Bădoiu se așezase – pesemne că neinvitat – un individ îmbrăcat destul de îngrijit, dar cu o figură de răufăcător, care, aparent fără să-l cunoască pe român, îi ură succes.

— Trăiești aici sau ești doar în vizită? îl întrebă Mark Reckless pe nou-venit, în timp ce Bădoiu bău apă minerală dintr-o sticlă de plastic.

Bărbatul cu figură de spărgător, care părea trecut de patruzeci de ani și avea verighetă, dădu din mână cu un gest de o anume neglijență.

— M-am stabilit de mult în Anglia. Sunt dentist. Și ca mine sunt mulți, dar ziarele voastre scriu numai despre lucrurile rele pe care le fac românii. Să știți că facem și lucruri bune. Nu că englezii voștri ar fi niște sfințișori. Ca să nu mai vorbesc de englezoaice. Am tratat câteva și știu ce spun.

Conservatorul înghiți gălușca, pentru ca imediat după aceea, din cercul de fotoreporteri care împresuraseră masa unde stăteau parlamentarii și românii să se desprindă o brunetă dornică să demonstreze că ziariștii erau în stare, la o adică, să pună și întrebări geniale.

— Ce ne mai puteți spune? îi descusu ea pe cei doi politicieni, fără să i se adreseze vreunuia anume și clipind pasional.

— Port 44 la picior, am un Airedale terrier pe nume Oberon și… începu Reckless, dar Vaz îi tăie macaroana și-i aruncă o privire asasină:

— Am aflat că avionul din care a coborât domnul Badoit…

— Bădoiu, rectifică scurt pasagerul, care, deși bea apă minerală, nu dorea să fie confundat cu ea.

— Badoiu, *sorry*. Am aflat că avionul avea o sută optzeci de locuri, dar că din el au coborât doar o sută patruzeci de pasageri. O să mai vină un avion după-amiază și alte șase mâine din România aici, la Luton, așa că s-ar putea ca numărul românilor sosiți să-și caute de lucru să crească spectaculos. Din punctul meu de vedere, situația așa cum arată acum e atipică. Și nu, insist, *nu* se poate spune că ne-am speriat degeaba, fiindcă *nu* așa se pune problema.

Pentru cineva care chiar *așa* pusese problema cu doar trei zile în urmă, și nu oriunde, ci în Parlament, Nigel Keith Anthony Standish Vaz mințea destul de convingător.

Discuția de la masă mai dură vreo zece minute, după care cei patru se ridicară ca să-și vadă de-ale lor. Lucrurile se animară brusc. Un reporter îi ținu calea dentistului, alți șapte se repeziră pe urmele celor doi parlamentari, care se îndreptau grăbiți spre mașinile în care aveau să se ducă acasă, iar cinci făcură zid în fața lui Bădoiu. Românul văzuse însă destule episoade de acest gen la televizor ca să știe care erau cuvintele ideale într-o asemenea situație:

— *No comment.*

Luați prin surprindere, reporterii se dezmeticiră greu, iar când o făcură, Emilian Bădoiu era deja la coada de bilete pentru autobuzul de Londra. Din păcate pentru el, Invadatorul Singuratic, cum avea să-l poreclească încă de a doua zi presa tabloidă din capitală, subestimă tenacitatea presei engleze și tendința membrilor ei de-a reveni pe fereastră la scurt timp după ce fuseseră dați afară pe ușă.

Bădoiu nu-l mințise pe Reckless când îi spusese că spera să-și găsească de lucru repede fiindcă avea o cunoștință care-i promisese ajutor. Chiar avea. Și cunoștința chiar îl ajută. Sigur, nu era cel mai bun loc de muncă din lume, însă Bădoiu își dorea doar să aibă un punct de plecare. Oricum, serviciul era în Londra, așa că Invadatorul Singuratic scăpa inclusiv de

navetă – ceea ce era cu atât mai bine, ținând cont că nu auzise lucruri grozave despre ea.

Se apropia pauza de prânz a primei zile de muncă a lui Emilian Bădoiu la spălătoria auto Harvey's Clean din West Drayton, când Romeo Cădariu, prietenul care-i făcuse rost de slujbă și-i pusese o vorbă bună pe lângă patron, se apropie de el cu un licăr în priviri.

— Te caută o piți. Cică-i de la nu'ș ce ziar.

— Ce vrea?

— Hm, tu ce crezi? Un interviu, normal.

Bădoiu se strâmbă fără chef, dar Cădariu îl îndemnă să stea de vorbă cu ziarista.

— Șefu nu-i aici, du-te liniștit. Poate-ți iese și de altceva. E bunăciune, rânji el libidinos.

— Hai mă, termină.

— Păi ești vedetă, *Mil boy.* Plus că ești și invadator, nu? Ai văzut? Poate apuci s-o invadezi și pe ea. Măcar așa, un pic.

Mai mult de gura lui Romeo, Bădoiu se hotărî să profite de absența lui Harvey. Se spălă pe mâini, dar își păstră pe el salopeta pătată și intră în băruleţul pe care patronul îl construise la cinci metri de spălătorie. O urâtă cu aspect cabalin și cu părul rar îl aștepta la una dintre cele patru măsuțe și își verifica reportofonul. Bădoiu își notă în gând să i-o plătească lui Romeo pentru momeala cu „bunăciunea”. Abia pe urmă îi trecu prin cap că ziarista ar fi putut fi „bunăciune” prin comparație cu altele mai respingătoare, dar izgoni repede gândul. Până la urmă, era preferabil ca Romeo să-și fi bătut joc de el.

— *Hi. Sheila Hastings, nice to meet you.*

— *Hello, I'm Emilian. Mil, if you prefer.*

— *I wonder if I could ask you a few questions, Mil.*

— *OK. What do you want to know?*

Lui Bădoiu discuția cu Sheila Hastings, care avea un fel aproape agresiv de-a zâmbi cu toți dinții ăia mari și îngălbeniți de tutun, i se păru continuarea celei de la aeroport, cu onorabilul Vaz și onorabilul Reckless. Întrebările, sau măcar o parte dintre ele, erau de rutină, așa că nu-i veni greu să răspundă. Bădoiu află, fără să-și propună și fără să poată evita, că Sheila lucra de cinci ani la *Shit Shat*, era căsătorită cu un arhitect invalid, nu avea copii și se implica într-o mulțime de cauze umanitare. Invadatorul

Singuratic simți gheara remușcărilor după aproape zece minute de conversație. *„Așa se întâmplă când îi judeci pe oameni după cum arată”*, își zise el jenat. *„Când pățim noi chestia asta, nu ne convine.”* Abia se abținu să-i ceară iertare Sheilei pentru ce gândise despre ea și pentru gluma proastă a lui Romeo Cădariu. Iar după încheierea interviului (Sheila uită să-i lase o carte de vizită sau un număr de telefon, dar nu conta) se trezi așteptând cu nerăbdare numărul de a doua zi din *Shit Shat*, în ale cărei pagini de mijloc avea să apară interviul. Primul lui interviu din presa engleză, cu două-trei fotografii însoțitoare, pe care ziarista le făcuse cu dezinvoltura unui veteran al breslei. Dacă i-ar fi spus cineva că avea să fie atât de ușor, nu l-ar fi crezut. Glasul blând al Sheilei, în contrast cu figura ei neatrăgătoare, și lejeritatea dialogului îl făcuseră pe Bădoiu să nu pună la suflet încruntătura lui Harvey, care se întorsese la spălătorie mai devreme decât era așteptat, intrase în bărulet și-și văzuse proaspătul angajat sporovăind cu o femeie în loc să se ocupe de mașini.

Nu mică-i fu mirarea – ba nu, nu mirarea, ci revolta – lui Emilian Bădoiu în dimineața următoare, când deschise exemplarul din *Shit Shat* pe care-l luă de la colțul străzii și văzu cum se metamorfozase interviul pe care i-l luase Sheila Hastings cu nici douăzeci de ore mai devreme. Titlul însuși era un afront al nou-venitului pentru cei care-l găzduiau la ei în țară: ELE BEAU ȘI EI SE ÎMBATĂ. Nici subtitlul nu era mai prejos: INVADATORUL MĂTURĂ PE JOS CU INVADAȚII. De aici încolo, blânda și empatica Sheila Hastings răstălmăcise sau schimbase de-a dreptul cea mai mare parte a răspunsurilor lui Bădoiu și făcuse din el un ingrat incapabil să-și reprime ironiile de cele mai multe ori grosolane. Ziarista știa foarte bine ce efect urmau să aibă frazele măsluite ale românului asupra unui public care învățase de la grădiniță că musafirul n-are voie să-și critice gazda. Mai cu seamă când gazda era aristocrată, iar musafirul, plebeu. Invadatorul Singuratic încercă să obțină o explicație despre răutatea „bunăciunii” de la Romeo Cădariu, dar acesta dădu din umeri.

— Ăștia-s angajații de la tabloide, n-ai ce să le faci, spuse el. Aici, acasă, în Franța, la nemți, la broscari, peste tot. Poți să te-aștepți la orice. Altă dată cască bine ochii și nu te mai arunca.

— Păi tu mi-ai băgat-o pe gât, bre, sări Bădoiu, gata să-l ia de guler.

— Am zis că-ți fac un bine. A, să nu uit. Grijă mare, șefii’ e cu ochii pe tine. Nu i-a plăcut deloc ce-a citit în fițuică, îl preveni Cădariu și se duse la veceu.

„Nu mă mir”, își zise Bădoiu cătrănit. În pauza de masă înfulecă în grabă două sendvișuri, bău o sticlă de apă, deschise exemplarul din *Shit Shat* la mijloc, netezi paginile cu mâna și reciti atent o parte din interviu, de parcă acum, la a doua lectură, răspunsurile contrafăcute ar fi dispărut și în locul lor s-ar fi ivit ceea ce spusese de fapt Invadatorul Singuratic.

— **Cum te simți, după prima noapte dormită în Anglia?**

— Sincer, am dormit puțin și prost. Niște cretini au făcut chef perete în perete cu mine, au răcnit și au urlat până pe la patru dimineața. Auzisem și de la alții că englezii au obiceiuri din astea. Acum m-am convins. (Răspunsul real: **Foarte bine. Și gata să iau totul de la capăt.)**

— **Ce aștepți de la primul loc de muncă?**

— Nimic, ce să aștept? Ce-aș putea să aștept de la o spălătorie de mașini? Ziua de salariu. Sau, mă rog, zilele. Am înțeles că-s patru pe lună, una pe săptămână. (Răspunsul real: **Sper să fac o impresie bună și să fie toată lumea mulțumită de mine. Și vreau neapărat să-i mulțumesc lui Harvey fiindcă a avut încredere și m-a primit la el. Țin să nu-l dezamăgesc.)**

— **Cum ți-ai petrecut seara?**

— Am fost într-un bar și am ras câteva beri. Lângă mine erau trei parașute cu varice și bete rangă. Au vrut să mă agațe, norocul meu că m-am ținut tare. Una a borât pe barman, alta pe un polițist care intrase acolo să se ducă la closet. A treia s-a ținut până pe stradă. E un pic cam ciudat aici, la voi. Bărbații beau și femeile se îmbată. (Răspunsul real: **M-am plimbat cam o oră pe străzi și m-am întors destul de devreme. Voiam să fiu odihnit dimineața. M-aș fi uitat puțin la televizor, recunosc, dar prietenul care mi l-a promis n-a avut timp să mi-l aducă.)**

— **Te gândești să te stabilești în Anglia după ce-ți faci un rost? Eventual să-ți aduci și familia?**

— Doar dacă-mi ia Dumnezeu mințile. Stau până vă iau banii și după aia vă pup. Ce să caut aici? Ploaie, ceață, mâncare proastă, femei grase și urâte. Nu, mersi. Trag tare cât e nevoie, fac mâna greblă și la aeroport cu mine. N-are rost să mă conduceți, vă spun de-acum. (Răspunsul real: **Aș fi tentat să spun „nu”, cum am făcut-o deja când am vorbit cu domnii parlamentari la aeroport. Dar e prematur. Cine știe ce-o să se întâmple peste o lună sau un an? Dacă mă adaptez și îmi fac un rost, poate rămân aici. Nu știu, chiar nu știu.)**

— **Cu ce echipă de fotbal ții? De-aici, din Anglia, vreau să spun.**

— Echipe de fotbal găsești în Spania, Italia, Germania și poate Franța. În Anglia sunt doar niște bancomate cu patroni ruși sau arabi. Aș fi ultimul caraghios să țin cu Arsenal, de exemplu. Aș fi un loser mai mare ca ei. (Răspunsul real: **Poate c-o să te mire, dar țin cu Tottenham. De vreo câțiva ani, de pe vremea când jucau Bale și Modrić la ei.)**

Bădoiu se întoarse în spălătorie cu umerii lăsați. Ar fi vrut să-i explice toată tărășenia lui Harvey, dar expresia lui îl descurajă. Se hotărî să amâne explicația pentru altă zi, când spera să-l prindă în toane mai bune. Spre ghinionul lui, ocazia nu se mai ivi, fiindcă în ziua următoare se trezi cu o altă ziaristă mânată de ambiția de a-i lua un interviu Invadatorului Singuratic. Harvey, care oricum avea fitilul destul de scurt, apăru de la el din birou și-i puse în vedere lui Bădoiu să-și facă bagajele și să-și caute de lucru în altă parte.

— Te-am angajat pentru spălat mașini, nu pentru conversație. Asta-i bună, n-ai tras trei pârțuri aici și ești vedetă. Gata, de mâine nu mai vii. Ba nu, ia-o din loc chiar acum. Hai, dă-i drumu'.

Bădoiu simți cum îi pulsează o venă, dar încercă să se stăpânească.

— Bine, dar ce vină…

— Fă pași până nu chem paza.

Bădoiu nu văzuse picior de agent de pază la Harvey's Clean – probabil că patronul auzise replica în vreun film și-i plăcuse.

— Iar data viitoare când îmi mai aduci așa ceva, zbori și tu, se întoarse Harvey spre Romeo Cădariu, care se apropiase din spate, nedumerit de tonul ridicat al discuției. Nu numai că stă și-o freacă, dar a și lăsat-o pe tâmpită aia să-mi pozeze spălătoria. Crezi că am nevoie de reclamă proastă?

— Ține cu Arsenal, îi explică în șoaptă Cădariu Invadatorului.

Emilian Bădoiu își dădu seama din nou că invadarea nu era treabă ușoară, mai ales dacă o făceai de unul singur. Cădariu îi împrumută niște bani ca să se descurce o săptămână-două, până își găsea altceva de lucru. Numai că-i veni destul de greu să-și caute serviciu – mai ales în primele zile. Porecla Invadatorul Singuratic se dovedi un magnet infailibil pentru presă, mai ales pentru cea de cancan, așa că în următoarele zile îi sunară la ușă alte patru ziariste cu propuneri de interviuri. Cum Bădoiu încă nu-și luase un telefon mobil pentru Anglia, singura variantă de contact era deplasarea la domiciliu, pentru a cărui adresă Invadatorul bănuia că presa solicitase informații de la Romeo Cădariu. Îi ceru fiecărei ziariste o carte de vizită și timp de gândire o săptămână. La două zile după plecarea celei de-a patra

ziariste, simțind că asta era tot, Bădoiu puse cărțile de vizită una lângă alta pe masa acoperită cu mușama, se uită la ele și pufni neauzit de nimeni. Nu-și imaginase că era atât de ușor să ajungi celebru fără să faci nimic. Ce-i drept, însă, o celebritate fără telefon mobil era un nonsens, așa că Invadatorul Singuratic coborî pe stradă și luă la rând magazinele de profil până găsi ceva cât de cât convenabil pentru banii lui puțini.

Când se întoarse în apartament, se mai uită o dată la cărțile de vizită pe care le lăsase pe masă, ca pe o minipasiență cancanieră. Darlene Harrington de la *All the News*, Laura Brimley de la *Fame and Fortune*, Mila Sturgess de la *Coffee Break* și Rowena White de la *London Eye*. Cu ele ar fi urmat să stea de vorbă.

Bădoiu dădu să se întrebe de ce nu angajau și bărbați în posturile acelea, dar își aduse aminte că și-n România era la fel. La drept vorbind, nu prea îi venea să mai aibă de-a face cu presa după întâlnirea cu Sheila Hastings. Și nici nu-și dorea atâta atenție. Nu și-o dorise din capul locului, cu atât mai mult cu cât, după cum observase dentistul de pe Aeroportul Luton, știrile și reportajele despre români aveau aceleași subiecte ca în urmă cu două decenii: copii ai străzii, cerșetori, handicapați, hoți, spărgători, recuperatori, ucigași. Nu se schimbase aproape nimic, nici măcar după intrarea în UE.

Pe vremea când lucra ca electrician în Bacău, Bădoiu văzuse pe Euronews două materiale care-l lămuriseră – iar asta într-o vreme când nici nu se punea problema ca Anglia să ridice restricțiile de pe piața muncii pentru estici. În primul material, o anume Felicia Marin, de optsprezece ani, cu domiciliul în Palmerston Road, Acton, stropise cu lapte direct de la sursă (mai precis, din sânul drept, relataseră ziarele) un polițist care o prinsese când încerca să fure o pereche de pantofi din magazinul Lizard, de pe Hill Street, în Richmond. În al doilea, trei băieți din Guardia Civil le cereau (inutil, după cum avea să se dovedească) documentele de identitate mai multor șătrari care ridicaseră cortul la margine de Madrid, iar o țigancă voluminoasă se apropia de ei din altă direcție, sumețindu-și fustele și urlând cu ochii dilatați „*Que pasa,* făăă???” Cele două materiale și alte o sută le cimentaseră occidentalilor convingerea că românul e cel mai mare flagel de pe planetă și vine imediat după SIDA. Asta la destul de puțin timp după ce, la Roma, Nicolae Romulus Mailat o tâlhărise, o violase și o ucisese pe Giovanna Reggiani, dând naștere unui titlu imbecil în presa română: „E lung pământul, / Ba-i Mailat”.

Bădoiu era conștient că interviul cu Sheila Hastings fusese precedentul care pusese în mișcare morișca tabloidă. Iar asta aproape că-l obliga să accepte și celelalte propuneri de interviu. Sigur, s-ar fi putut eschiva și și-ar fi putut motiva refuzul prin reaua-credință a ziaristei de la *Shit Shat.* Pe de altă parte, știa că ziarele și revistele de cancan puteau scorni orice fără să pățească mare lucru. Iar dacă adăuga la asta dorința de răzbunare a unei femei respinse (colac peste pupăză, de un prăpădit de român), Emilian Bădoiu își dădea seama că refuzul nu era cea mai înțeleaptă opțiune. Invadatorul Singuratic întoarse lucrurile pe toate fețele și în cele din urmă se hotărî să stea de vorbă – pe rând, firește – cu tuspatru pețitoarele mediatice. Și să le primească în apartamentul mizer pe care-l împărțea cu un sârb și un bulgar, rugându-i pe aceștia să-și caute de lucru cât timp se desfășurau interviurile.

Întrebările din interviuri se arătară cam la fel, cu variațiuni dictate de mărunte curiozități reportericești. Cu peste două decenii în urmă, își aminti Bădoiu, un profesor american declarase unui ziar după vizitarea Castelului Peleș că „de fapt, castelele sunt ca filmele porno: ai văzut unul, le-ai văzut pe toate". Invadatorul Singuratic începu să aibă cam același tip de impresii după ce termină al patrulea interviu, cel cu Rowena White. Și nu numai atât. După ce decupă cu foarfeca interviul publicat o săptămână mai târziu în *London Eye* și-l puse alături de celelalte, la fel cum făcuse înainte de asta cu cărțile de vizită ale ziaristelor, Emilian Bădoiu constată că atenția care i se acorda de la sosirea pe aeroport îl făcea treptat să nu se mai simtă invadator, ci invadat. Iar asta era de tot hazul.

Pe de altă parte, la două-trei luni după ce ajunsese la Luton, își dădu seama că realitatea și viața din Anglia semănau destul de bine cu varianta *măsluită* a primului interviu, cel pe care i-l schimbase Sheila Hastings. În cârciumile londoneze se bea vârtos, iar femeile făceau mai urât ca bărbații. În plus, o strategie elementară le silea să poarte o carte de vizită în buzunarul de la piept, pentru ca șoferii imprudenți care le dădeau voie să se suie în taxiuri să știe la ce adresă să le ducă, străduindu-se apoi să le extragă de pe bancheta din spate, să le sprijine de câte-un zid și să le ia banii pentru cursă din portofel.

La rândul lui, sexul cu o englezoaică era, așa cum îl asiguraseră deja câțiva pățiți, o aventură cu șapte grade de trepidație peste *Supraviețuitorul.* Bădoiu se convinse de asta când veni o dată mai devreme de la serviciu (monta sisteme de ventilație pe trei șantiere de construcții) și dădu să intre

în apartamentul unde stătea cu chirie. Înainte să deschidă ușa de la intrare, de fapt încă de la etajul inferior, auzi niște gemete și niște îndemnuri la rut care-i ridicară părul pe mâini. Îi fu imposibil să-și dea seama dacă temerarul care o adusese pe englezoaică în apartamentul comun era sârbul sau bulgarul. Singurul glas care se auzea de dincolo de ușă, un fel de horcăială lubrică și imperativă, era al unei creaturi care, în lipsa unui termen adecvat, trebuia încadrată la femei. Bădoiu rămase aproape un minut la intrare, pradă șovăielilor. Nu știa ce să facă. Solidaritatea și mila creștină îi cereau să intre și să lupte cot la cot cu vecinul de apartament împotriva monstrului. Teama, în schimb, îl obliga la circumspecție. Invadatorul Singuratic ascultă ce ascultă în fața ușii, iar pe urmă se retrase tiptil, deși, la ce tărăboi era înăuntru, ar fi putut să tropăie în jos pe scări și tot n-ar fi fost auzit. Se refugie într-un bar din apropiere, unde nimeri peste Laura Brimley, de la *Fame and Fortune*, care își făcea de lucru cu un cocktail de o culoare incertă. Ziarista îi observă licărul preocupat din pupile și-l luă la descusut. Bădoiu făcu greșeala să creadă că Laura Brimley era în timpul liber și se apucă să-i povestească. Două zile mai târziu, când trecu pe lângă chioșcul de la colțul străzii, în drum spre șantier, văzu titlul mare de pe prima pagină din *Fame and Fortune:* SUNTEM NIȘTE VACI ZGOMOTOASE ȘI NESĂTULE, DECLARĂ BĂDOIU. Invadatorul Singuratic se abținu să cumpere ziarul și să citească mai departe. Dar își promise ca din clipa aceea să fie și mai scump la vorbă ca până atunci. Iar în prezența ziariștilor să fie mut de-a binelea.

Din fericire pentru el, avea un șef cumsecade la firma de montat sisteme de ventilație, așa că rămase acolo fără probleme, făcându-și treaba unde era trimis și punând ban peste ban. „Dacă nu-ți bați joc de tine, în doi ani poți să-ți faci firma ta”, îi spuse omul. „Eu nu te-aș lăsa să pleci, dar să știi că ți-ar fi mult mai bine ca *self-employed.”* Bădoiu băgă la cap, o rări de tot cu barurile și continuă să strângă bani, în ideea că la un moment dat își va fi sieși stăpân. După zece luni, plecă din apartamentul împărțit cu bulgarul și cu sârbul și își găsi două camere cu o chirie acceptabilă, nu departe de o stație de metrou. Un an mai târziu, când îi ieșiră actele pentru firma al cărei patron era, Emilian Bădoiu simți pentru o clipă nevoia să-și trâmbițeze succesul sunând acasă, dar se răzgândi la vreme. Londra asta în care se schimba vremea din oră în oră, Londra bețivanilor și bețivancelor, Londra autobuzelor etajate și a mersului pe stânga, Londra trotuarelor pe care scria *look both ways,* Londra crosurilor de veterani pe ploaie, Londra ceainăriilor

în care intrai ca într-un alt secol, Londra tabloidelor agresive și mincinoase, Londra concertelor rock și a fotomodelelor *flashy*, Londra puburilor unde se vedeau meciuri cu mintea înecată în bere, Londra parcurilor unde îți venea să te tăvălești prin iarbă, Londra metroului unde mirosea a de toate, Londra plimbărilor pe malurile Tamisei, ei bine, Londra asta i se vârâse bine de tot sub piele.

La ce bun să reînnoade acum legăturile cu niște oameni care aproape că răsuflaseră ușurați când îl văzuseră la aeroport? Și la ce bun să mai cocheteze cu ideea întoarcerii? Nu, nu, Emilian Bădoiu nu invadase de unul singur Anglia doar ca să arate că putea s-o facă. Viața lui era aici. Nu-l mai lega aproape nimic de țara din care plecase. Aruncase la gunoi până și geanta sport cu care aterizase la Luton și pe care scria Aerostar Bacău-România. Câtă vreme avea internet, nu trebuia să se despartă nici măcar de artezienele românești de umor involuntar din presă. Pe ecranul minții i se aprinseră din nou numele din ziarul cumpărat pe aeroportul din Bacău: Fridolin Boacșă, Rozeta Ruptureanu, Artaxerxe Bubulac, Modest Struț, Geniloni Sfeclă. Cât despre emisiunile-drojdie difuzate în puterea nopții, le avea și aici. Berechet. A nu se crede cumva că rigola mediatică fusese inventată de români. O, nu.

Emilian Bădoiu lăsă să treacă aproape doi ani înainte să accepte un nou interviu – luat, de data asta, de un reporter de la un ziar care se recomanda drept *quality*. Motivul avansării lui Bădoiu pe radarul media fusese intenția unui recrutor din UKIP de a-l încolona în oștirea lui Nigel Farage, ca o mișcare strategică prin care opinia publică să vadă că atât de blamatul șef al naționaliștilor era un om cu scaun la cap, care nu numai că nu dorea expulzarea străinilor, ci chiar ținea să-i aibă în preajma lui pe cei mai meritorii dintre ei. Bădoiu refuzase propunerea, dar simplul fapt că atrăsese atenția conducerii UKIP îl făcuse din nou interesant pentru presă.

La sfârșitul interviului, reporterul, un anume Steve Durning, plasă o întrebare inspirată de primele luni petrecute de Bădoiu în Anglia.

— Englezoaicele vi se par la fel de zgomotoase?

— Nu-mi dau seama, răspunse Invadatorul Singuratic. Am început să surzesc. Riscurile vieții pe șantier.

Iar pe urmă, după ce se ridică de la masă și dădu mâna cu Durning, făcu pe furiș un gest pe care și-l promisese de mult, ca unul care văzuse pe YouTube înregistrarea unui vechi episod din *Invadatorii*. Își depărtă degetul mic al mâinii drepte de celelalte.

Table of Contents